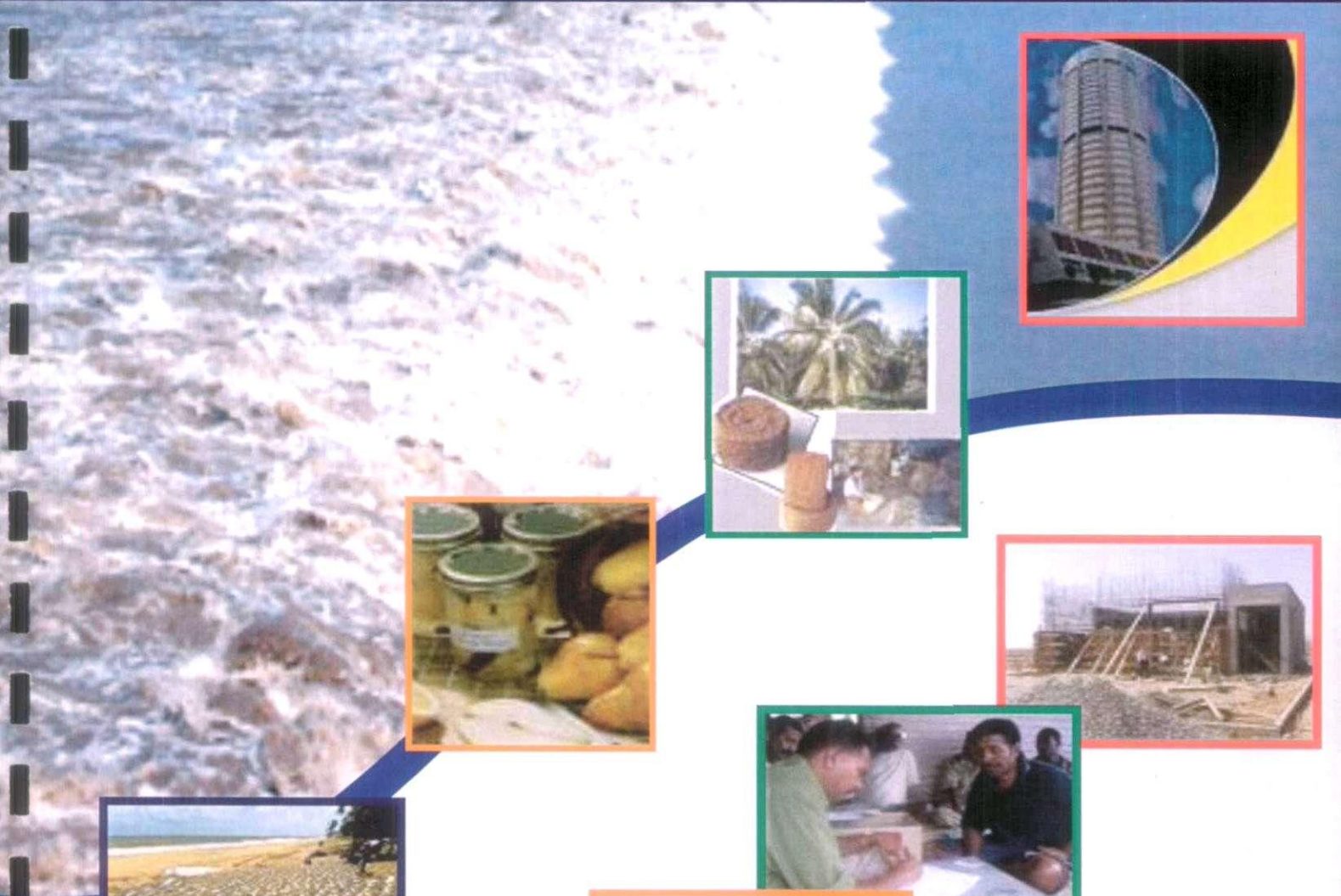

සුනාම් ව්‍යසනයට හාජනය වූ ප්‍රදේශවල ජනජීවිතය නංවාලීම සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණ තොරතුරු යොදා ගැනීම

26 - 27 ඔක්තෝම්බර් 2006

NA -320

ජාතික විද්‍යා පදනම
කොළඹ 7

ජාතික පුස්තකාල
හා පුලුස්සන සේවා මණ්ඩලය
කොළඹ 7

සුනාමි ව්‍යසනයට හාජනයවූ ප්‍රදේශවල ජනජීවිතය
නංවාලීම සඳහා
විද්‍යා හා තාක්ෂණය තොරතුරු යොදා ගැනීම

ජාතික පුස්තකාල ඉටිනාගාරය
කොළඹ 07,
ශ්‍රී ලංකාව

26 සහ 27 ඔක්තෝබර් 2006

සම්මන්ත්‍රණය සංවිධානය

විද්‍යා හා තාක්ෂණය පිළිබඳ විශේෂ කමිටුව - ජාතික විද්‍යා පදනම

සහ

ජාතික පුස්තකාල හා පුලුල්කෘත සේවා මණ්ඩලය

ජාතික විද්‍යා පදනම
කොළඹ
2006

සුනාමි ව්‍යසනයට හාජනයවූ ප්‍රදේශවල ජනජීවිතය නංවාලීම සඳහා
විද්‍යා හා තාක්ෂණය තොරතුරු යොදා ගැනීම

26-27 2006 ඔක්තෝබර්

පෙරවදන

1. සුනාමියෙන් හානි වූ ප්‍රදේශවල ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳ විමසීමක්
දෂනන්ති ඩැනියල් මිය
2. “විද්‍යා” වැඩසටහන තුළින් ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම
ඩබ්.ජී. මිහුරත්න මයා -
3. සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යාප්ති හා තොරතුරු සේවා
ටී.සී. පිරිස් මයා
4. මහජන පුස්තකාලවල කාර්මික තොරතුරු සේවා විමසුමක්
එන්.සු. යාපා මයා
5. විද්‍යුත් අධ්‍යාපනය හා දුරස්ථ අධ්‍යාපන අවස්ථා
ආචාර්ය සේ.පී. සේවාගමනේ මයා
6. විද්‍යුත් තැපෑල - හැඳින්වීම
රෝහන දිසානායක මයා
7. ධීවර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත තොරතුරු හා සේවාවන්
ආචාර්ය රේඛා මල්දෙනිය මිය
8. පරිසර හිතකාමී කර්මාන්ත කරා
අජිත් වීරසුන්දර මයා
9. කෘෂිකර්මික තොරතුරු සැපයීමේදී මහජන පුස්තකාලවල දායකත්වය
අයි. මුදන්නායක මිය
10. කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර වලට සහ ස්වයං-රැකියා ප්‍රවර්ධන සඳහා ලබාගත හැකි
බැංකු පහසුකම්
ඩබ්.එම්. කරුණාරත්න මයා
11. සහභාගි වූ අයගේ නාමලේඛනය

Preface

People of western, southern and north-eastern coastal areas of Sri Lanka, who suffered as a result of the tsunami of December 2004, were engaged in a number of economic activities and the decisive factors in determining such livelihoods were climatic conditions, proximity to the ocean and the abundance of lagoons and interior waterways found in these areas.

Further the influence of Portuguese, Dutch and English from the 16th century onwards and prior to that the influence of the Muslims and the Indian sub-continent created a long lasting impact of the economic activities of the inhabitants of the coastal region of Sri Lanka. The impact of the open economic policies introduced in the late 1970s and the effects of tourism subsequently encouraged these people to see new avenues in livelihood development.

It is estimated that the tsunami destroyed the livelihood of approximately 150,000 persons. From the well spread out fisheries industry to specialized lace industry, most economic activities of the coastal area were severely affected. In Sri Lanka these areas are considered as being among some of the most backward and the poorest of poor regions in the country where the inhabitants are in the bottom of the poverty circle. It is unlike the Katrina hurricane victims of the southeast corner of the USA. In addition this was a double tragedy for some people as they were already victims of the on-going civil war in Sri Lanka.

Fisheries Industry and the related industries

As to be expected the fisheries industry is the main economic activity in the affected area and it is certain that this was the case through out the thousands of years known history. The fishermen usually engage in this livelihood activity using traditional small fishing boats known as catamarans. During latter years, with the introduction of engine boats, multi-day fishing crafts and special fisheries harbours with modern facilities this industry improved in leap and bound.

In addition to the main fishing activity in the ocean, hundreds of lagoons and waterways found along the coast were good hunting ground for the local fishermen. The lagoons of Negambo, Moratuwa, Balapitiya, Koggala in western and southern provinces, and the ones in Puttalam, Jaffna, Mullatvu, Baticaloa, Vakaraai, Paddirippu in northeast province are centers of the activity. Fishing for crabs, prawns and small fish have become a profitable industry. A few decades ago scientific prawn farming was introduced and thrived for some time before it perished due to a disease. However the industry has been quietly re-surfacing once again.

As stated earlier, the fisheries industry was the economic activity in Sri Lanka most affected by the tsunami disaster. Around 5000 fishermen perished and leaving more than 5000 fisher families destitute. According to official reports 187 multi-day fishing crafts,

500 fishing boats and more than 18,000 catamarans were destroyed. As unlike the larger boats, small and medium fishing crafts have not usually been registered with the government authorities, it is difficult to obtain accurate statistics of the numbers of craft destroyed.

Here it is mainly discuss about the people who are engaged in this livelihood using boats and catamarans. While some own the vessels others work in them as wage earners. They generally use traditional methods of fishing. Due to the weather pattern they are able to engage in the industry only during part of the year and as a result they have been living below the poverty line.

It is no surprise that this community suffered worse from the tsunami. They have been living virtually on the shoreline and majority of the 35,000 who perished in the waves either came from the fisher community or from neighboring areas. Death of one or both parent, one child or more, close relatives and family friends was common among this community. In addition their dwellings, boats and other implements and household items have been destroyed. It is estimated that 75% of fisheries boats have either been destroyed or damaged due to the tsunami and out of twelve fisheries harbours ten were damaged.

Traditionally the dried fish industry and pickled fish industry used the excess harvest of the fishing industry. These by-product industries are scattered in the coastal area especially in Payagala, Induruwa, Ratgama and Hambantota. Since no machinery was used for these activities, only the buildings and equipments were damaged.

It is heartening to note that a substantial amount of relief from government, International organizations and the INGOs/NGO also went to the fishing community after the disaster. According to statistics, as a community, the fisher community received more boats as aid compare to the number of boats damaged/wrecked. A large number of boats have been repaired as well. Similarly an amount of nets and other fishing implements in excess of the quantum destroyed has been provided in the form of aid. As a consequence of the inadequacies of the distribution work, in addition to the fishing community, some other people also received this assistance. As a result a number of new fishermen came to the scene thereby creating a competition with the rest. There are positive as well as negative implications of the new scenario.

Coir Industry

Coir industry has been a cottage industry undertaken by the poor people in the western and southern coasts for centuries. The industry uses coir extracted from the coconut husk as the raw material. People through either the usage of some basic tools or from their own labour produce the coir strings as a livelihood. The blooming coconut cultivation in the coast provides adequate raw material while the lagoons and other waterways of the area provide the required water for preparation of the coconut husk. A bicycle rim with wooden poles is the basic tool used for the industry. It is mostly women in the

community engage in this industry. A large number of these implements were destroyed by the tsunami.

Government as well as other organizations provide assistance to a large number of affected people of the industry through the provision of coir weaving machines and also by extending loan facilities for those who are keen to expand the scope of activities in to a small scale industry using a number of machines.

Weaving Industry, Lace Making (Beeralu) and cloth making

From the past Maradamunai and a number of other places in Ampara district in the Eastern province have been well known for the weaving industry and was practiced as a self-employment or cottage industry by the women folk of the community. The fading but charming beeralu lace industry, which is a remnant of the Dutch rule in the coastal area, is being practiced mainly in Magalla and Galle, area at present. Cloth making industry targets both tourist and local market. All these industries have either been directly or indirectly affected by the tsunami.

Agriculture and homesteads

Although the coastal region of the country is not known for its agricultural prowess, about 10,000 hectares of agricultural land were affected by the tsunami. The majority of the affected land is located in the eastern coast especially in Ampara district where thousands of acres of paddy land extend from the shoreline to the interior. Much damage was caused to the agricultural land from the tsunami waves, which gushed to the distance of .5-1.5 kilometers inland. As a result the land was covered with sand as well as other debris that came with water. The larger problem was that the land was covered by a layer of salt, thereby rendering it unsuitable for farming. This has severely affected the coastal farmlands of Ampara, Baticaloa and Hambantota. In addition to the widespread paddy cultivation, onion and vegetable cultivations have also been negatively affected.

The effects of tsunami on the small homesteads were severe since these homesteads belonged to the low income earning population. In addition to bringing extra income, the vegetables, fruits, yams, milk, eggs produced in the homesteads provide a substantial portion of the daily dietary needs of the population. The damage caused to grassland that feed their cattle, farm equipments and implements, seeds and seed fields and small irrigation works made a huge impact of the livelihood of the people.

A number of organisations as well as the government have been helping to restore the livelihood of the homesteaded population. The FAO launched a project to provide equipment to check the salinity in the land and to train people to use this equipment and a project has been launched to remove salinity from the soil. Help has also been provided to meet the basic needs to restore homesteads e.g. restore fences, repair water pumps and pipes and provided farm equipment. In addition in some areas the concept of cultivating in pots has also been introduced as a short-term solution.

Ornamental Fish Industry

During the past decade this particular industry has been thriving especially from the Weligama to Tangalle coastal belt in the southern province. Targeting the markets of Europe and Singapore, this has been somewhat specialised but profitable industry. Tsunami caused damage to boats, diving equipments, fish storage tanks of the industry. Due to the long coastal belt and its variant climatic and oceanic conditions and the increasing demand in the world market, the country's ornamental fish industry has a bright future if it is exploited in a professional manner.

Other industries/ Livelihoods

Other small scale industries ravaged by the tsunami include clay based industries, bakery, food processing, rice processing, carpentry, boat building and industries related to tourism. The handicrafts industry, masks making, wood carving, curd, yogurt and ice cream manufacture are some of the other prominent enterprises in the region. Tourism related industries e.g. running small hotels, guesthouses, cafeterias and producing handicrafts, cloths, batiks and souvenirs, providing tourist guide services and hire of vehicles and boats. Some of these entrepreneurs were directly affected by the tsunami while others were affected through the losing of raw material sources and markets.

Assistance provided for the Livelihood Development projects

The government through the relevant agencies/departments, International organizations, NGOs, INGOs and other benefactors has created a broad spectrum of mechanism to assist and revive the livelihood development activities of the tsunami affected people. In addition to the relief assistance received in the form of urgent humanitarian aid, the initial monetary assistance provided by the government and the 'Cash for Work' projects carried out by International organizations helped this community to have some breathing space.

After the initial aid, a number of government, non-government and international agencies have come forward with attractive and innovative schemes to help the livelihood development activities of the community.

The Central Bank of Sri Lanka through its 'Susahana' and 'Jeevana Shakthi' loan schemes provided loans at low interests for restoration of livelihood development projects. Special quotas have been allocated for women, elderly, disabled, only survivor and single parent units of the affected community. The 'Back to Business' project of the Federation of Chambers of Commerce of Sri Lanka (FCCSL) provides multi-faceted assistance for the communities. Chambers of Commerce of Ceylon introduced 'Viyaparika Diriya' programme to assist the same clientele. The 'Guru Pahayen Ran Pahayata' project of the Ministry of Rural Industries too help affected small scale industries to get in to their feet once again. The world Bank assisted 'Gemi Diriya' is

another such project. The Rehabilitation Development Authority (RADA) with assistance of the Consortium of Humanitarian Agencies and ILO has launched a series of livelihood development programmes with three objectives; viz. social Protection, community infrastructure development, economic development.

The 'Gamata Karmantha' project of the Industrial Development Ministry has to date assisted the coir industry, furniture industry and cinnamon industry of devastated area. The UNDP through number of projects helped the small and medium industries in the coastal area in which its 'Micro Enterprises Development Project' (MED) took the leadership. Through the above mentioned loan schemes, concessionary loan facilities were provided to farmers, fishermen, those engaged in coir industry and a large number of similar industries. The VIDATHA resource centres of the Ministry of Science and Technology introduce the modern technology needed for the utilization of resources in the area and also provide necessary know-how to produce value added quality products.

Training Facilities and expanded market opportunities

One of the most progressive parts of the assistance is to help the tsunami affected industries in the provision of training and facilities to enable the access a wider market. As mentioned earlier most of these industries were based on traditional knowledge and there is much room for improvement and modernisation. Both FCCSL and CCC offer training facilities, individual consultations for business improvement. These associations also provide market information and educate clients on brand development and drawing-up business plans. Similar or other relevant training, education and information facilities are being offered by a number of other agencies. The training centre at Balapitiya for fishermen and the training centre at Malpettawa, Hambantota for wood work and crafts are two examples for wider and permanent training facilities.

Library Services and Livelihood Development

Public Library Service on the Coast

Most of the leading public libraries in the country are on the coastal belt of Sri Lanka. The main coastal towns such as Negambo, Colombo, Moratuwa, Panadura, Kalutara, Ambalangoda, Hikkaduwa, Galle, Ahangama, Matara, Tangalle and Hambantota of the western and southern coasts enjoyed a reasonably good public library service. In the Northeastern province too Jaffna, Point Pedroo, Mullaitivu, Trincomalee, Baticaloa, Pothuvil and Kalmunai public libraries provide satisfactory library service to the community. In addition to these, the rural areas, in-between the towns too had scattered small public libraries.

The majority of the main public libraries on the coast escaped the wrath of the tsunami primarily due to being located away from the coast. Accordingly the main public libraries of Colombo, Moratuwa, Panadura, Kalutara, Negambo, Galle, Matara, Tangalle, Jaffna, Trincomalee remain unscratched, although some suffered the loss of affiliated branch

libraries and reading rooms situated away from the main library. Altogether 61 public library establishments were damaged by the tsunami. This number includes main libraries, branch libraries and reading rooms.

Public Libraries and Livelihood Industries

As mentioned earlier in the past public libraries provided little or no contribution towards the livelihood industries in the coast. Most of these activities were carried out using traditional knowledge and the help of basic tools. New knowledge, if any, came via the extension/information officers employed by government departments and authorities on a few relevant fields. Occasionally persons engaged in some of the more recently emerged industries such as tourism, new agriculture products turned towards libraries to acquire new knowledge on the industries.

Tsunami Library Development Project in Sri Lanka

Soon after the disaster, a programme was launched to rehabilitate the libraries devastated by tsunami. Leading institutions and organizations in the field of library and information services (LIS) in the country came together and formed an umbrella organization which is called the Sri Lanka Disaster Management Committee for Library, Information Services and Archives (SL DMC for LISA). In collaboration with the National Library and Documentation Services Board (NLDSB) and Sri Lanka Library Association (SLLA) the UNESCO regional office took the leading role in forming this organisation. Other members of the committee are National Science Foundation (NSF), Industrial Technology Institute (ITI), National Institute of Library and Information Sciences (NILIS), Dept. of Library Studies, University of Kelaniya, School Library Development Unit, Ministry of Education and Dept. of National Archives. Subsequently the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), the main international professional association in the LIS field also nominated a senior librarian as its representative to the committee. The Director General, NLDSB was selected the chair of the committee, while the Head, Library Service Division, NLDSB was appointed as the secretary and the NLDSB became the secretariat cum centre of activity.

As a response to the appeal for assistance funds have been received from the UNESCO Information for All Programme (IFAP), and a number of other sources. Using both funds received and resources of NLDSB the following rehabilitation programmes have been launched to date.

- Repairs of the damaged library buildings
- Provision of building on lease/rent as replacement for destroyed buildings
- Provision of library furniture and equipment
- Provisions of books and other library material
- Training programmes for library staff
- Awareness programmes for Community Development Officers
- Awareness programmes for heads of local authorities and other officials

- Twinning programme
- Individual consultations

A number of taskforces were formed to assist the SL DMC for LISA and NLDSB in different aspects of library services such as ICT, conservation, building and furniture, twinning, training and publicity. To date UNESCO has sponsored two foreign consultants to assist SL DMC for LISA and the NLDSB to carry out this work.

Public Libraries and poverty alleviation

Public libraries can play a vital role in tsunami rehabilitation programme and particularly at livelihood development projects. The importance of the public library as the local LIS centre has to be re-iterated from different perspectives.

- a) **public library as the official LIS provider for the community:** The Public library is the only legitimate library and information resource centre available for the general public in the country. It is not an ad hoc organization set up for a particular purpose but has been in existence for nearly two centuries serving the people at grass-root level. It is a legitimate institution empowered by local government ordinance and considered to be the education and information arm of the local authority of the area. Presently about 330 local authorities (municipal councils, urban councils, pradeshiya sabhas) manage about 1200 public libraries, reading rooms and mobile library services through out the country. These institutions most often have their own library building, professional staff conversant with library and information field, and paraprofessional and support staff. Necessary staff recruitment, provision of the required funds and library resources are the responsibility of the local authority, the provincial council and the central government.

- b) **public library as the information resource centre of the community:** It is an accepted fact that the public library is the local library and information centre. Traditionally public libraries provide reference and lending services as well as services for children. Larger libraries have facilities for special information services, audio-visual facilities, mobile library services, Internet and other ICT facilities and local collections on the area as well. Children, youths, students, elders, house wives and all types of people visit the library to peruse newspapers, borrow books, obtain information for school assignments, select a name for a new born, look for a recipe and some even send to e-mails and use the Internet (if such facilities are available). The local community is familiar with the library and over the years even with all the deficiencies still people do trust the local library as provider of information and education. In contrast a number of the recently launched rural information centres do not enjoy similar confidence of people, which is vital for the success, and sustainability of a community information service.

- c) **public library as the resource centre for other information agencies:** Despite the fact that a larger number of departments, authorities and agencies related to a number of livelihood development projects have a vast quantities of information materials in print, non-print or electronic form, they do not have an institution at grass-root level to act as proper information centre. Most of these agencies depend on field information/extension officers to disseminate the information and knowledge to the community and this method has a number of obvious drawbacks. Firstly they provide information to those who are engaged in the particular activity directly in the form of individual consultations or meetings and hence, the rest of the community, including prospective entrepreneurs has no way of securing the information. Even those who are entitled to receive information may miss the opportunity due to some reason and those who attend may not have fully understood the related information. Perhaps the best and simple solution is to use the public library as the information centre by developing an information resources collection for the use of every one. This will be a win- win situation for all concerned parties-viz. the community, the agency and the library. The agency will benefit by having a local information centre and a professional library staff with out the responsibilities of owning such facilities. The community will benefit by being able to obtain all the required information from familiar source, the local library, whenever they wish and from the friendly librarian who will undoubtedly provide additional information as well. The librarian will also hugely benefit from the fact that he/she will have access to a large quantity of relevant information material, which will have direct benefit to the community, free of charge. The librarian will no longer be in charge of old and at times irrelevant or used library material. The library will also have new users and improved image in the community.
- d) **People's participation:** Professionally run public libraries always enjoy strong community participation in its management. In addition to being a service funded by the community and managed by the representatives democratically elected by the people it has a number of other mechanisms to ensure the continuous participation of the people. Library Advisory Committee (LAC) is part of the public library management that comprises important and educated members of the community. Usually the head master/school principal, chief priest, important government officials of the area and others who are interested in having a quality library service are members of the LAC. The chairman or the Mayor of the local authority is the chairman of the LAC while a number of elected members serve as members. The librarian is the secretary to the committee. Important decision related to the library services are taken at the LAC level and the community can strongly influence the management of the library through this committee. Another forum that is similar to LAC but which has less influence is the Reading Clubs/Circles attached to public libraries. They can nominate a representative to the LAC and influence the activities of the library. Some libraries have youth clubs, friends of the library or other organisations with different names.

- e) **Linkage with other libraries and library networks:** Sri Lanka has a number of library networks serving special library clientele in the country such as the Sri Lanka Science and Technical Library Network (SLSTINET), Agriculture Library Network (AGRINET) and Health Library Network (HELLIS). Public libraries maintain special relationship with these networks and hence, are in a position to obtain relevant information and publications from these networks for the benefit of users. Public libraries are also able to source required material through inter-library lending facilities. Hence the public libraries are in an advantageous position to be the centre of information in the community.

To make use and also to strengthen the existing public library network in the country in tsunami livelihood development activities will certainly be a step in the right direction. We hope that all local, international and non-governmental organisations will realize the importance of using the available, established library network as far as possible for long term sustainability of the respective projects.

I thank the members of the Special Committee on S&T Information of the National Science Foundation for organizing this important seminar on a pertinent theme in today's context. Thanks are also due to Prof. Sirimali Fernando, Chairperson, NSF, and Dr. M.C.N. Jayasuriya, Director, NSF for all the support and encouragement for the activities of the committee and also for organizing the event. I thank Mr L E Samarasinghe, Chairman, NLDSB and the members of the SL DMC for LISA for providing the facilities at the NLDSB for the seminar and also for agreeing to share the expenses of the programme with NSF. The resource persons of the seminar have accepted our invitation enthusiastically and also furnished the papers in advance for the publication. We owe a big thank you to them. Ms Sunethra Perera, Principal Information Officer/Head, National Science Library & Resource Centre and the Co-ordinator of the Special Committee on S&T Information of the NSF shouldered the entire *organizational* responsibilities of the seminar and the publication. She and her dedicated staff including Ms Nanda Perera and Ms Vasantha Dharmaratna, Information Officers of the NSF should be congratulated and thanked for the work well done. I also thank Ms Dushyanthi Daniel, Head, Library Development Division, Ms Inoka Ketipearachchi of the secretariat of NLDSB for their cooperation and assistance.

M S Upali Amarasiri
Chairman
Special Committee on S&T information
National Science Foundation
Director General/NLDSB
25.10.2006

සුනාමියෙන් හානි වූ ප්‍රදේශවල ආර්ථික හා සමාජය සංවර්ධන කටයුතු
පිළිබඳ විමසීමක්

සූචනාත්ති ඩැනියෙල්

අංශ ප්‍රධාන - සුන්දරකාල සංවර්ධන අංශය
ජාතික සුන්දරකාල හා ප්‍රදේශන සේවා මණ්ඩලය

නැඳිත්වීම

2004 වසරේ දෙසැම්බර් 26 වන දින ඇති වූ සුනාමි ව්‍යසනයෙන් ගම්පහ, කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, මාතලේ, හම්බන්තොට, අම්පාර, මඩකලපුව, ත්‍රිකුණාමලය, මුලතිව් හා යාපනය යන දිස්ත්‍රික්කයන් හි පිහිටි වෙරළබඩ නිටයට බෙහෙවින් බලපෑම් ඇති විය. සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටක් වීමත්, විනාශය ඉතා ප්‍රබලවීමත් නිසා මෙම සුනාමි බේදවාටය ලංකාවට බෙහෙවින් බලපා ඇත.

ජවනවල වටිනාකම මිල කළ නොහැකි වුවද සමස්තයක් ලෙස හතළිස් දහසකට (40,000) අධික පිරිසක් මිය ගිය අතර, ලක්ෂ සංඛ්‍යාත පිරිසකට උත්තිරි හැන් අහිමි විය. තවද, විසි එක් දහස් හාරසිය හතළිස් එකක (21,441) පිරිසක් තුවාල ලබා ඇත. පන් ලක්ෂ දායක දහස් එකසිය පනහක (516,150) පිරිසක් අවතැන් වූහ. වැන්දඹුවු, අනාට වූ දරුවන් ප්‍රමාණය 40,000 ක් පමණ වේ.

සිදුවූ විනාශය දැඩි වුවද, සුනාමියෙන් හානිවූ ප්‍රදේශවල ජවනවන්තවුන්ගේ මානසික, ආර්ථික හා සමාජයීය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට හැකි අයුරින් අප ද දායක විය යුතුව ඇත. මෙම අභියෝගය ඊට ගැනුමට මනා මානසික තත්වයක් උවමනාය. එසේ නම් මේ ජවනවන්තවුන්ගේ මානසික මට්ටම ගොඩනැගීම මෙහිලා කළ යුතු ප්‍රධානතම කාර්යයකි.

ජවනෝපායන්ට සිදු වූ හානි

ලෝක බැංකු වාර්තා අනුව තම ජවනෝපාය මාර්ගයන් හැකි වී ගිය පිරිස 1,50,000 ක් පමණ වේ. සම්පූර්ණ ධීවර ප්‍රජාවගෙන් 75% ක් ද මෙම ව්‍යසනයේ බලපෑමට හසුවිය. සුනාමි ව්‍යසනයෙන් ධීවර කර්මාන්තයත්, ධීවර ජනතාවගේ ආදායම් මාර්ගයටත් විශාල හානියක් සිදු කළේය. ධීවර වරායන් 12 න් 10 ක් ද නැංගුරම් තොටුපලවල් 30 ක් ද විනාශ කරමින් සුනාමි රළ බැස ගියේය. අයිස්

නිෂ්පාදනාගාර 18 ක් ගොඩනගන නොහැකි සේ වැනසිනි. තවත් අයින් නිෂ්පාදනාගාර 12 ක් දැඩි හානියට ලක්විය. මේ අනුව අයින් නිෂ්පාදනාගාර හා ශිකාගාර සම්බන්ධව ලංකා ධීවර සංස්ථාවට සිදු වූ අලාභය රුපියල් හිස් අට කෝටියකට අධිකය. ඔහු දින ධීවර යාත්‍රා නේෂිය පානගාර වැඩි ප්‍රමාණයක් අලුත් කරවිය. එහි වටිනාකම ලක්ෂ පනහකට ආසන්නය. ධීවර කර්මාන්තය හා බැඳුණු මිශ්‍ර කළ නොහැකි ජීවිත ද පර්යේෂණාගාර දත්ත, කොතුකාගාර සම්පත් නැවැණු විට ක්ෂේත්‍රයට සිදු වූ විනාශය රුපියල් ගණනට ගිණි තෝරා එක්දහස් හයසිය පනහක් ඉක්මවා ගියි. අලුත් බඩ ප්‍රදේශයේ නිවු ලොකු කුඩා සංචාරක නෝටල් හා සංචාර නිකේතන සුනාමි රැල්ලට හදුරි බලවත් විනාශයට පත්විය. විශාල නෝටල් 53 ක් ද කුඩා නෝටල් 248 ක් ද සංචාරක නවාතැන් 210 ක් ද සුනාමි රැල්ලේ විනාශයට හදුරිය. තවද, මෙම ප්‍රදේශවල කුඩා කර්මාන්ත ලෙස පවත්වාගෙන ගිය කොළ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත, මර්දනය ධීවර කර්මාන්තය, රෙදි පිළි නිෂ්පාදන කර්මාන්ත මෙන්ම වතු වගා කටයුතු ආදී ගෘහස්ථව පවත්වාගෙන ගිය කර්මාන්තද මෙම ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් අහිමි වී ගොස් ඇත.

සමස්තයක් ලෙස කර්මාන්ත හා සම්බන්ධව හානියට පත් භූමි ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 5,314,519 කි. ඉන් වර්ග අඩි 549,281 ක් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් වන අතර, කර්මර දිස්ත්‍රික්කයට වර්ග අඩි 2,619,259 ක් අයත්වේ. මෙම භූමි ප්‍රමාණයෙන් වර්ග අඩි 23,449 ප්‍රමාණයට කරදිය මිශ්‍රවීම නිසා තවත් වසර ගණනාවක් සංකුරු ඒවා භාවිතයට ගත නොහැකි තත්වයට පත්ව ඇත. දළ වශයෙන් ඊටට වූ හානියට රුපියල් මිලියන 150 කටත් වඩා වැඩි බව ගණන් බලා ඇත. සුනාමි අලුත් රැල්ලේ ආර්ථික බලපෑම එක් වසරකට පමණක් සීමා වන්නේ නැත. මෙහි බලපෑම තවත් වසර කිහිපයක් පවතිනු ඇත.

දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවට පමණක් සුනාමි ව්‍යාපනයෙන් සිදු වූ හානිය රුපියල් මිලියන 70520 කි. දුම්රිය ස්ථාන, දුම්රිය පාලනී ගැලුම් අලුත් බඩ දුම්රිය මාර්ගයේ කිලෝ මීටර් 160 ක් විනාශ විය. ඊට අමතරව දුම්රිය එන්ජින් 04 ක්, බලවේග කට්ටල 03 ක් දුම්රිය මැදිරි 20 ක් මේ විටත් විනාශයට පත්විය. දුම්රිය ස්ථාන 69 කට හානි සිදුවිය. ප්‍රධාන මාර්ග පද්ධතියේ කිලෝ මීටර් 1137 ක් සුනාමි ව්‍යාපනයෙන් හානි සිදු වූ අතර, සෙසු මාර්ග කිලෝ මීටර් 1615 කට හානි සිදුවිය. උතුරු-නැගෙනහිර සහ දකුණු පළාත්වල පාලනී 25 ක් ඒ අතර විය. සුනාමි විපතට පත් දිස්ත්‍රික්කයන්හි පිදුලිබල පද්ධතියට විශාල වශයෙන් හානි සිදු විය.

සුනාමි රළ පහරේ පාසල් 182 කට හානි සිදුවිය. හානියට පත් නොවූ පාසල් 446 ක් අවතැන්දැවුණේ නිවාස සඳහා වෙන්විය. එමෙන්ම විශ්වවිද්‍යාල 04 කටත්, කාර්මික විද්‍යාල 03 කට හා වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 18 කට සුනාමියෙන් හානි සිදුවිය. සෞඛ්‍ය හා සන්නිවාරණ සේවාවලට ද බරපතල හානි සිදුවිය. රජයේ තක්සේරුවට අනුව සෞඛ්‍ය සේවයට සිදු වී ඇති සමස්ත හානිය ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 1.5 වැඩි අගයක් ගනී.

ජවනෝපාය සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග

සුභාම් විපතීන් පසු ලඝු නැති සිටීමේ ක්‍රියාමාර්ගය යටතේ ක්ෂණික, කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන වශයෙන් පියවර තුනකින් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙහිදී ක්ෂණිකව නොවිඳින ලදී යටිතල පහසුකම් සහ සුදු ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක්ම තිබුණි. ක්ෂණික ක්‍රියාමාර්ග ලෙස අවතැන් වූවන් සඳහා ආහාර සැපයීම, පොඹා, ආරක්ෂාව ආදිය මෙහිදී ප්‍රධානවේ. කෙටිකාලීන ලෙසට අවතැන්වූවන් සඳහා ඉදුම් හිටුම්, නිවාස සැපයීමද දිරිස කාලීනව ස්වයංපෝෂිතයෙන් නැති සිටීම සඳහා අවශ්‍ය ජවනෝපාය මාර්ග සලසාදීම හා ඒ සඳහා මානසිකව ඔවුන් උනන්දු කරලීම වැදගත්වේ.

ජවනෝපාය සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ගයන් කොටස් දෙකක් ලෙස සැලකිය හැක. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය (උදා: විදුලිය, රලය, මාර්ග සංවර්ධනය) ආදිය හා ජවනෝපාය මාර්ග සංවර්ධනය (උදා: රැකියා, කෘෂිකාර්මික, සවසං රැකියා සංවර්ධන) ආදිය වේ.

මෙම සුභාම් ව්‍යසනයේදී රට නැවත ගොඩනැගීම සඳහා විවිධ දේශීය හා විදේශීය රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් ආධාර කරන ලද අතර, රජය විසින්ද මෙම කටයුතු මෙහෙයවීම සඳහා 2004 දෙසැම්බර් මස සිට CNO ආයතනය, ඉන්පසු Task for Rebuilding the Nation (TAFREN) හා වර්තමානයේ Reconstruction And Development Agency (RADA) නමින් ආයතනයක් ආරම්භ කර ඇත. RADA, TAFREN හා Tsunami Housing and Reconstruction Unit (THRU) සහ Transitional Accommodation Programme (TAP) ඒකාබද්ධ කර ඇත.

විනාශ වූ නිවාස හොඳ නැගීම සඳහා ආධාර ලබා දීමට විවිධ ආයතන ඉදිරිපත් වූ අතර, ලෝක බැංකු Home Owner Driven Programme යටතේ නිවාස නැවත ගොඩනැගීම සඳහා ලෝක බැංකුව, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, ජර්මන් සංවර්ධන බැංකුව හා සංවර්ධන හා සහයෝගීතාව සඳහා වූ ස්විස් අධිකාරිය මුදල් යොදවන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ කොටසක් විනාශවූ නිවාස සංඛ්‍යාව 33,208 ක් ලෙසද, සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වූ නිවාස සංඛ්‍යාව 21355 ක් ලෙසද, හඳුනාගෙන ඇත. මෙයින් සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වූ නිවාස වෙනුවෙන් ඩොලර් 2500 (ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 100,000) සම වාරක දෙසකින්, තම නිවාස නැවත සාදා ගැනීම සඳහා මිනිසුන් හට ලබාදීමට කටයුතු කෙරේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ 2006 ජුනි මස වන විට විනාශ වූ සම්පූර්ණ නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 1/3 ක් ඉදිකිරීම නිමවා ඇත.

සුභාම් ව්‍යසනයෙන් විනාශ වූ යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම කඩිනමින් සිදුවිය යුත්තකි. එහිදී මාර්ග සංවර්ධන සඳහා ලෝක බැංකුවේ අනුග්‍රහය ලබා දීමට අනුමැතිය පළ කර ඇත. ඉන් 40% ක ප්‍රමාණය පරිත්‍යාග වන අතර, ඉතිරි 60% ණය වශයෙන් ලබා දෙනු ඇත. එම මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙනවත්තේ දකුණු මාර්ගයේ කවරය සිට මාතලේ දක්වා මාර්ගය නැවත ගොඩ නැගීමටය. එමෙන්ම එම මාර්ගයේ පාලම් අවතැරවීයාව හා අවතීන් සැදීමට ද ගණන් බලා ඇත. ඒ අනුව ජපාන්

රාජ්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය (Japan International Cooperation Agency - JICA) ඊට දායකත්වය ලබා දීමට අපේක්ෂිතය. විද්‍යාත්මක පත් දික්වීම්කයන්හි විදුලි මග්‍ර ලද්දකින් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 67 ක් වැය වෙතැයි රජය අපේක්ෂිතය.

රජයේ රෝහල් සෑදි නගා සිටුවීමට සොබා අමාත්‍යාංශය මේ දක්වා අවබෝධතා ගිවිසුම් 32 ක් රාජ්‍යන්තර ආයතන සමඟ අත්සන් කර ඇත. එහි වර්තමාන ඩොලර් මිලියන 69 කි. ලෝක බැංකුව ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 8 ක් යි ලංකාවේ සොබා ක්ෂේත්‍රය සෑදි නගා සිටුවීම සඳහා අමාදීමට ප්‍රයෝජනවත්ව වේ. ඉන් ඇමරිකානු ඩොලර් 500,000 ක් රාජ්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය (International Development Association (IDA) විසින් ලබා දෙනු ඇත. ගාල්ල, මාතලේ, මහලයන දික්වීම්කයන් හි පිහිටි සොබා මධ්‍යස්ථාන සෑදි ගොඩනැගීම සැලසුම් කිරීමට සහ නව ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම සඳහා මෙම මුදල් ලබා දේ.

අවකාශය පිහිටිකිරීම සහ ස්ථිරකාරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා සුකාමියෙන් ව්‍යාපෘතියට පත්වූ ප්‍රදේශවල ගොඩනැගිය යුතු තවත් ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් සඳහාගෙන ඇති ධීවර කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය ධීවර බෝට්ටු හා දැල් සැපයීම, බෝට්ටු අවත්වැවියා කිරීමේ කාර්යයන්හි රජය සහ පරිපාලනවලින් යෙදි සිටිති. සංචාරක කර්මාන්තය හා නොවැල් කර්මාන්තයද සුකාමිය ලෝකවෙන් යිදි වැදුණු තවත්, ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයකි. මේ වන විට රජය හා අදාළ ක්ෂේත්‍රය සිය සම්පූර්ණ ගන්තිය සොදවා තිබෙන්නේ තවත් වතාවක් සංචාරකයින් තමන් වෙත ආකර්ශනය කර ගැනීමටය. රජය විසින් Tourism Marketing Recovery Programme දියත් කර තිබෙන්නේ ඊ අරමුණෙනි.

විශාල ප්‍රාන්ඨන විකාශයක් මෙරට කුඩා හා මධ්‍යම කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට සිදුවීම ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට බලවත් පහරකි. මෙසේ හානියටපත් කර්මාන්ත නම් ආහාර නිෂ්පාදන, කොළ හාණ්ඩ, දැව හා ගෘහ හාණ්ඩ, ලුණු ඉංජිනේරු, කෘෂි කර්මික, රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, කඩදාසි, අත්කම් හාණ්ඩ, ස්වර්ණාකරණ, ලුණු ඇඹරුම් කර්මාන්ත, ඉලෙක්ට්‍රොනික් හාණ්ඩ නිෂ්පාදනය හා අවත්වැවියාව, වදු කර්මාන්තය, සීමෙන්ති ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, බේකර් සහ රස කැට්ටි නිෂ්පාදන, ඇඟලුම් කර්මාන්තය, ගනුරු පැදි අවත්වැවියාව, පාපැදි අවත්වැවියාව හා ලෝහධර් වශයෙනි.

අවකාශය සංවර්ධනය සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 34.4 ක මුදලක් ලෝක බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත ආධාර වශයෙන් පවරා දීමට අනුමත කර ඇත. එම මුදල සුකාමියෙන් පිටතටපත් වූයේ මෙරට රු. 5000/= ක් බැගින් වාර්තා තහවුරු කිරීමට ක්‍රියාකර ඇත. ඉන් වාර්තා 03 ක් මේ වනවිට අහවා අවසන්ය. එම මුදල් එම පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ බැංකු පොත් වෙත බැර කිරීමට කැඳවන කර්මයකි. මෙසේ මුදල් ආධාර ලබාදීමේ අරමුණටත්තේ තම හිමිකි හිසා වූ අවකාශයක් තවත් ඇරඹීමයි. මිට අමතරව විවිධ වූ හැකියාවන් ඇති අය සඳහා ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාව පරිදි පහතින් කාර්තා හාය ආධාර ලබා දීමට කටයුතු කිරීම ද, ග්‍රාමීය මට්ටමෙන් පවත්වා ගෙන ගිය

බලකු සහ විවිධ වූ මූල්‍ය ආයතන ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කිරීම, නිවාස අතින් ශක්තිමත්ව ඇති අය සඳහා ඔවුන්ගේ ගෘහ කර්මාන්ත පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම මගින් ද සුනාමියෙන් විපතට පත්වූවන්ගේ අවශ්‍යතා සුළු ප්‍රමාණයකින් හෝ සපයා දීමෙන් අනුග්‍රහයක් දක්වා ඇත. මේ වන විට ඉහත සඳහන් කර්මාන්ත සඳහා ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට සහ මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්කවලට උපකරණ හරිවල සහ අමුද්‍රව්‍ය සපයා අවසන්ය. මෙසේ අවශ්‍ය සම්පත් සැපයීම පිළිබඳව අප ඒ ඒ ආයතන වෙත කෘතඥ උත්සවයක් දැක්විය යුතුව ඇත.

රිට් අමතරව ඒ ඒ ප්‍රදේශවල පවත්වා ගෙන ගිය කාර්යාල සේවකයින්ගේ රාජකාරී කටයුතු විධිමත්ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහාත්, නොසිතූ අවස්ථාවක සිදුවූ ව්‍යාසනය හේතුවෙන් ඇති වූ කාර්යාලමය ප්‍රමාදයන්වලට හා යළි කාර්යක්ෂමව කටයුතු කිරීම සඳහා විශේෂඥයින්ගේ සහාය ඇති ව විවිධ ආයතනවලින් පුහුණු පාඨමාලා පවත්වමින් ඒ ඒ නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු සංවිධානය කිරීම ද මෙහිදී සිදුකර ඇති මහඟු කර්තව්‍යයක් ලෙසට හැඳින්විය හැකිය. තව ද විවිධ වූ රාජකාරී කටයුතුවල නියැලී සේවකයින් ගේ දැවැන්ගේ රැකවරණය පිණිස දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන ඉදි කිරීම හා රිට් අදාළ පරිදි දැවැන්ගේ අවශ්‍යතා ගොඩ නැංවීමට කටයුතු කිරීම ද මේ වනවිට සිදු කර හමාරය.

රිට්නෝරාය සංවර්ධනඥවිලා ප්‍රජා සංවර්ධන නිලධාරීගේ සහ පුස්තකාලයාධිපතිගේ කාර්යභාරය

දැයෙහි මිනිසාගේ දැනුම සෝපණය කරනු ලබන්නාවූ ප්‍රධාන කේන්ද්‍රස්ථානය වන්නේ පුස්තකාලයයි. මෙම පුස්තකාල අතරින් ද ප්‍රධාන පුස්තකාල, ශාඛා පුස්තකාල හා කියවීම් ශාලා ආදී ලෙස සම්පූර්ණයෙන් මෙන්ම අර්ධ වශයෙන් සුනාමි බේදවාලකය නිසා හානි වූ පුස්තකාල සංඛ්‍යාව 67 කි. සංඛ්‍යා ලේඛනාත්මකව එය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

දිස්ත්‍රික්කය	අර්ධ වශයෙන් හානිවූ	සම්පූර්ණයෙන් හානිවූ
මනුෂ්‍යයන්	02	-
කටකර	-	02
ගාල්ල	06	04
මාතලේ	01	01
හම්බන්තොට	02	-
අම්පාර	09	06
මහලංකාව	13	12
ත්‍රිකුණාමලය	03	-
වෑමනිවෙල	-	02
යාපනය	03	01
එකතුව	39	28

ඉහත දැක්වෙන සුස්තකාලවලින් බොහෝමයක් නාමිකව සුස්තකාල ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් ඇති නිසාවේ ගාලු ගණයට අයත් ඒවා වේ. සමහර සුස්තකාලවල, ගොඩනැගිලි මෙන්ම, ඉතා පැරණි භාවිතයට නුසුදුසු තත්ත්වයේ පැවති සුස්තකාල සම්පත්වලින් පිරි ඒවාය. එමනිසා විනාශයට පත්ව ඇති මෙම මහජන සුස්තකාල නැවත නගා සිටුවීම සඳහා සුනාමිය ආශීර්වාදයක් කොට ගෙන ඒවා පරිහරණයට සුදුසු ලෙසට යළි ගොඩ නගා ගැනීම අපගේ වගකීමයි.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මගින් රැස්කර ඇති දත්තයන්ට අනුව සුනාමි ව්‍යාපනය නිසා පාසැල් ගොඩනැගිලි 182ක් සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ අර්ධ ලෙසට හානියට පත්ව ඇත. දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමෙන් ගත් කල එය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

දිස්ත්‍රික්කය	මධ්‍යම ධන විද්‍යාල	මහා විද්‍යාල	කනිෂ්ඨ විද්‍යාල	වෙනත්	එකතුව
හම්බන්තොට	-	04	01	-	05
මාතලේ	01	07	03	02	13
ගාල්ල	01	14	10	02	27
කටකර	-	06	01	-	07

මෙහෙය	-	01	01	-	02
අමසාර	01	03	36	-	40
මධකලය	-	07	30	-	37
ත්‍රිකුණාමලය	-	01	25	-	26
මුලතිවු	-	03	11	-	14
යාපනය	-	-	11	-	11

ඉහත සඳහන් ලෙසට පාසල් මෙන්ම පාසල් පුස්තකාල ද විනාශයට පත් වූවත්, මහජනතාවගේ වගකීමවන්නේ මෙම පාසල් ද නගා සිටුවීමට මග හෙළි කිරීමයි. පාසල් පුස්තකාල ද එතරම් දියුණු තත්ත්වයක නොතිබුණු අතර, පාසල් සිසු දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා ද, කියවීමේ රුචිය වර්ධනය කරලීම සඳහා ද, මහජන පුස්තකාලවල සහාය බෙහෙවින් ලබා දිය හැකිවේ. එබැවින් රටේ සාමාජිකය, ආර්ථික තත්ත්වය නගා සිටුවීම සඳහා මහජන පුස්තකාලවලින් කළ හැකි සේවය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතී.

භානුදු පුස්තකාල නගා සිටුවීම සඳහා සහාය ලබාදී ඇති ආයතන

2004 වර්ෂයේ දැනටමත් ව්‍යාපනය ඇතිවීමත් සමඟම භානුදු පුස්තකාල පිළිබඳව සොයා බැලීමටත්, ඒ සඳහා කළ හැකි පිළියම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහාත් ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය විසින් ඉතා උත්සුකව ක්‍රියාත්මක විය. ඒ අනුව යුනෙස්කෝ උපදෙස් මත පුස්තකාල හා තොරතුරු සේවා පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ආපදා කළමනාකරණ කමිටුවක් පිහිටුවීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙම කමිටුවට පුස්තකාල හා තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයේ ආයතනවල නියෝජිතයින් සහ මෙම ක්ෂේත්‍රයේ උපදේශකවරුන් සාමාජිකයින් වූහ. මෙම කමිටුවේ උපදෙස් මත, දැනටමත් පුස්තකාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යය ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ පුස්තකාල සංවර්ධන අංශය වෙත භාරවී ඇත.

මෙම කමිටුවේ ඉල්ලීම මත ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව ඉටු කිරීම සඳහා යුනෙස්කෝ ආධාර ලබාදුන් අතර, එම ආධාර මුදල් මහජන පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයට ආයෝජනය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

1. අර්ධ වශයෙන් භානිවූ සුස්තකාල සඳහා ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා සඳහා සහ ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීම.

ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කටයුතු සඳහා පහත සඳහන් සුස්තකාල වෙත ආධාර මුදල් ලබා දී ඇත.

හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව - ආර් සේටර් අනුස්මරණ සුස්තකාලය, අකුරල

නාගල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව - තුඩාවැල්ල මහජන සුස්තකාලය

හම්බන්තොට නගර සභාව- හම්බන්තොට මහජන සුස්තකාලය

ලාභාල ප්‍රාදේශීය සභාව - පානම මහජන සුස්තකාලය

පොතුවිල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව- වින්නවූවල මහජන සුස්තකාලය

අක්කමෙරපත්තු ප්‍රාදේශීය සභාව - අක්කමෙරපත්තු මහජන සුස්තකාලය

මත්මුමොන දකුණු එරුවිල්පත්තු ප්‍රා ස - කලවන්විකුඩ ම. සු

-නලදාවල මහජන සුස්තකාලය

කාන්තන්කුඩ නගර සභාව - කාන්තන්කුඩ මහජන සුස්තකාලය

කුවිවෙලි ප්‍රාදේශීය සභාව - නිලාවෙලි මහජන සුස්තකාලය

ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් සුස්තකාල වෙත ආධාර මුදල් ලබා දී ඇත.

පානදුර නගර සභාව - වැල්ලබඩ ශාඛා සුස්තකාලය

හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව - වෙරගොඩ මහජන සුස්තකාලය

හඬරාදුව ප්‍රාදේශීය සභාව - කතචව මහජන සුස්තකාලය

මැට්ටිමිම් පත්තු ප්‍රාදේශීය සභාව - මුලතිවු මහජන සුස්තකාලය

2. සුස්තකාල දැව භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම

මේ යටතේ සුනාමියෙන් හානිවූ සුස්තකාල 30කට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා සුස්තකාල දැව භාණ්ඩ පරිත්‍යාග කරනු ලැබ ඇත.

3. පොත් පත් මිලදී ගැනීම

යුනාමියෙන් හානියට පත් සියලුම මහජන පුස්තකාල සඳහා ද, පාසල් පුස්තකාල කිහිපයක් සඳහා ද පොත් පත් පරිත්‍යාග කරන ලද අතර, තවමත් මෙම පොත් මිලදී ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.

4. පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්
 පුස්තකාල කළමනාකරණ හා තොරතුරු තාක්ෂණය පිළිබඳව සම්මන්ත්‍රණ හා පුහුණු වැඩ සටහන් කිහිපයක් පාසල් හා මහජන පුස්තකාලවල පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්, පුස්තකාල භාරකරුවන් සඳහා සහ ඒ ඒ පළාත් පාලන ආයතනවල ප්‍රජා සංවර්ධන නිලධාරීන් වෙනුවෙන් පැවැත්වීමට කටයුතු කරන ලදී.
5. හානිවූ රාජ්‍ය ලේඛන පිළිබඳ සමීක්ෂණ කටයුතු පැවැත්වීම
6. ප්‍රචාරක කටයුතු ඉටු කිරීම

යුනෙස්කෝ ආයතනයට අමතර වශයෙන් Book Aid International ආයතනය විසින් පොත් මිලදී ගැනීම සඳහා මුදල් ආධාර හා පොත් පත් ද, පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ඉල්ලීම පරිදි වෙනත් ආයතන හා පුද්ගලයින් විසින් ද පොත් හා මූල්‍ය ආධාර ලබාදී ඇත.

ඉහත දක්වා ඇති ආයතනවලට අමතරව, මහජන පුස්තකාල නැවත ගොඩනැගීමට හා ජන ජීවිතය නගා සිටුවීමට පහත දක්වා ඇති ආයතනවල සහාය ද නොඅඩුව ලබා දී ඇත. උදාහරණ වශයෙන් -

සංවිධානය	ලබා දී ඇති සහාය
Kurier Aid Austria	හමරාදුව ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් අහ මට මහජන පුස්තකාලය ඉදි කිරීම
Isra-Aid	හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් ආර් සේටර් ද සොයිසා මහජන පුස්තකාලය අලුත්වැඩියා කිරීම
Region Lombardia Italy	ගාල්ල මහනගර සභාවට අයත් මාගාල්ල මහජන පුස්තකාලය අලුත්වැඩියා කිරීම

World Vision

මාතර මහනගර සභාවට අයත් මාතර මහජන
පුස්තකාලය සඳහා මහාරාජ්‍ය තාක්ෂණ
ඒකකයක් පිහිටුවීම

Sri Lanka Publishers' Association

තබරුදුව ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් තබරුදුව
මහජන පුස්තකාලය අලුත්වැඩියා කිරීම

Sri Lanka Library Association

සුනාමියෙන් විපතට පත්වූ මහජන පුස්තකාල
මැකක් සඳහා සහ පාසල් පුස්තකාල දෙකක්
සඳහා ආදර්ශ පුස්තකාල ලෙස සංවර්ධනය
කිරීමට කටයුතු කිරීම.

මීට අමතර බ්‍රිතාන්‍යයේ CHIP ආයතනයේ Government Libraries and Information Group (GLIG) මගින් භික්ෂුව නගර සභාවට අයත් භික්ෂුව මහජන පුස්තකාලය සමඟ සහ සහයෝගයෙන් එම පුස්තකාලය නවීකරණය කිරීමට ඉතා ඉහළ මට්ටමින් සහාය ලබා දී ඇත. ඒ අතර ඇතිවීම් පොත් පත් ලබාදීම, පුස්තකාල උපකරණ ලබාදීම, ස්වේච්ඡාවෙන් පුස්තකාලයේ වැඩ කටයුතු සඳහා සහායට නිලධාරීන් ලබා දීම වැදගත් වේ.

විවිධ දා ආයතනවලින් ඉහත දක්වා ඇති පරිදි නොඅඩුව පුස්තකාල මහාධනාගාරි හා සමපත් වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා ආධාර ලබා දී ඇති මෙයින්, අඩුපණව මහාස් ඇති ජනජීවනය යහපතට පැමිණීම මෙන්ම, සිවුන්ගේ ඉදිරි කාලය සැකසීමෙන් සහ තනිව නැගී සිටීමේ හැකියාවට සවිස්තරව පත්කරදීම සඳහා ප්‍රජා සංවර්ධන නිලධාරීන් හා පුස්තකාලාධිපතින් මෙන් ඉටු විය යුතු මෙහෙය ඉතා වශාලය.

එමෙන් සුනාමියට හසුවී විනාශයට පත්වූ පවරලුබල රීරයෙහි ජීවත්වූ මිනිසුන් සිවුන්ගේ ආරක්ෂාව සහ විවිධ වූ අවශ්‍යතා මණ්ඩලවලින් ඊට අගයන්තරයෙහි පරිච්ඡේදයට මහාස් ඇත. සිවුන්ගේ ආර්ථිකමය සහ සමාජමය අවශ්‍යතා පිලිබඳව ද අපි අමතක නොකළ යුතුය. එබැවින් නිවැරදිව පත්කරදීම ඉටු විය යුතු මෙහෙය ප්‍රදේශයකට සීමා නොකර, නම් ප්‍රදේශයේ ජීවත්ව ඇතැම් අසමසම ඇති අය මකරහි ද යොමු විය යුතුව ඇත. එසේ අවතැන්වූවන් ඊට අගයන්තරයට යාම නිසා ඊට අගයන්තරයේ පවතින පුස්තකාල හා ප්‍රජා සංවර්ධන ආයතන සඳහා ද මහාස් සහාය ලබා දිය යුතු බව අමතක නොකළ යුතුය.

ඉටු කළ හැකි පුරා සංවර්ධන සේවා

මේ විටකටත් රනසාරට තම ආදායම් මාර්ග කැරවත් ඇති කර ගැනීම සඳහාත්, නව ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සඳහාත් පුස්තකාලයට මැදිහත් විය හැකිය. මුදල් ආධාර ලැබුණ ද තම හුරුපුරුදු සත්‍ය උපකරණ අහිමි වීම නිසා තමා දන්නා වූ කර්මාන්තය කරගෙන යාමට යම් පුද්ගලයෙක් අසම්මතව ඇත. එසේනම් ඔහුගේ මනස ඔහුට හැකියාව ඇති වෙනත් ක්ෂේත්‍රයක් කෙරෙහි යොමු කළ යුතුය. මේ සඳහා පුස්තකාලය විසින් විවිධ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍ර සඳහා යොමු කිරීමට දේශන පැවැත්වීම, විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ වැඩමුළු සරලව හෝ සංවිධානය කිරීම, පුද්ගලයින්ගේ හැකියා කණ සිටුවීමට අදාළ පුහුණු වැඩසටහන් සකස් කිරීම, ඒ ඒ කර්මාන්තයන්ට අදාළව ශ්‍රීලංකා සෞභ භූ, සහරා වම් පුද්ගලයින්ට ලැබීමට සැලැස්වීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.

මෙම බේදවාචනයෙන් වඩාත්ම අසරණ වී ඇත්තේ කාන්තාවන්ය. ඔවුන්ට තම දරු පවුල් සේම ආර්ථික තත්වයද අහිමිවී ගොස් ඇත. එසේනම් එම කාන්තාවන් හුදකලාවූ පරාජය මානසිකත්වයෙන් මුදවාගත යුතුය. ඒ සඳහා ඔවුන්ට උචිත කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍ර සඳහා යොමු කිරීම සුදුසු ව්‍යාධියෙන් මුදවා ගත හැකිවනු ඇත. යම් කාර්යයකට මනස යොමු වී ඇති නිසා මනසේ සවිභවතාවය අවම වනු නොඅනුමානය. ඒ නිසා, අවසන් වූ දරුවන් එක්කර ඔවුන් වෙනුවෙන් පෙර පාසලක් පවත්වාගෙන යාමට අනුබලදීම කාන්තාවන්ට යෝග්‍ය කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ වැඩමුළු පැවැත්වීම. (මොස්තර නිර්මාණය, රෙදි පිත්තාරුව, මැහුම් කර්මාන්ත) යුදුසු වේ.

ඒ අනුව, පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ මෙන්ම පුස්තකාල සංවර්ධන නිලධාරීන්ගෙන් මෙම ප්‍රදේශවාසීන්ට පුරා තොරතුරු සේවාව මගින් මනස සේවාවක් ලබාදිය හැකිවේ. විනාශ නොවූ පුස්තකාල සමීපත් නිසි පරිදි ආරක්ෂාකර ගැනීමටත්, තම පුස්තකාල වකකුට යළි ගොඩ නගා ගැනීමටත් ක්‍රියාකළ යුතුවේ. එසේම ප්‍රදේශයේ රන ජීවිතය කණසිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු (උදාහරණ වශයෙන් බැංකු, රක්ෂණය, විවිධ වූ කර්මාන්ත පිළිබඳ අත්පත්‍රිකා, දුරකථන අංක ආදී) එක්රැස් කර අවශ්‍ය අය සඳහා සැපයීම, මෙන්ම දැනුවත් කිරීම් ද ඉටු කළ හැකිවේ. විවිධ වූ ජීවනෝපාය අරඹා මිනිසුන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඊට අදාළ විශේෂයින් ලවා දේශන පැවැත්වීම, විදිකේදා ඉටුකළ කාර්යයන්ගෙන් මිදී සිටින කාන්තාවන් සඳහා ඔවුන්ට ගැලපෙන කුඩා කර්මාන්ත සඳහා යොමු කිරීම සහිත අන්තර්දේ වැඩ මුලු, පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම් ආදියට සහාය වීම ඒ අතර වැදගත් සේවාවක් වේ. මේ අයුරින් පුස්තකාලයාධිපතින් හා පුරා සංවර්ධන නිලධාරීන් වශයෙන් ඔබ විසින් ඔවුන්ට ලබාදිය හැකි සදාකාලික සැනසීම වනුයේ ඔවුන් හට සහයක් ජීවනෝපාය මාර්ගයක් සලසා ගැනීමට මග පෙන්වීමයි.

විද්‍යාතා වැඩසටහන තුළින්
ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම.

හැඳින්වීම.

1. ලෝකයේ දුප්පත්කම හා ආදායම් විෂමතාව වර්ධනය වෙමින් පවතී.
 ලෝකයේ දුප්පත්කම.

- ❖ ලෝක ජනගහනයෙන් 1/4 ක් ඇ.ඩො. 1 ට වඩා දිනකට ආදායමක් නොලබන දුප්පතුන්ය. ලෝක ජනගහනයෙන් 1/2 ක්, එනම් කෝටි 300 ක ගේ දිනක ආදායම ඇ.ඩො. 2 ට අඩුය.
- ❖ ආදායම් විෂමතාව වර්ධනය වී ඇති බව පහත සඳහන් සංඛ්‍යාලේඛන වලින් පෙනේ.

1820 දී පරතරය	3:1
1913 දී පරතරය	11:1
1950 දී පරතරය	35:1
1990 දී පරතරය	70:1

- ❖ ලෝක තාක්ෂණ දියුණුවත් සමඟ දුප්පත්කම හා ආදායම් විෂමතාව වර්ධනය වෙත ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබේ.
- ❖ වෙළඳ පොල ආර්ථික ක්‍රමය තුළ ගම් වලට හා දුප්පත් ජනතාව අතරට තාක්ෂණය ගෙනයාමෙන් තොරව, දුප්පත්කම අවම කිරීම උගහට වී ඇත.
- ❖ ලෝකයේ දුප්පත් ජනතාවගෙන් 70 % ක් පමණ සිටින්නේ ගම් ආශ්‍රය කරගෙනය.

1. විද්‍යාතා වැඩසටහනේ ප්‍රධාන පරමාර්ථ.

1.1 තාක්ෂණය ගමට ගෙනයාමෙන් දුප්පත්කම අවම කිරීම.

ලංකාවේ දුප්පත්කම.

- ❖ ලංකාවේ 1990 දී සාමාන්‍ය දුප්පත්කම 26% ක් විය. සහග්‍රක ඉලක්ක මත 2015 දී මෙය 13 % දක්වා අඩුකිරීමට ඉලක්ක කර ඇත. එහෙත් 2002 දී දුප්පත්කම අඩුවී තිබුණේ 22.7% දක්වා පමණි. සහග්‍රක ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේ දුප්කරතා ඇති බව පෙනේ.
- ❖ ලංකාවේ දුප්පත් ජනගහනය ලක්ෂ 37 ක් පමණවේ. මෙයින් ලක්ෂ 03 ක් ජීවත්වන්නේ තහර වලටය. වතුකරයේ ලක්ෂ 04 ක් පමණ සිටී. ලක්ෂ 30 ක්ම සිටින්නේ ගම් වලය. මේ අනුව දුප්පත්කම අඩුකිරීම, ගම්වල සංවර්ධනය හා බැඳී ඇත. විද්‍යාතා වැඩසටහන "ගමට තාක්ෂණය" යන නේමාව යටතේ දියත් කරන්නේ එම නිසාය.

1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ විරුකියාව අවම කිරීම.

ලංකාවේ විරුකියාවෙන් පෙළෙන දශ ලක්ෂයක් පමණ ඇත. මෙම විරුකියාවේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ තුනක් ඇත.

- I. විරුකියාවෙන් පෙළෙන බහුතරය තරුණ පිරිසකි. අවු : 18 - 24 ත් අතර විරුකියාවෙන් පෙළෙන ප්‍රමාණය 80 % ක් පමණ වේ.
- II. විරුකියාවෙන් පෙළෙන බහුතරය උගත් පිරිසකි. අධ්‍යාපනය රටපුරාම පැතිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම ලක්ෂණ අප රටේ සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.

III. විරුකියාවෙන් පෙළෙන බහුතරය ජවත් වන්නේ ගම්වලය.
බොහෝවිට පසුගිය තරුණ කැරලි ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වලින්
ඉස්මතු වීමට මෙ කරුණ හේතු වී ඇත.

2. විද්‍යා වැඩසටහනේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය.

2.1 ගමට ගැලපෙන තව තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම.

ලෝකයේ අත්‍ය රටවල හා අපේ රටේ තාක්ෂණ ආයතන හා විශ්වවිද්‍යාල වැනි ආයතන වල පවත්නා තාක්ෂණ ගමට හඳුන්වාදීම, මෙයින් අදහස් කෙරේ. උදා : "කැෂියර්" යන රසායනය යොදා ගැනීම ITI ආයතනය මගින් කරන ලදී. මෙම රසායනික ද්‍රව්‍ය මගින් කිතුල් ගහෙන් ලැබෙන නිෂ්පාදනය 8 ගුණයකින් වැඩිකිරීමට හැකිවී ඇත. දැනට විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන මගින් මෙම තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත කරනු ලැබේ. මෙයින් කිතුල් කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින අයගේ ආදායම පැහැදිලිවම වර්ධනය වී ඇත.

2.2 ගමට අවශ්‍ය තාක්ෂණය නිපදවීම.

ලංකාවේ දක්ෂ විද්‍යාඥයින් බහුතරයක් විදේශගතවී තිබේ. අපේ රටට ගැලපෙන තාක්ෂණය නිපදවීමට අතින් අපි සිටින්නේ පිටුපසින්ය. මීට ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත්තේ අය - වැය මගින් ප්‍රමාණවත් මුදලක් තාක්ෂණ දියුණුවට යොදා ගැනීම සඳහා වෙන්කිරීමට පසුගිය දශක වල නොහැකිවීමයි. දැනට ජාතික ආදායමෙන් 1 % ක් වත් මේ සඳහා වෙන්කළ යුතු බව රජය ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් පිළිගෙන ඇත.

ගම් වලට ගොස් ගම්වල ජනතාවට අවශ්‍ය කරන තාක්ෂණය නිපදවීමේ උත්සාහයක් අපේ රටේ එතරම් දක්නට නැත. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ පර්යේෂණ ආයතන කරනු ලැබුවේ බොහෝවිට ව්‍යාපාර ලෝකයට අවශ්‍ය තාක්ෂණය නිපදවීමයි. ගමේ කම්මල, වඩු මඩුව දියුණු කිරීමට, ගමේ දුප්පත් කටුමැටි ගැසු ගෙවල් වෙනුවට රු. 75,000 කට 50,000 කට හෝ රු. 30,000 කට පමණ තැනිය හැකි තව තාක්ෂණයෙන් යුත් ගෙවල් තැනීමට, වෙළෙඳ පොල ඉල්ලුම ඇති බාස්මති වැනි වී වර්ග

නිපදවීමට අප උත්සාහ දැරිය යුතුය. අඩුම වශයෙන් ගමේ වරකා වැනි පලතුරු ගුණාත්මක වශයෙන් සුරකින විධියට වෙළෙඳ පොලට යොමු කරන තාක්ෂණයක් අපට නැත. මෙම තත්වය වෙනස් කිරීමට විදානා වැඩසටහනෙන් බලාපොරොත්තුවේ.

2.3 පාරම්පරික තාක්ෂණය නවීකරණය කිරීම.

මේ සඳහා හොඳම නිදර්ශනය තමයි සිද්ධාලේප වෙද මහත්තයාගේ විට්ටෝරුවක් තුළින් ITI ආයතනය මගින් "සිද්ධාලේප" සැපයීම එමෙන්ම කිතුල් නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීමට "කැෂ්පර්" රසායනය නිපදවන ලද්දේ, ලංකාවේ ඒ සඳහා භාවිත කරන රසායනික ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම තුළිනි. මේ අන්දමට විවිධ ක්ෂේත්‍ර වල පවත්නා පාරම්පරික තාක්ෂණ ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීම තුළින් නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීමට ඉඩකඩක් ඇත. විදානා වැඩසටහන තුළින් මේ පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ.

තවත් උදාහාරණයක් ලෙස ගලිගමුවේ මල්වාන ප්‍රදේශයේ කරාඬු තෙල් නිපදවීමට ගන්නා උත්සාහයන් දැක්වීමට පුළුවන. මෙය සාර්ථක වුවහොත් කරාඬු නිෂ්පාදකයින්ට තම නිෂ්පාදන තුළින් හොඳ මිලක් ලබාගැනීමට පුළුවන්ය.

3. ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාමේ අයතනික ව්‍යුහය.

- ❖ 2005 අය - වැය යෝජනා සමඟ ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම සඳහා සෑම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කෝට්ඨාසයකම විදානා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයක් විවෘත කිරීම ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස පිළිගැනීම.
- ❖ 2005 වර්ෂයේ විදානා සම්පත් මධ්‍යස්ථාන විවෘත කිරීම ආරම්භ කළා. මේ වෙනවිට 150 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් විවෘත කර ඇත. 2007 අවසානය වන විට මධ්‍යස්ථාන 325 ක් විවෘත කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ.

- ❖ විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථාන භාරව විද්‍යා උපාධිධාරියෙක් සහ නිලධාරී මණ්ඩලයක් පත් කෙරේ.

4. විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථාන මගින් තාක්ෂණය ගමට ගෙනයන අන්දම.

- 4.1 ගම් ප්‍රදේශ වලට ගැලපෙන තාක්ෂණ උපකරණ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
උදා : විජලන යන්ත්‍ර, තෙල් සිඳින යන්ත්‍ර, යෝග්‍යව සාදන යන්ත්‍ර ආදිය.
- 4.2 පරිගණක තාක්ෂණය හඳුන්වාදීම - තාක්ෂණ ආයතන සමඟ සම්බන්ධතා ගොඩනැගීම සඳහා පරිගණක යන්ත්‍ර 05 බැගින් මධ්‍යස්ථානයකට ලබාදේ. සිංහල / දෙමළ E-mail ක්‍රමද හඳුන්වාදේ. තරුණ තරුණියන්ට පරිගණක මූලික දැනුමක් නොමිලේ ලබාදේ.
- 4.3 දත්ත බැංකුවක් ගොඩනැගීම - සෑම විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයකම ගෞතික හා මානව සම්පත් පිළිබඳ දත්ත බැංකුවක් පිහිටුවනු ලැබේ. දැනටමත් මෙම කටයුතු අරඹා ඇත.
- 4.4 තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන් පැවැත්වීම - ජාතික මට්ටමින් හා දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් දැනට පවතින තාක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් මගින් තාක්ෂණ දැනුම ව්‍යාප්ත කිරීම දැනට අරඹා ඇත. මේ සමඟම ණය, අලෙවිය හා ව්‍යවසායකත්වය ආදී ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ දැනුම ලබාදීම කරනු ලැබේ. මහජන බැංකුව විසින් වෙනම ණය යෝජනා ක්‍රමයක් සකසා ක්‍රියාත්මක කිරීම අරඹා ඇත.

5. ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම සඳහා ප්‍රජා සංවිධාන ජාලයක් ගොඩනැගීම.

- ❖ ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම සඳහා ඉහලින් පහළට ගමන් කරන (Delivery Mechanism) සේවා ජාලයක් ඇති කිරීම පමණක්

ප්‍රමාණවත් නොවේ. බොහෝවිට පසුගිය දශක ගණනාවක් තුළ රජයේ දේශපාලනයන් බොහොමයක් විසින් කරන ලද්දේ ඉහලින් පහළට ගමන් කරන ක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමය. මෙහිදී ගමේ ජනතාවගේ ග්‍රහණය කර ගැනීමේ ශක්තිය (Receiving Power) වර්ධනය කිරීමත් අත්‍යාවශ්‍යවේ.

ජනතා සහභාගීත්වය ලබාගැනීමේදී පහත සඳහන් කරුණු තුනම සැලකිල්ලට ගතයුතුය.

1. දායකත්වය. (Contribution)
2. තීරණ ගැනීම. (Decision Making)
3. ප්‍රතිලාභ ලැබීම. (Benefit)

5.1 විදානා සමිති.

- ❖ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මට්ටමින් විදානා සමිති ඇතිකරනු ලැබේ. මෙම සමිති වලට ගම්වල ස්වයං රැකියා, සුළු ව්‍යාපාර කරන අයට, රැකියා නොකරන තරුණ තරුණියන්ටත් සාමාජිකත්වය ලබාගැනීමට පුළුවන.
- ❖ විදානා සමිති මාසිකව රැස්වීය යුතුය - මේ වන විට විදානා සමිති 410 ක් පමණ පිහිටුවා ඇත. තවද විදානා සමිතේ මධ්‍යස්ථාන විවෘත කර ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස වල සමිති පිහිටුවීමේ කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.
- ❖ විදානා සමිති ආශ්‍රය කරගෙන තාක්ෂණ හුවමාරු පුහුණු වැඩසටහන්ද එම සාමාජිකයන්ගේ ඉල්ලීම මත සිදුවෙමින් පවතී.

5.2 ප්‍රදේශීය විදානා සංගම්

- ❖ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් ගම් මට්ටමේ විදාතා සමිති හා තාක්ෂණයට අදාල ප්‍රජා සංවිධාන එක්කරමින් ප්‍රාදේශීය විදාතා සංගම් පිහිටුවීමට යෝජනා.
- ❖ ප්‍රාදේශීය විදාතා සංගම් වල මහ සභාවක් තුළින් විදාතා සමිති වලින් සහ අනෙකුත් ප්‍රජා සංවිධාන වලින් විධායක කමිටුවට 9 දෙනෙක් තෝරා ගැනේ.
- ❖ ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා ඇතුළු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස තුළ තාක්ෂණයට අදාල දෙපාර්තමේන්තු වල නියෝජිතයන් 6 දෙනෙක් ප්‍රාදේශීය විධායක කමිටුවට තම් කරනු ලැබේ. ප්‍රාදේශීය ලේකම් මෙම විධායක කමිටුවේ සභාපති ලෙස පත් කෙරේ.

ප්‍රාදේශීය විදාතා කමිටුවට පහත සඳහන් කාර්යයන් පැවරීමට යෝජනා.

1. ගමට තාක්ෂණය ගෙනයාම සඳහා ප්‍රජා අවශ්‍යතා මත වාර්ෂික සැලැස්මක් සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා එහි ප්‍රගතිය පාලනය කිරීම.
2. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය මගින් සංවර්ධනය හා පරිපාලන කටයුතු සඳහා ලබාදෙන අරමුදල් ඵලදායී ලෙස වියදම් කිරීම සඳහා සහායවීම.
3. ජාතික, දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පවත්නා තාක්ෂණ ආයතන හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන ආයතන සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයකින් කටයුතු කිරීම.

සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා ව්‍යාප්ති හා තොරතුරු සේවා

ටී.සී.පීරිස්

සහකාර අධ්‍යක්ෂ - කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය.

ලංකා කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත දිරිගැන්වීම නගා සිටුවීම සහ සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව 1969 දී පිහිටුවන ලද රාජ්‍ය ආයතනයකි. එහි ප්‍රධාන කාර්යාලය මොරටුවේ, කටුබැද්දේ, පිහිටුවා ඇති අතර, එහි සේවා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් විමධ්‍යගත කර ඇත. ආරම්භයේ පටන්ම එම ආයතනයේ අවධානය යොමුවී ඇත්තේ "සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්ත" අංශය වෙතය.

කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා, කාර්මික හා තාක්ෂණික තොරතුරු සේවා , තාක්ෂණික සහාය, යන්ත්‍ර සූත්‍ර හඳුන්වාදීම හා ඉංජිනේරු සේවා, වෙළඳ ප්‍රවර්ධන සේවා කළමනාකරණය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය , ව්‍යාප්ති සේවා සහ බැංකු ණය පහසුකම්, යටිතල පහසුකම් සැපයීම අමුද්‍රව්‍ය සැපයීම යනාදිය ප්‍රධාන කේෂත්‍ර ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මේ සඳහා ව්‍යාප්ති කටයුතු, උපදේශණ, සම්මන්ත්‍රණ, පුහුණු වැඩමුළු, පැවැත්වීම, ආදර්ශන යන යාන්ත්‍රණ මගින් කර්මාන්ත කරුවන්ට සේවා සහ පහසුකම් ලබාදේ.

(අ) කාර්මික හා තාක්ෂණික තොරතුරු සේවා

කාර්මික තාක්ෂණ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, සංවිධානය කිරීම හා බෙදා හැරීම මෙන්ම පරිගණක තාක්ෂණය භාවිතය සඳහා කර්මාන්තකරුවන් යොමු කිරීමේ කාර්ය භාරයද කාර්මික තාක්ෂණවේදී තොරතුරු සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත පැවරී ඇත.

- පුස්තකාල සේවා

ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්මික ප්‍රජාවේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවන් සපුරාලන පුස්තකාල සම්පත් එකතුව අප සතුව ඇත. එය ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පිහිටුවා ඇති අතර, මහජනතාව සඳහා සතියේ දිනවල පෙ.ව. 8.30 සිට ප.ව. 4.15 දක්වා විවෘතව පවතී.

- විමසුම සේවාව (ප්‍රශ්න හා පිළිතුරු සේවාව)

ව්‍යවසායකයන්, කර්මාන්තකරුවන් මෙන්ම කර්මාන්ත කේෂත්‍රය පිලිබඳ උනන්දුවක් දක්වන අයගේ තොරතුරු අවශ්‍යතාව සපුරාලීම සඳහා විමසුම සේවාව දියත් කර ඇත. මේ සඳහා පුද්ගලිකව පැමිණීමෙන්, නැපැලෙන් හෝ වෙනත් මාර්ගවලින් සවකීය විමසුම ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

- කර්මාන්ත සභරාව සහ විවිධ ප්‍රකාශන .

කර්මාන්ත කේෂත්‍රයේ සෑම අංශයක්ම ආවරණය වන පරිදි සැකසුන න්‍යූයිමාසික "කර්මාන්ත" සභරාව, කර්මාන්ත කරුවන්ට මෙන්ම පාසැල් සිසුන්ට, ශුරුවරුන්ට අධ්‍යාපනික ප්‍රකාශනයක් ලෙසද ප්‍රයෝජනවත්ය.

තවද කර්මාන්ත කේෂත්‍රයට අදාල විවිධ ප්‍රකාශන වැඩමුළු අත්පොත් යනාදියද මෙම අංශය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ.

(ආ) තාක්ෂණික සහාය

අළුතින් කර්මාන්තවලට පිවිසෙන අයට කර්මාන්තයක් ඇරඹීමේ සිට ක්‍රියාත්මක කරන අවස්ථාව දක්වාත්, පවතින කර්මාන්ත පුළුල් කිරීම, නවීකරණය කිරීම, විවිධාංගීකරණය සහ භාණ්ඩවල ගුණාත්මක භාවය වර්ධනය කිරීමටත් අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබාදේ.

- තාක්ෂණය, උපදෙස් හා පුහුණුව ලබාදෙන කේෂ්ත්‍ර

ආහාර නිෂ්පාදන
කෙඳි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන
ශාක තෙල් නිෂ්පාදන
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන
රසායනික කර්මාන්ත
රබර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදන
සමභාණ්ඩ නිෂ්පාදන

මෙම සේවා සැපයීම තාක්ෂණික සේවා අංශය, රබර් භාණ්ඩ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය හා සමභාණ්ඩ සංවර්ධනය මධ්‍යස්ථානය වෙත පැවරී ඇත.

(ඇ) යන්ත්‍ර සූත්‍ර හඳුන්වාදීම හා ඉංජිනේරු සේවා සැපයීම.

කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍ර සූත්‍ර හඳුන්වා දීම, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ පිලිබඳ තක්සේරු වාර්තා සැපයීම මෙන්ම ඉංජිනේරු සේවා සැපයීම ඉංජිනේරු අංශයට පැවරී ඇත.

- වාත්තු පහසුකම

චිත්ච්චට්ටි, පිත්තල ඇලුමිනියම්, ලෝකඩ වාත්තු නිෂ්පාදනය සඳහා උපදෙස් හා පුහුණුව ලබාදේ.

- විද්‍යුත් ලෝහාලේපන සේවා

නිකල් ක්‍රෝමියම්, භාඩ්ක්‍රෝම , තඹ ආලේපනය සහ ඔප නැංවීම පිලිබඳ උපදෙස් හා පුහුණුව ලබාදේ.

- අවිච්ච නිෂ්පාදනය

ජලාස්ථික භාණ්ඩ සහ රබර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා අවිච්ච නිපදවීම.

- පොදු සේවා පහසුකම මධ්‍යස්ථාන

කර්මාන්තකරුවන්ගේ ඉංජිනේරු කාර්යයන් සඳහා පොදු සේවා මධ්‍යස්ථාන මාතර සහ අනුරාධපුර පිහිටුවා ඇත.

(ඈ) වෙළඳ ප්‍රවර්ධන සේවා

කර්මාන්තකරුවන්ට තම නිෂ්පාදන භාණ්ඩ අලෙවිය සඳහා වෙළඳපොලට පිවිසීමට සහ වෙළඳපොල තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය සහාය තොරතුරු ලබාදීම, උපදේශණ සේවා, ගැණුම්කරු, විකුණුම්කරු හමු පැවැත්වීම, අලෙවි සලස්වන සහ ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම, අලෙවි අංශය විසින් සිදු කෙරේ. තවද " ලක් නිපැයුම් " අලෙවි මධ්‍යස්ථානය තුලින් සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශණය කිරීමටද පහසුකම ලබාදේ.

(ඉ) කළමනාකරණය හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය

තව ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීම.

- ඔබේ ව්‍යාපාරික අදහස් ඇතිකරගන්න. (Generate Your Business idea - GYB)

තමන්ගේම ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් ඇති නමුත් කුමන ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කළයුත්තේද, යන්න නිශ්චිතව තීරණය කර නැති අය සඳහා පැවැත්වේ. - කාල දින 03.

- ඔබේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරන්න. (Start Your Business - SYB)
විවිධ ව්‍යාපාර අදහස් අතරින් තමාට ගැලපෙන ව්‍යාපාරික අදහස් තීරණය කරගත් ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට සුදානමෙන් සිටින පුද්ගලයින් සඳහා කාලය දින 03
- ඔබේ ව්‍යාපාරය වැඩිදියුණු කරගන්න. (Improve Your Business - IYB)
දැනටමත් ව්‍යාපාරයක්/ කර්මාන්තයක් පවත්වාගෙන යන ව්‍යවසායකයින් සඳහා ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරික කළමනාකරණ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම කාලය දින 05
- කුඩා ව්‍යාපාර සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- එලදායීතා සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම

(ඊ) ව්‍යාපෘති සේවා සැපයීම සහ බැංකු ණය පහසුකම් සඳහා සහාය වීම

කර්මාන්තකරුවන්ට ආයෝජන අවස්ථා හඳුන්වාදීම, උපදේශන සේවා සැපයීම, ව්‍යාපෘති යෝජනා හා ව්‍යාපෘති වාර්තා සකස් කිරීම, ව්‍යාපෘති සඳහා බැංකු සම්මත සමන්විකරණ කටයුතු කිරීම. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අංශය වෙත පැවරී ඇත. මෙම සේවා දීස්ත්‍රික් මට්ටමින් විමධ්‍යගත කර ඇත.

(උ) යටිතල පහසුකම් සැපයීම

කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ තෝරාගත් ව්‍යවසායකයා අතර, විධිමත් පරිදි අත්සන් කළ ගිවිසුමක් මත මාර්ග, තෙකලා විදුලිය, ජල පහසුකම් සහිත සංවර්ධිත බිම් කොටස්/ගොඩනැගිලි දීර්ඝ කාලීන බදු ක්‍රමය යටතේ පැවරීම සිදු කෙරේ.

(ඌ) අමුද්‍රව්‍ය සැපයීම

- ඇලුමිනියම් හා පිත්තල වාත්තු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන සුළු කර්මාන්තකරුවන්ට අබලි ද්‍රව්‍ය (ඇලුමිනියම්, පිත්තල) සැපයීම.
- රබර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍යතාව පරිදි විවිධ රබර් සංයෝග ලබාදීම.

සියළු විමසීම්, ලංකා කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට, හෝ ' දීස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට ඉදිරිපත් කළ හැක. තවද ආයතනය පිළිබඳ සේවා පිළිබඳ විස්තර සහ දීස්ත්‍රික් කාර්යාල පිළිබඳ විස්තර www.idb.lk වෙබ් අඩවිය මගින් ලබාගත හැක.

ප්‍රධාන කාර්යාල

ලංකා කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය,
අංක: 615, ගාලුපාර, කටුබැද්ද,
මොරටුව.

දු.අංක: 2605323 / 2605326 / 2605394
2605327 / 2624846 / 2624847

ඊ මෙල: idb@sltnet.lk

Industrial information services of a public library

A proposal

by

N.U. Yapa

Paper submitted at
The Seminar on Science and Technology Information for the improvement of the
livelihood of the Rural Community

26-27 October 2006

National Science Foundation. Colombo 7

1. Public Libraries

a) Role of the public library

Public Library is traditionally recognized as an information facility open to the general public. Persons, particularly those living in close proximity, can freely access the public library to satisfy their learning, recreational, skill development and sometimes research needs. Public library should observe the information needs of the people in the locality and attempt to satisfy these needs by developing its information systems and services.

Most important fact about the public library is that it becomes an integral part of the learning system of the common man. This is why the public library is popularly known as the Common man's University. The resources of the public library are developed on the demand and supply basis. Users of the public library have the right to demand information and the public library management has the obligation to satisfy the demand.

Studies made on social learning processes has revealed that the public library is a well accepted and well established institution which make significant impact on the knowledge transfer activities. Presence of an active, resourceful and dynamic public library highly influences the innovative, inventive, intelligent characteristics of the community. It is said that opening a school initiates generation of an intelligent society and opening a religious institution initiate generation of a moral society. Opening a public library initiates a society that appreciates both these qualities.

It is sad to notice that both the community leaders and local authorities have failed to understand the usefulness of the public library as a change agent in the development process; potential capability of the public library to enhance the knowledge, skills and attitudes of the society. Unfortunately public library being neglected and considered not important exists merely as a welfare facility.

b) Network of Public Libraries

The importance of public library as a change agent of the society has been emphasized in a statement jointly prepared by the Sri Lanka National Library and Documentation Board and the Sri Lanka Library Association to submit at the World Summit of the Information Society (WSIS).

Following are excerpts from this statement;

"Sri Lanka has a well established network of public libraries. Mainly due to poor recognition of its services, these institutions are neglected by the local authorities. Unfortunately, the hidden capability of the public libraries is not realized by the

authorities. The Libraries are not provided with resources even to operate their basic services. Most libraries have qualified staff. Their potential capabilities are not recognized by the authorities. They do not receive encouragement or incentive in conducting their work. As a result of this poor attitude, most public librarians have lost their interest in development of library and user services.

The Public Library is internationally recognized as the community access point of the global information resources. The World Congress of Librarians organized by the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) which met in Berlin, resolved that Public Libraries should be recognized as the Community access points of the Global Information Society. Public library is a facility that each person in the society can approach equally, regardless of his/her nationality, language, age, sex, educational qualifications, occupation, social status, physical ability, etc. It provides a friendly environment that makes the users comfortable in utilizing the services. Public libraries are financed by local authorities and managed with the advised of the locally appointed committees and hence have become an integral part of the society.

There are nearly 500 public libraries in the country; 12 major libraries attached to Municipality Councils; 23 medium size libraries attached to Town councils; 445 rural libraries attached to 257 Pradeshiya Saba. The public library system is infiltrated to the society and established as access points to information resources. It is a hierarchical system which provides an effective mechanism for administration of the system and exchange of information."

c) Users

As mentioned above public library is the common library of the community. It is expected to serve all categories of persons in the community. While other types of libraries concentrate on the interests of the parent organization which are well defined by the objectives of the organization, public libraries have to concentrate on the interest of the community which is difficult to identify and define. While other types of libraries cater to a specific category of users the public library has to cater to a wide range of user categories. This makes serving the users of the public library difficult.

Since the resources available to the public library are limited it becomes necessary to prioritize the user categories and user services. A policy has to be formulated in developing collections and providing services to the users. Many public libraries tend to select user categories which it consider most deserving for the provision of services.

Users of a public library can be broadly divided into four groups: Children, Students, General public and Special. To develop the collections to satisfy these groups, the library has to study and evaluate interests of each group. Interests of the children, students and the general public are not complicated as they are generally common to any public library. Special variations of the interests that are peculiar to the community concerned can be identifies without much difficulty.

Since identification of special groups is difficult and complicated, many public libraries overlook them. Special groups can be divided into two broad categories:

i) Handicapped groups

Physically or mentally handicapped; (deaf, hospitalized, mentally retarded, disabled, old age)

Economically handicapped; (remote and rural users who find difficult to travel to the library)

ii) Entrepreneurs

This group includes small scale enterprises such as private companies, societies, and individuals involved in self employment.

Special attention is made in this paper to discuss the role that the public library should play in provision of information to the small scale entrepreneurs and self employed persons.

d) Small scale entrepreneurs (SSE)

For the purpose of this discussion, small scale entrepreneurs (SSE) are defined as the private companies and individuals with less than Rs. Million capital who are engaged in small industries based on technology, agriculture, horticulture, animal husbandry, fisheries, handicraft, building construction, manufacturing, agro industries, farming, etc.

Information provision is done by dissemination of information as products or oral communiqués. Information products vary in form ranging from simple statement to comprehensive report. These could be on paper or in electronic files. Oral communiqués are presented in question and answer form.

Different types of information are required by SSE for their establishment, operation and development. These are:

Technical information: describing processes, activities, techniques, specifications

Managerial information: for effective management of finance, sales, stores, human, materials and equipment

Trade information: market, demand, pricing, taxation, tariff

Statistical information: tables and graphs revealing the data to compare and recognizing trends

The library can support provision of above types of information to SSE in three ways:

i) Through information services conducted by the library

ii) Enhancing the information skills of SSE

iii) Facilitating self search of information

2. Information services for SSE users

For the provision of an effective information services the library has to develop its own resources and identify the resources that are accessible by it. Enhancing the resources owned by the library will be controlled by the collection development policy of the library. Accessibility will be determined by consortia and networking capabilities.

a) user survey

Firstly, the library should acquire appropriate, relevant and up-to-date information on subjects of interest to SSE. Conducting a user survey to evaluate information needs is a prerequisite of acquisition:

User surveys help identify the potential SSE users and their requirements. It also helps initiating a rapport between the users and the library. The survey should not only identify the subjects but also the language capabilities, economic conditions, status of the skills of the users.

Since it would not be possible to create systems and services that satisfy all users, the survey will help to identify the prioritized SSE categories.

A collection development policy has to be formulated. Collection development policy identifies the prioritized user categories, subject areas of the library, forms of information sources, type of information, method of acquisition etc.

b) Collections

The library has to develop collections of information sources relevant to SSE. Following types of collections would be useful.

i. Collection of promotional material

The library should develop a collection of promotional material. These could be collected from government and non-government organizations which promote small industries and encourage self employment. This material will provide basic information on manufacturing processes, specifications of the material, operation of equipment, skill development programmes etc. More importantly this literature indicates how the organizations can help in establishment, operation and development of the enterprises.

A select list of organizations that could be contacted to obtain promotional material is given below:

Industrial Development Board, Industrial Technology Institute, NERD Centre, National Science Foundation, Export Development Board, Ministry of Science and Technology, Vidatha, National Institute of Technical Education, Department of Agriculture, Department of Animal Production and Health, Central environment Authority, Centre for

Housing Planning and Building (CHPB); Department of Exports, Agriculture, National Building Research Organization, National Designs Centre, National Aquatic Development Authority, National Apprentice and Industrial Training Authority, Samurdhi Authority, Ministry of Small and Rural Development, Sri Lanka Handicrafts Board, Sri Lanka Plantations Corporation, Vocational Training Authority, Youth Council, National Institute of Cooperative Management.

The library should maintain a sample collection of application forms issued by the organizations for applying for assistance that provide assistance to small industrialists.

Library should identify the officials by name who deal with promotional work. Such persons could be contacted if needed for further information and clarification. Material in the Promotional Literature Collection should be updated from time to time.

Industrial and business exhibitions are valuable sources to collect promotional literature. Library staff should regularly visit such exhibitions to capture documents. If the library has Internet connection, it could visit the web sites of these organizations to update the literature collection by downloading the documents.

Promotional literature could be organized by the organization. A subject index to the promotional literature should be compiled for the retrieval of documents.

b) Collection of Directories

Directories of useful organizations should be maintained by the library. Unfortunately, up-to-date and comprehensive directories of Sri Lanka organizations are not available. Ferguson's Directory which provided information of organizations had not been updated for several years. The library could compile a directory by collecting relevant information from various sources such as newspaper advertisements, annual reports, and telephone directories. This could be organized as a joint project of several public libraries as a common directory will be useful to many public libraries.

The directory would include the experts on specific fields who are available for consultation. Emphasis should be given to the experts in the locality.

c) Handbooks

Handbooks contain information and data which need for quick reference in execution of a process or following a procedure. It contains conversion tables, standards, quantitative data, qualitative data, formulas, equations etc. Handbooks are compiled aiming a profession, trade or industry. These become valuable reference tools for SSE users.

d) Standards

Standards give specifications of products, material, processes and practices. These standards have to be followed in manufacturing processes. Particularly the products that

are meant for the consumption by the public, should comply to standards. A collection of selected Sri Lanka Standards should be maintained by the public library.

e) Legal documents

A selected collection of legal documents such as laws, acts, and ordinances should be maintained for the SSE. The users should be aware of the laws relating to taxation, employment, contracts, workmen compensation, industrial disputes, environmental impact, etc. A collection of legal documents should be available for reference.

f) Price lists

Obtaining up-to-date prices of consumable items are useful to the manufacturers for pricing their products. Some newspapers and radio channels provide prices of selected items on daily basis. Agrarian Research and Training Institute publish weekly bulletin which gives prices of selected items. The library should make special arrangement to collect prices of selected items on regular basis (if possible daily) from the major markets.

g) Clippings Collection

Newspapers are often considered as ephemeral publications as they mainly contain news items which soon become obsolete. However, in the newspaper supplements and special columns, articles and new items useful to SSE are often published. The library should compile a newspaper clippings collection to store information relevant to SSE. The clipping could be mounted on paper or photocopied into concise documents. Clippings could be organized by topics in pamphlet boxes.

h) Industrial profiles

Industrial profiles are docket containing a wide array of documents relating to an industry. For example a docket can be organized for the industry of making of cement blocks. The docket contains all documents relating to the industry such as promotional literature of block making equipment, articles on the process of cement block making, standards including testing standards, documents giving qualitative and quantitative data, list of industries giving their addresses, product specifications, special features, photographs of the processes. Industrial profile gives all types of information required by SSE. With regard to some industries export requirements and qualities become essential. The library should build up profiles to satisfy the demand. Ornamental fish, Exportable vegetables, Mushroom growing, Prawn cultivation are some examples.

i) Do-it -yourself books

There are many famous series of publications which are compiled to help self learning. Teach yourself, Do-it-yourself, Workshop Assistant, Made Easy, Family workbook are some examples. These are written in simple language and contain plenty of illustrations.

Such books are useful in understanding the processes and technology involved in industries. Attempts should be made by the library to acquire such series to promote small industries and self employment.

j) AV collection

Numerous programmes useful to SSE are telecasted by various TV channels. Arrangements should be made with TV authorities to copy these programmes for the public library. It would be convenient to organize AV collection on DVD.

3 Information services

Information services are aimed at satisfying the information needs of the users. These services are based on the collections owned by the library and also the sources accessible by the library through Internet. Services can be obtained by visiting the library or by contacting over the telephone or by e-mail (if email facilities are available)

Main services are

i. Inquiry service

Inquiry service is basically answering short questions. SSE could approach the Public Library to find an address, telephone number or contact person in an organization. The query may be made by visiting the library or by telephone, fax or e-mail. Reference tools are required to provide a quick, accurate, up-to-date inquiry service. Directories and indexes compiled by the library are useful in conducting inquiry services.

ii. Advisory service

Purpose of this service will guide the users in finding information. Identification of the organization or the contact person, explaining a procedure, provision of documents for self study are included in advisory service. Advice is confined to recommendation of the relevant information sources (documents, people and organizations). Library should not get involved in advising the users on technical matters.

Some libraries organize orientation seminars, training workshops, user seminars to create awareness of the information sources.

iii. Referral service

The library is not expected to answer all queries submitted to it. Particularly the queries relating small industries need specialized knowledge and experience to answer. The library staff would not have this expertise and hence such queries should be directed to appropriate sources (personnel and organizations).

Directing the users to external sources that could satisfy the information needs is called referral service. The library should be aware of the resources available in other sources to operate referral service. Directory giving capabilities and resources of external libraries has to be compiled to conduct effective referral services

iv. Awareness service

Users who find difficult to visit the library regularly should be informed on the new developments and new documents relating to their industry. This will ensure that they would not miss important information relevant to them. This action will not only create good rapport between the users and the library but also will be appreciated by the users who are keen to update their knowledge.

Awareness could be created in many ways. Awareness information could be given over telephone by sending a brief note (form letter) by post or by e-mail. would be sufficient to initiate awareness.

v. Literature survey

Literature survey is a time consuming exercise. The library staff has to explore both internal and external sources to capture relevant information. The information collected will be supported by documents. For example a user interested in manufacturing latex mattresses would request for a literature survey. A comprehensive information package will be compiled by the library which includes: raw materials, manufacturing process, chemical composition, product standards, quality control methods, disposal of effluents, manpower requirements, equipment, list of leading manufacturers, market survey, experts available, etc. Reference to related documents should be made for further information. The library would not make any recommendations, comments or express its views.

4: Support services:

The SSE users should be supported by the library to gain relevant knowledge and skills, to identify the markets, publicize the products, improve efficiency through better management. Following support services can be organized by the library.

a) Skill development

The library can organize seminars and workshops to improve the knowledge and skills. Suitable resource persons should be invited to conduct the seminar. Leading manufacturer or industrialist could be invited to speak to the users. Discussions to solve problems can be arranged. Project writing, preparation of budgets, office management, productivity, standardization, environmental protection, marketing, industrial laws,

costing, safety measures, could be some of the topics. Bankers and financial agencies could be invited to speak on financial matters, credit facilities, loan and insurance schemes. Officers of the government departments and authorities could be invited to explain procedures. Demonstrations of processes, display of equipment, exhibitions of promotional literature could be organized.

b) Internet search facilities

SSE users will require facilities to browse the web to find new information on material, products and processes. Up to date statistics, prices, information, regulations could be obtained through Internet. Users can create their web pages in sites that are hosted free of charge by service providers. They also develop email account to communicate with local and foreign customers.

c) Promotion of products

The library can organize exhibitions, displays, open houses to publicize products and services of SSE users. Buyers could be invited to get first hand experience on the products. Media personnel should be invited to write about the products.

d) Web publishing

Ultimate aims of a public library would be creation of its own home page. If the library has developed to that stage it could publish SSE related information in the web page. Users could provide information relating to them (prices, promotional services, publicity literature, new products, and contact details) for publishing in the library's web page. The library could charge a fee for this service.

e) Translation service

SSE users would require translations of documents in English language to Sinhala and Tamil. Public Library could organize services to satisfy this demand. It will open a register of translators giving their fees and conditions. This register could be made available to SSE users when necessary for arranging translations. If the translation is useful to other users the library may sponsor the translation.

5. Organizational change

Traditional public libraries would not recognize small entrepreneurs as a key category of users. No special attempt is made to satisfy their information needs. Hence non of the above discussed services and facilities would be organized by the public libraries.

A drastic change has to be made in the public library organization. This should come from the local authorities who make policy decisions on public library affairs. The public librarian can only support this change by providing information and documentation. This

is a difficult task when some local authorities still fail to see the library as an important agent in the social development. The new role of the public library as an information centre for small industries need support of the government. It should be adopted as a national policy. A dialogue should be initiated between the government and local authorities to make the public library more productive, efficient and effective. Attitudes of not only the local authorities but also library staff and readers should be changed to accept the new role.

An action programme should be launched to plan, establish and operate the industrial information service in a public library. This programme could be implemented at the provincial level or Pradeshiyasaba level. Action programme consisted of seven steps.

- a) Organize SSE as a special category of users
- b) Establish an advisory committee on industrial information
- c) create a fund to operate industrial information service
- d) Set up an information network of public libraries, special libraries and institutions that are interested in small industries
- e) Appoint a task force out of the library staff to specialize in industrial information
- f) Purchase equipment to handle industrial information
- g) Train library staff to accept the new role

a) Small Scale Entrepreneur group

A survey should be conducted in the area of the local authority to identify SSE and persons engaged in self employment. Their areas of activity, interests, and information requirements have to be evaluated. Register of SSE users should be compiled. This should be developed in to a collection of user profiles as the programme continues.

A membership fee could be introduced when the services are established. Membership fee could be credited to the industrial information fund.

b) Advisory Committee on Industrial Information

An advisory committee should be appointed to advise and guide the library in industrial information service. The committee should be constituted by Officials of the local authority, representatives from selected agencies interested in small industries, representatives from the SSE user group. Librarian should function as the secretary and coordinator of the Committee

c) Industrial Information Fund

A fund should be created to support the industrial information service. Local authority should initiate the fund which will be maintained by income generated by selling the

services. After sometime industrial information service should run on self generated income.

d) Public Library Industrial Information Network

A library would not be capable of operating an effective service with its own efforts and resources. A network of organizations should be organized to support the industrial information service of the public library. The network should cover the entire area of the local authority. Other public libraries that operate industrial information services, special libraries and institutions dealing with industrial information, government departments and ministries that promote small industries could be the constituents of the network.

e) Industrial Information Unit

A special department or unit should be set up under the public library to be in-charge of the industrial information service. The unit should be manned by a senior librarian and at least two assistants.

f) Equipment and facilities

Special equipment and service facilities will be required for the operation of the industrial information service. A partitioned room will be required for the systemic operation of the service. Special collections such as industrial profiles, special monographs, industrial journals etc can be house for the exclusive use of the SSE users. Computers, scanner, photocopier, fax machine have to be acquired. Separate telephone connection and Internet connection should be acquired. Computer systems should have selected software for office operations and database management. For the smooth operation of the systems service and maintenance arrangements should be made.

g) Training

The Industrial Information staff should be trained. Most difficult component to acquire is the manpower require for planning, operation and maintenance of the services. The selected staff should be provided with proper training to develop their skill, knowledge and attitudes. They should know the special features of industrial information, how to deal with small scale entrepreneurs, develop and maintain computer databases, utilization of Internet resources, creation of web pages, library management and user services, reference librarianship, etc. If these skill cannot be acquired, suitable persons should be hired on part-time basis.

6. Conclusion

Establishment of industrial information services aimed at small scale entrprueners and self employed persons should be tackled as a national issue. Government and provincial authorities should adapt this as a policy and should provide facilities to establish such services at provincial and pradeshijasaba levels. It is very clear that a public library alone

has no authority, political power, finances and resources to establish effective services with out the support and blessings of the higher authorities. Government, while trying out other institutions to promote small scale industries, should positively think about the potential capacity of the public libraries to infiltrate its efforts, services and information to the society.

විද්‍යුත් අධ්‍යාපනය හා දුරස්ථ අධ්‍යාපන අවස්ථා - කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන අංශය (e-Learning and Distance Education at the University of Colombo School of Computing)

Dr. K. P. Hewagamage
Head/Coordinator e-Learning Centre
University of Colombo School of Computing,
No. 35, Reid Avenue, Colombo 07.
email: elc@ucsc.cmb.ac.lk
tel: 2581245-ext.426

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ඉතිහාසය හා කිට්ටු සබඳතාවයක් ඇති කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය, සර් හර්කියුලීස් රොබින්සන් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ මහලෙන්විම යටතේ 1870 දී ශ්‍රී ලංකා රෙවිද්‍ය විද්‍යාලය නමින් ආරම්භ කරන ලදුව වසර සියයකට අධික කාලයක් උසස් අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛස්ථානය ගෙන කටයුතු කරනු ලබයි. වර්ථමානයේ විද්‍යා, කලා, රෙවිද්‍ය, නීති , කළමනාකරණ යන පීඨ වලින් සමන්විත කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය දිවයිනේ ප්‍රමුඛතම විශ්ව විද්‍යාලයකි.

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන අංශය University of Colombo School of Computing (UCSC)

2002 සැප්තැම්බර් මස එවකට පැවති පරිගණක තාක්ෂණික ආයතනය හා පරිගණක විද්‍යා පීඨය එකාබද්ධ කරමින් බිහිවූ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන අංශය දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පරිගණක අධ්‍යාපනය හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යන ක්‍ෂේත්‍ර සඳහා දිවයිනේ ඇති ප්‍රමුඛතම මධ්‍යස්ථානයකි.

පුරාණ පහසුකම් සහිත පරිගණක විද්‍යාගාර නවයකින් ද බහු මාධ්‍ය විද්‍යාගාර දෙකකින් ද ඇති නවීන පහසුකම් සහිත ඩිජිටල් ශබ්දාගාරයකින්ද සමන්විත පරිගණක අධ්‍යයන අංශය තුල, ආයතනය පුරා විහිදුණු ප්‍රකාශ විද්‍යුත් තන්තු (Fiber optics) ජාලයකින් සියලු අංශ සඳහා වේගවත් අන්තර්ජාල සබඳතාවයක් ලබාදී ඇත.

මෙයට අමතරව නවීන තාක්ෂණික පහසුකම් වලින් සමන්විත පරිගණක ජාල මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයක් මෙහි පිහිටා ඇති අතර මෙහි තීරණීය පුස්තකාලය තුල සියලු අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පොත්පත්, සඟරා , සංයුක්ත තැටි මෙන්ම විද්‍යුත් සඟරා ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය අන්තර්ජාල පහසුකම් ද සපයා ඇත.

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණත්වයකින් යුත් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමයි, එනම් මෙහි අධ්‍යාපනය ලබන ශිෂ්‍ය

ප්‍රථම තුලින් අති දක්ෂ මෘදුකාංග ඉංජිනේරුවන්, තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරුවන්, ක්‍රම විශ්ලේෂකයින්, පරිගණක ජාල පරිපාලකයින් දත්ත පද්ධති පරිපාලකයින් වෙබ් අඩවි නිපදවන්නන් වැනි තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයින් හිමි කිරීමයි.

මේ සඳහා විශේෂයෙන් සකස් වූ පාඨමාලා මෙන්ම ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක වන ආයතන කිහිපයකම පරිගණක අධ්‍යයනායතනය සතුව ඇත.

1. පරිගණක සේවා ආයතනය: මෙහි ප්‍රධාන කාර්ය භාරය වනුයේ පුද්ගලික හා රාජ්‍ය ආයතන සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ උපදේශන සේවා සැපයීමයි.
2. වෘත්තීය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය : මෙය රැකියා ක්ෂේත්‍රය හා උපාධි අපේක්ෂකයින් අතර සම්බන්ධීත ආයතනය ලෙස මූලිකව කටයුතු කරන අතර මෙහි ප්‍රධාන කාර්ය භාරය වනුයේ උපාධි අපේක්ෂකයින්ගේ හා ආචාර්ය මණ්ඩලයේ වෘත්තීමය හැකියාවන් දියුණු කිරීමයි.
3. විද්‍යුත් ඉගෙනුම් අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය (e-Learning Centre): කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යුත් අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය විද්‍යුත් ඉගෙනුම් ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දීමේ අභියෝගයට සාර්ථකව මුහුණ දෙමින් 2002 දී තම විද්‍යුත් ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථානය පිහිටු වීම මගින් විද්‍යුත් ඉගෙනුම් උපකරණ සංවර්ධනය හා සේවා සැපයීම ආරම්භ කරන ලදී . වර්තමානයේ ලොව ප්‍රධාන පෙලේ විශ්ව විද්‍යාල සියල්ලම පාඨ ඉගෙනුම් සේවා සැපයීමට හා ඉගෙනුම් සේවා කළමනාකරණය සඳහා විද්‍යුත් අධ්‍යයන ක්‍රම යොදා ගනී. අන්තර්ජාල පහසුකම් පුළුල්වීමත් සමඟ මෙය ලොව ජනප්‍රිය ඉගෙනුම් ක්‍රමයක් වී ඇත. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල මෙම අධ්‍යයන ක්‍රම ඉතා සාර්ථකව අධ්‍යාපනය ලබාදීම සඳහා භාවිතා කළ හැක.

ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල විශ්ව විද්‍යාල වලට විද්‍යුත් අධ්‍යයන ක්‍රමයෙන් විපුල ඵල නොලාගත හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ දුර බැහැර ප්‍රදේශ වල වෙයෙන උසස් පෙළ සමත් ජාතික විශ්ව විද්‍යාල වරම් නොලද ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන ආයතනය මගින් තොරතුරු තාක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධි පාඨමාලාව විද්‍යුත් අධ්‍යයන ක්‍රම මගින් හැදෑරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා ඇත.

තොරතුරු සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා අවස්ථා (IT Jobs)

විසි එක්වන සියවසේදී තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයට ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලැබෙන අතර මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයින් හට ඇති ඉල්ලුම දැනටමත් සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතී. තවද, මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයින්ගේ දැඩි හිඟයක් පවතින අතර මෙම ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීමට උනන්දුවක් දක්වන අයට අනාගත රැකියා අවස්ථාවන් සුලබ වනු ඇත. තවද මෘදුකාංග සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රය ශ්‍රී ලංකාවට ඉහල ආර්ථික වාසි ලබා ගත හැකි ක්ෂේත්‍රයක් වේ. මේ අනුව එම ක්ෂේත්‍රයේ විභවයන් (අවස්ථාවන්) පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි.

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධිය (බැච්චර)
BIT Degree at UCSC

තොරතුරු සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ මෙරට හා පිටරට පවතින රැකියා අවස්ථා පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගෙන කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන අංශය තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධි (බැච්චර) පාඨමාලාවක් පැවැත්වීමට කටයුතු කරන අතර තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය හොඳින් ආවරණය වන පරිදි සකසා ඇති මෙම පාඨමාලාවේ විෂය මාලාව ක්ෂේත්‍රයේ පවතින යුල්ලුමට අනුව නිතරම භාවිතකාලීන කරනු ලබයි.

ආචාර්ය උපාධිධාරීන් 20 දෙනෙකු ද දුරගණ උපාධිධාරීන් 5 දෙනෙකු ද විද්‍යාපති උපාධිධාරීන් 20 දෙනෙකු ද ව්‍යාපාර කළමනාකරණ උපාධිධාරීන් හිදෙනෙකු ද මෙම පාඨමාලාව සඳහා දායකවේ.

දැනට මෙම උපාධි පාඨමාලාව අන්තර්ජාල පහසුකම් ඔස්සේ විද්‍යුත් අධ්‍යයන ක්‍රම මගින් හඳුර්මට පහසුකම් සලසා ඇත. විද්‍යුත් අධ්‍යයනය වර්ථමානයේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ ජනප්‍රිය අධ්‍යයන ක්‍රමයක් වන අතර ලොව ප්‍රධාන පෙලේ සෑම විශ්ව විද්‍යාලයකම පාඨ ම අධ්‍යයන පාඨමාලා හදාරන සිසුන්ට පහසුකම් සැපයීම සඳහා මෙම ක්‍රමය යොදා ගනී. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයන ආයතනය ද තොරතුරු තාක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රථම උපාධි පාඨමාලාව ශ්‍රී ලංකාව පුරා විසිරී සිටින ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට විද්‍යුත් අධ්‍යයන ක්‍රම මගින් හඳුර්මේ පහසුකම් සපයයි. දිවයින විසිරී සිටින ශිෂ්‍යයින් හට කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පරිගණක අධ්‍යයනායතනයේ ලියාපදිංචි වීම තුලින් මෙම පාඨමාලාව හඳුර්මට අවස්ථාව ලැබෙනු ඇත. දුර බැහැර ප්‍රදේශ වල සිටින තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීමට බලාපොරොත්තු වන ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට මෙය මහඟු අවස්ථාවකි.

මෙම පාඨමාලාව හඳුර්ම සඳහා අ.පො.ස. (උසස් පෙළ) විභාගයේදී එකවර සාමාර්ථ තුනක් සමග අ. පො ස.(සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගයේදී ගණිතය විෂයට සම්මාන සාමාර්ථයක්

හෝ

අ.පො.ස. (උසස් පෙළ) විභාගයේදී පහත දැක්වෙන විෂයයන්ගෙන් එකක් සමග එක් වර සාමාර්ථ තුනක් (ව්‍යවහාරික ගණිතය , ඥාත ගණිතය, භෞතික විද්‍යාව, රසායන විද්‍යාව , ආර්ථික විද්‍යාව, තර්ක ශාස්ත්‍රය සහ විද්‍යාත්මක ක්‍රමය , වාණිජ්‍ය හා මූල්‍ය , ගණකාධිකරණය , ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය , ව්‍යාපාර සංවිණානය , ගුණාල විද්‍යාව)

හෝ

විශ්ව විද්‍යාල සනාථන සභාවට පිළිගත හැකි වෙනත් අධ්‍යයන හෝ වෘත්තීමය සුදුසුකම් සමග විශ්ව විද්‍යාලය විසින් පවත්වනු ලබන තෝරා ගැනීම් පරීක්ෂණයකින් සමත්වීම හා වයස අවුරුදු 17 ට වැඩිවීම අවශ්‍ය වේ.

විද්‍යුත් තැපෑල - හැඳින්වීම

අන්තර්ජාලය

අන්තර්ජාලය යන්න පරිගණක ජාලයන්ගේ ජාලය යන්නෙන් සරලව දැක්විය හැකිය. එනම් විවිධ රටවලදී, විවිධ ස්ථානවලදී, විවිධ ආයතන, සංවිධාන විසින් භාවිතා කරනු ලබන පරිගණක ජාල සම්බන්ධ වීමෙන් සෑදුණු පරිගණක පද්ධති අති විශාල සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධ වීමෙන් සෑදුණු ජාල පද්ධතියකි.

අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ සෑම පරිගණකයක්ම තොරතුරු ලබා දීම හෝ ලබා ගැනීම හෝ මේ ආකාර දෙකම සිදු කරයි. ඒ සඳහා පරිගණක විසින් විවිධ පරිගණක යෙදුම් භාවිතා කරයි. සැබවින්ම අන්තර්ජාලය යනු තොරතුරු දරා සිටින ව්‍යුහයක් නොවේ. නමුත් එය තොරතුරු අධිගුණ පරිගණක පද්ධති දරා සිටින ව්‍යුහයකි.

පහත දැක්වෙන්නේ පරිගණක අන්තර්ජාලය හා සම්බන්ධ වූ විට ලබා ගත හැකි සේවාවන්ගෙන් කිහිපයකි.

විද්‍යුත් තැපෑල

පණිවිඩ යැවීම හා ලබා ගැනීම සඳහා භාවිතා කරයි.

දුරස්ථ සම්බන්ධය (Telnet)

දුරස්ථ පරිගණක හා සම්බන්ධ වී එම පරිගණක භාවිත කිරීමට හැකියාව ලබා දේ.

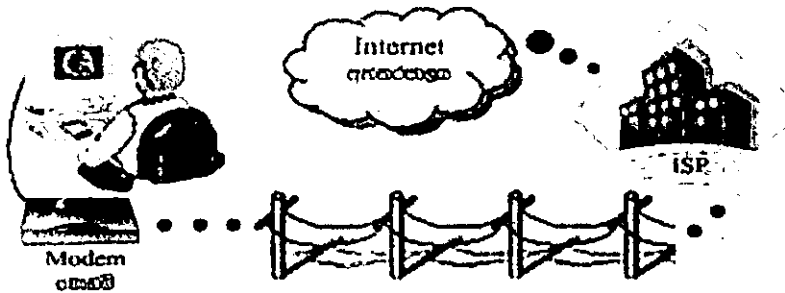
ගොනු හුවමාරුව (FTP)

ගොනු ලබා ගැනීමේ හා ලබා දීමේ පහසුකම ලබා දේ. වෙනත් පරිගණකයක ඇති ගොනුවක් ඔබගේ පරිගණකය තුළට ලබා ගැනීමේ හැකියාව ලබා දේ.

වෙබ්

විශාලතම හා වේගයෙන් වර්ධනය වන අන්තර්ජාල සේවාව වන මෙය බොහෝ තොරතුරු ලබා ගැනීමට සහ අන් අයට ලබා දීමට අවශ්‍ය පහසුකම ලබා දේ.

අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද

රූපසටහන - 1

ඔබට පරිගණකයක් ඇත්නම් පහත අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීමෙන් අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වීමට පුළුවන.

අන්තර්ජාල සේවා සපයන්නෙක් (Internet Service Provider-ISP)

අන්තර්ජාලය හා සම්බන්ධ වීමට ඔබට අන්තර්ජාල සේවා සපයන්නෙකුගේ සේවය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා ඔබ ගෙවීම් කල යුතු අතර ලබා ගන්නා සේවයේ ස්වභාවය අනුව එම ප්‍රමාණය තීරණය වේ.

සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් (Communication Line)

මේ සඳහා ඔබට සාමාන්‍ය දුර කථන මාර්ගයක් (Dial-up Line) හෝ එසේ නොමැති නම් වෙන් වූ මාර්ගයක්

(Dedicated Line) භාවිතා කළ හැකිය. දෙවන ක්‍රමයේදී වඩා හොඳ සේවාවක් ලබා ගත හැකි නමුත් වැඩි මුදලක් ඒ සඳහා දැරීමට සිදු වේ.

මොඩම් උපකරණයක් (Modem)

අන්තර්ජාලය හා සම්බන්ධ වීමට මීට අමතරව ඔබට මොඩම් උපකරණයක් අවශ්‍ය වේ.

මීට අමතරව අන්තර්ජාලයේ සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා සකස් කර ඇති අදාළ පරිගණක යෙදීම්ද භාවිතා කිරීමට සිදු වේ. නිදසුනක් ලෙස දක්වන්නේ නම් විද්‍යුත් තැපැල් පහසුකම් භාවිතා කිරීම සඳහා ඒ වෙනුවෙන් සැකසූ විද්‍යුත් තැපැල් මාදුකාංගයක්ද වෙබ් සඳහා වෙබ් බ්‍රව්සරයක්ද අවශ්‍ය වේ.

පළමුව මොඩම් උපකරණය පරිගණකයට සම්බන්ධ කර ගත යුතුයි. එහි අනෙක් කෙළවර යන්තීවේදන මාධ්‍යයට සම්බන්ධ කළ යුතුයි. එවිට ඔබගේ පරිගණකය මොඩම් උපකරණය හරහා යන්තීවේදන මාධ්‍යය තුළින් අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ වේ. නමුත් අන්තර්ජාලයට එක්වීම සඳහා ඔබ අනිවාර්යයෙන්ම එම සම්බන්ධය අන්තර්ජාල සේවා සපයන්නාගෙන් ලබා ගෙන, ඔබගේ පරිගණක සැකසුම ඒ අනුව සකස් කළ යුතුයි.

විද්‍යුත් තැපෑල යනු කුමක්ද

ඉලෙක්ට්‍රොනික් මේල් (Electronic mail) හෝ ඊ-මේල් (e-mail) ලෙස හඳුන්වන විද්‍යුත් තැපෑල යනු එක් පරිගණක පරිශීලකයකු විසින් තවත් පරිගණක පරිශීලකයකු වෙත පණිවිඩ යැවීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන ක්‍රමවේදයකි. මෙහිදී පණිවිඩය ලබන්නා ඒ මොහොතේ පරිගණකය භාවිතා කරමින් සිටීම අත්‍යවශ්‍ය නොවන අතර පණිවිඩය පසු අවස්ථාවකදී කී යවීමට හැකිවන පරිදි සුරැකිව තබනු ලබයි. අන්තර්ජාලය සපයන සේවාවන්ගෙන් බහුලව ම භාවිතා වන සේවාව මෙය වේ.

පරිගණකයට පණිවිඩයක් ලැබුණු විට එය අදාළ ලබන්නාගේ විද්‍යුත් තැපෑල් පෙට්ටිය (mailbox) තුළ සුරැකිව තබනු ලබයි. මෙම විද්‍යුත් තැපෑල් පෙට්ටි යනු පරිගණකයේ විශේෂ ආකාරයේ ගොනු වර්ගයක් වේ. සෑම විද්‍යුත් තැපෑල් පරිශීලකයකු සඳහාම මෙවැනි විද්‍යුත් තැපෑල් පෙට්ටියක් වෙන්ව පවතී..

ආරම්භයේදී විද්‍යුත් තැපෑල් පණිවිඩ සාමාන්‍ය පාඨ (text) වලට සීමා වූ අතර වර්තමානයේදී බොහෝ පද්ධතිවලට, වඩා සංකීර්ණ වූ පින්තූර, ශබ්ද, පද සැකසුම් කළ ගොනු ආදිය මෙහෙයවිය හැකිය..

විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනය (E-mail Address)

ඔබ වෙතත් අයෙකුට සාමාන්‍ය තැපෑල් සේවය භාවිතයෙන් ලිපි යක් යවන්නේ නම් ඔබට එම තැනැත්තාගේ ලිපිනය අවශ්‍ය වන්නා සේම විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයෙන් පණිවිඩ යැවීම සඳහාද විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනය අවශ්‍ය වේ.

විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනයක් හඳුනා ගැනීම

විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනයක් කොටස් දෙකකින් යුක්ත වේ. ඉන් පළමු කොටස එනම් @ සලකුණට ඉදිරියෙන් සඳහන්ව ඇති කොටස පරිශීලක නම (username) ලෙස හඳුන්වන අතර @ සලකුණට පසුව යෙදෙන කොටස ධාරක නම (hostname) ලෙස හඳුන්වයි. එවිට සාමාන්‍යයෙන් විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනයක් පහත ආකාරයේ වේ.

පරිශීලක-නම@ධාරක-නම එනම්, username@hostname

උදාහරණයක් ලෙස ගතහොත් itdivision@accmt.ac.lk යනුවෙන් වන විද්‍යුත් තැපෑල් ලිපිනයේ itdivision යනු පරිශීලක නම වන අතර accmt.ac.lk යනු ධාරක නමයි. මෙම accmt.ac.lk යන්න නවදුරටත් විග්‍රහ කරන්නේ නම් එහි .lk යන්නෙන් ශ්‍රී ලංකා යන්නත් .ac යනුවෙන් එය අධ්‍යාපනික ආයතනයක් යන්නත් අදහස් වන අතර accmt යන්නෙන් නවීන තාක්ෂණ පිළිබඳ ආතර් සී ක්ලාක් ආයතනය දක්වයි.

මෙලෙස එක් එක් රටවල් සඳහා කෙටි යෙදුම් භාවිතා වන අතර උදාහරණ ලෙස .au යන්න ඕස්ට්‍රේලියාව වෙනුවෙන් .in ඉන්දියාව වෙනුවෙන් .uk මහා බ්‍රිතාන්‍යය වෙනුවෙන් භාවිතා කරයි. මේවා ඉහළ මට්ටමේ අධිවිනාම (Top Level Domain) ලෙස හඳුන්වන අතර ඊට අමතරව .com, .net, .org, .gov යනාදී වශයෙන් වන ඉහළ මට්ටමේ අධිවිනාමද පවතී.

විද්‍යුත් තැපැල් පණිවිඩයක ව්‍යුහය

විද්‍යුත් තැපැල් පණිවිඩයක් ශීර්ෂය හා බඳ වශයෙන් වන ප්‍රධාන කොටස් දෙකකින් සෑදී පවතී. මෙහිදී ශීර්ෂයේ අඩංගු වන්නේ පණිවිඩය එවන්නා පිළිබඳ විස්තර, ලබන්නා, එහි මාර්ගය (route) පිළිබඳ විස්තරත් ලිපියේ මාතෘකාව, පිටපත් පිළිතුරු ලබන ලිපිනය ආදියත්ය. සාමාන්‍යයෙන් මෙම සියලු දේ ලිපියේ දැක්වීමේදී අදාළ පරිගණක යෙදුම නොපෙන්වන නමුත් ඒවා බලා ගැනීම සඳහා සෑම විද්‍යුත් තැපැල් පරිගණක යෙදුමක් ම පහසුකම් සලසා දෙයි.

ලිපියේ බඳ කොටසේ අඩංගු වන්නේ ලිපිය එවන්නා විසින් ඔබට ලබා දෙන පණිවිඩයයි. ඊට අමතරව එහි signature හෝ ඇමිණුම් අඩංගුව කිසිය හැක.

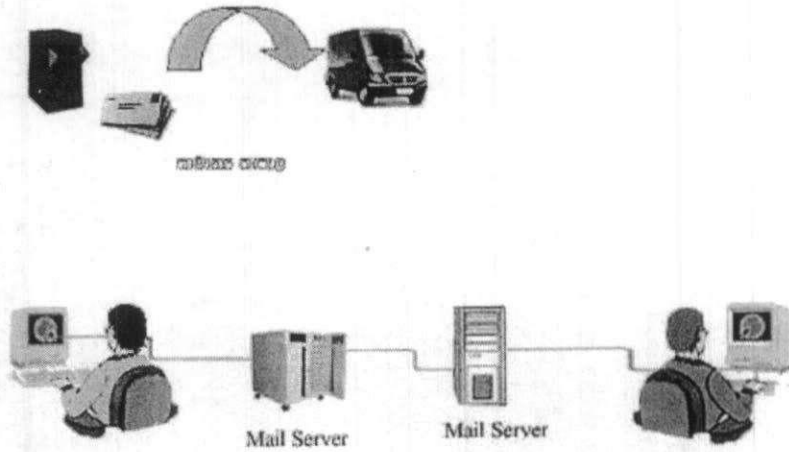
පහත දැක්වෙනුයේ ලිපියක ශීර්ෂය කොටසේ අඩංගු වන ක්ෂේත්‍ර කිහිපයක් පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමකි.

- දිනය (Date) - ලිපිය යැවූ දිනය සහ වේලාව
- යවන්නා (From)- ලිපිය ලියන්නාගේ විස්තර (නම සහ විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය)
- වෙත (To) - ලිපිය ලබන්නාගේ ලිපිනය
- පිටපත් (Cc) - ලිපියේ පිටපත් ලබන්නන්ගේ විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනයන්
- රහස්‍ය පිටපත් (Bcc) - ලිපියේ පිටපත් යවන නමුත් අන් අයට එයේ යැවූ බව නොදන්වයි
- ශීර්ෂය (Subject) - ලිපියේ මාතෘකාව
- පිළිතුරු ලබන ලිපිනය (Reply-to) - පිළිතුරු යැවීම යුතු ලිපිනය. මෙහිදී පිළිතුරු යැවීමේදී එවන්නාගේ ලිපිනයට නොව මෙහි අඩංගු ලිපිනයට පිළිතුරු යවයි.

විද්‍යුත් තැපැල් යෙදුම් (E-mail Programs)

විද්‍යුත් තැපැල භාවිතයෙන් ලිපි යැවීම හා ලබා ගැනීම සඳහා ඔබට ඒ වෙනුවෙන් සකස් කළ පරිගණක යෙදුමක් අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා වාණිජමය හෝ විවෘත හා නිදහස් යන කවර ආකාරයේ හෝ පරිගණක යෙදුමක් භාවිතා කළ හැකි අතර එවැනි පරිගණක යෙදුම් විශාල ප්‍රමාණයක් භාවිතයේ පවතී. අප මෙහිදී සාකච්ඡා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ එවැනි ප්‍රබල විවෘත හා නිදහස් පරිගණක යෙදුමක් වන මොසිල්ලා තණ්ඩබර්ඩ් (Mozilla Thunderbird) පරිගණක යෙදුමයි.

විද්‍යුත් තැපෑල ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේද

රූපසටහන - 2

ක්‍රියාත්මක වීමේ ක්‍රමවේදය අතින් බැලූ විට විද්‍යුත් තැපෑල් පද්ධතිය සාමාන්‍ය තැපෑල් සේවා ක්‍රමයට සමාන කමක් දක්වයි. අපි සාමාන්‍ය තැපෑල් භාවිතයේදී ලිපියේ කවරය මත ලිපිනය ලියා එය තැපෑල් පෙට්ටියට දමන අතර තැපෑල් කාර්යය මණ්ඩලය එය යැවිය යුතු ලිපිනය අනුව පියවරෙන් පියවර එය බෙදා හරිනු ලබයි. සත්‍ය ලෙසම විද්‍යුත් තැපෑලේදී ද මෙම ක්‍රමවේදය ම ක්‍රියාත්මක වන අතර එය පරිගණක තුළ සිදු කරනු ලබයි.

ඔබ ඔබගේ පරිගණකය තුළ ඒ සඳහා වන පරිගණක යෙදුමක් භාවිතා කර ලිපිය ලියනු ලබයි.

එය යැවිය යුතු ලිපිනය අදාළ ස්ථානයේ ඔබ සඳහන් කරනු ලබයි.

ඔබ සම්බන්ධව සිටින තැපෑල් සේවාදායකය මෙහිදී තැපෑල් කාර්යාලයේ කාර්යය සිදු කරනු ලබන අතර එය ලිපිය ලබන්නාගේ තැපෑල් සේවා දායකයා වෙත ලබා දේ.

ලිපිය ලබන්නා එම තැපෑල් සේවාදායකය හා සම්බන්ධ වූ විට සේවාදායකය අදාළ ලිපිය ලබන්නා වෙත යවනු ලබයි.

ලබන්නාගේ අන්තයේදී විද්‍යුත් තැපෑල් පෙට්ටිය පරීක්ෂා කරන විට පණිවිඩ ඇත්නම් , ඒවා විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කරන මෘදුකාංගය මත සඳහන් වේ.

ඒවා තම පරිගණකයට download කරගත හැකිය. එවිට තැපෑල් පෙට්ටිය තුළ ඇති පණිවුඩ ඉවත් වී තැපෑල් පෙට්ටිය හිස් වේ.

ලබන්නාගේ තැපෑල් පෙට්ටිය අප නිවෙස් වල තිබෙන ලිපි එකතු කරන තැපෑල් පෙට්ටියකට සම කළ හැකිය.

විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයෙන් ලබා ගත හැකි වාසි හා අවාසි

පහසුව - ඔබ පරිගණකයක් භාවිතා කරමින් සිටියි නම් ඔබට ඉතා පහසුවෙන් ලිපියක් යැවිය හැකිය. එහිදී මුද්දර, ලිපි කවර හෝ ශාස්තු පිළිබඳ කරදර වීමට අවශ්‍ය නොවේ.

වේගවත් බව - විද්‍යුත් තැපෑලේදී ලිපියක් යැවීමට ගතවන කාලය තත්පර හෝ විනාඩි කිහිපයකි. නමුත් සාමාන්‍ය තැපෑලේදී එය දින ගණනක් වන අතර රටවල් අතර ලිපි යැවීමට ගත වන කාලය සමහර අවස්ථාවලදී සති වලින් මැනිය හැකිය.

ගොනු අමුණා යැවීමේ පහසුව - ඔබ විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කරයි නම් ඔබට ඕනෑම ආකාරයක පරිගණක ගොනුවක් ඒ සමඟ අමුණා යැවිය හැකිය. එහිදී එහි ආකාරය හෝ බොහෝ විට ප්‍රමාණය ගැටළුවක් නොවේ.

ලබා ගැනීමට ඇති පහසුව - විද්‍යුත් තැපෑල ලිපි පුද්ගලික තබන අතර ඒවා ඕනෑම අවස්ථාවක ඉතා පහසුවෙන් ලබා ගත හැකිය. එසේම ඒ සඳහා වන පරිගණක යෙදුම් මෙහිලා විශේෂ ආකාරයේ පහසුකම් ද ලබා දේ.

අඩු වියදම - විද්‍යුත් තැපෑල, දුරකථන, ෆැක්ස් වැනි අනෙකුත් සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් හා සසඳා බැලීමේදී ඉතා ලාභදායී මාධ්‍යයකි.

විද්‍යුත් තැපෑල ඔබගේ කාලය, ශ්‍රමය හා පිරිවැය ඉතිරි කර දෙන ඉතා කාර්යක්ෂම සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් බව පැහැදිලිය. එය අන්තර්ජාලය සපයන සේවාවන් අතර වැඩියෙන්ම භාවිත වන ප්‍රධානතම සේවාව බවට පත්ව ඇත්තේද එබැවිනි.

විද්‍යුත් තැපෑලේ අවාසි

විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයෙන් ලැබෙන වාසිදායක තත්ත්වය අප ඉහත සාකච්ඡා කළෙමු. නමුත් විද්‍යුත් තැපෑලේ අවාසිදායක තත්ත්වයන් තැත්කේම නොවේ. එහි එක් ප්‍රධාන අවාසියක් වන්නේ රහස්‍යභාවය අඩු වීමයි. ඉතා වැදගත් තොරතුරු එනම් පෞද්ගලික, මූල්‍ය හෝ ව්‍යාපාරික තොරතුරු වැනි සංවේදී දත්ත හුවමාරු කරගැනීම සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල පුදුසු මාධ්‍යයක් නොවේ. සරලව පවසන්නේ නම් රහස්‍යභාවය අහිත් බැඳු කල විද්‍යුත් තැපෑලේ භාවිතය තැපෑලේ භාවිතයට සමාන වේ. නමුත් රහසිගතබව වැඩිකර ගතහැකි ක්‍රම වේදයන්ද වර්තමානයේදී භාවිතයා වන නමුදු මෙම කෘතිය යෙන් ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා නොකෙරේ.

එසේම වර්තමානයේදී බොහෝ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල භාවිත කරයි. බොහෝ අවස්ථාවලදී ඔබගේ අනුදැනුම මෙන් තොරව ඔබට ලිපි ලැබීමට පුළුවන. මෙය අප (Spamming) ස්පැම්. ලෙස හඳුන්වන තත්ත්වයයි. මෙය කරදරකාරී තත්ත්වයක් දක්වම වර්ධනය විය හැකි නමුදු බොහෝ විද්‍යුත් තැපෑලේ මාදුකාංග මෙයට මුහුණදීම සඳහා අවශ්‍ය මෙවලම් ලබා දේ.

එසේම විද්‍යුත් තැපෑල පරිගණක ජෛවසයන්ගේ ව්‍යාප්ත වීම සඳහාද උපකාරී වේ. ඔබ විද්‍යුත් තැපෑල හෝ වෙනත් සේවාවක් සඳහා අන්තර්ජාලය හා සම්බන්ධ වීමේදී නොදැනුවත්වම පරිගණකයට ජෛවස පැමිණිය හැකි සේම ලිපි සමඟ ඇමුණුමක් ආකාරයෙන්ද එය සිදුවිය හැකිය. මෙය විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයේදී අවධානය යොමුවිය යුතු කරුණක් වන්නේ එයට බොහෝ හානිදායක තත්ත්වයන් නිර්මාණය කළ හැකි බැවිනි. නමුත් නිවැරදි භාවිතයෙන් හා ජෛවස ආරක්ෂණ පද්ධති (Anti-Virus Software) භාවිතයෙන් මෙම තත්ත්වය වළක්වා ගත හැකිය.

Thunderbird (තණ්ඩබර්ඩ්) යනු කුමක්ද?

Thunderbird යනු නොමිලේ බොහෝ මෙහෙයුම් පද්ධති සඳහා ඇතුළත්ව තිබෙන open-source සහ cross-platform වර්ගයේ තැපෑලේ යෙදුමක් වන අතර, එය Windows, Linux සහ Macintosh යන මෙහෙයුම් පද්ධති වලට පමණක් සීමා නොකරයි. එය ඉතා ශක්තිමත් ලක්ෂණ වලින් සමන්විත, භාවිතා කිරීමට පහසු, Outlook Express වැනි කර්තව්‍ය නිෂ්පාදන වලට නොදෙවෙනි වන, තැපෑලේ වර්ගීකරණය, junk ලිපි පාලනය කිරීම වැනි අමතර ප්‍රධාන වාසිද සහිත විද්‍යුත් තැපෑලේ යෙදුමකි.

Thunderbird විශේෂ වන්නේ ඇයි

Thunderbird විද්‍යුත් තැපෑල පුරුක්ෂිත කරන, ඉතා වේගවත් සහ අනවසර ලිපි වලක්වන, අක්ෂර වින්‍යාස හරි වැරදි බැලීමේ ගොඩනැගිලි නිවැරදි කිරීම, දීර්ඝ කිරීම වල උපකාර කරන (extension support) සහ තවත් විශේෂ ලක්ෂණයන් ඔබේ යුතු ඉතා පහසු ඔබේ හැකිතාක් සෙරව් වඩා ව්‍යාපාර සමඟ විශේෂ ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම සිදු කරන්නකි.

Thunderbird වඩා ඵලදායී විද්‍යුත් තැපෑල අත්දැකීම ඇත්තකි. Thunderbird නිර්මාණය කර ඇත්තේ වැඩිම නිවැරදි කිරීමට සහ junk තැපෑල නතර කිරීමටය.

Thunderbird යනු නොමිලේ සපයන මෘදුකාංගයකි.

Thunderbird යනු open-source මෘදුකාංගයකි. එයින් අදහස් කරනුයේ, ඕනෑම කෙනෙකුට මෙම වැඩසටහන නොමිලේ භාවිතා කිරීම සඳහා, download කරගත හැකි බව සහ බලපත්‍රයක් යටතේ එහි source code දැක ගැනීම සහ වෙනස් කිරීම කළ හැකි බවයි.

යුනිකෝඩ් තාක්ෂණය (Unicode Technology) මත පදනම්ව මෙම ජනප්‍රිය මෘදුකාංගය ආතර් සී ක්ලාක් ආයතනය විසින් සිංහල භාෂාව සඳහා සකසා ඇත.

ප්‍රතිඵලදායී ලෙස විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කරමු

අන්තර්ජාල තාක්ෂණය විසින් ලෝකය පුරා විසිරී සිටින ජනතාවට විශේෂ සන්නිවේදන ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දී තිබේ. එහි භාවිතය වාණිජ, අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ, විනෝදාස්වාදය ඇතුළු සියලු ක්ෂේත්‍ර තුළ විසිරී පැතිරී පවතී. මෙම තාක්ෂණික පෙරළිය මීට දශක දෙකකට පෙරදී සත්‍ය ලෙසම නොසිතූ මට්ටමකි. මෙම තත්ත්වය තුළ විද්‍යුත් තැපෑලේ භාවිතය සාමාන්‍ය පෞරුෂයන් දැනුම්දීමේ සිට විධිමත් ලිපියක් යැවීම දක්වා පරාසයක විහිදේ. ඒ අනුව සැලකීමේදී විධිමත්ව, ආචාරශීලීව, සංකීර්ණව සිදු කරන විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතය වඩා යහපත් ප්‍රතිඵල අත්කර දෙන බව අවිවාදිතය. එබැවින් විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත සැකෙවින් විස්තර කර ඇත.

නැණවත් ලෙස විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතා කරමු

- ඔබගේ රහස්‍යදායක කිසිවිටෙක අන් අයට දැන ගැනීමට සැලසීමෙන් වළකින්න.
- ඔබ නොදන්නා පුද්ගලයන්ගෙන් ලැබෙන ඇමුණුම් සහිත ලිපි වහාම මකා දමන්න. කිසිවිටෙකත් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි (Executable Files) ගොනු විවෘත නොකරන්න.
- ඔබට ලැබෙන ලිපියක, එය තවත් අයට (දය දෙනෙකුට හෝ පස් දෙනෙකුට) යොමු කරන ලෙසත් එසේ නොවුන හෙත් භයානක ප්‍රතිඵල අත්විඳීමට සිදුවන බවත් (සමහර විට ඔබ මිය යනු ඇති බව) සඳහන්ව තිබෙනු ඇත. මෙවැනි දාම ලිපි (Chain Letters) ලෙස හඳුන්වන අතර ඒවා කිසි විටෙකත් යොමු නොකරන්න. මකා දමන්න.
- වෛරස අඩංගුව ඇතැයි ඔබ සැක කෙරෙන ලිපි කිසිවෙකුට නොයවන්න. ලිපි යැවීමට පෙර වෛරස් පරීක්ෂා කරන ආකාරයට ඔබගේ වෛරස ආරක්ෂණ යෙදුම (Anti-Virus Program) සකස් කරගන්න.
- ඔබගේ අනුදැනුමකින් තොරව ලැබෙන හා එවන්නා ඔබ නොහඳුනන ලිපි සඳහා පිළිතුරු

සැපයීමෙන් වළකින්න. පිළිතුරු සැපයීමෙන් ඔබගේ ලිපිනය එම ස්ථාන වල තහවුරු වේ. එවැනි ලිපි වහාම මකා දමන්න.

- කිසිවිටෙක රහස්‍ය (confidential) ලිපි යැවීම සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල භාවිත නොකරන්න. බැංකු, මූල්‍ය හෝ වෙනත් සංවේදී තොරතුරු හුවමාරු කිරීම් නොකරන්න.
- දුරකථනයක් භාවිතයෙන් කළ යුතු වූ කාර්යයන් සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල භාවිත නොකරන්න. ඔබ කිවූ දෙයක් පසු අවස්ථාවකදී ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි නමුත් ලියූ දෙයක් එසේ නොවේ.

නිවැරදිව ලිපි යවමු

ලිපි ලිවීමේදී ආචාරශීලී වීම වැදගත්ම ගුණාංගයකි. එය විද්‍යුත් තැපෑල සඳහා ද පොදු කරුණකි.

- ඔබගේ නම ඔබගේ විද්‍යුත් තැපෑලේ ලිපි නය සමඟ අඩංගු කරන්න . එය ලබන්නාට ඔබව හඳුනාගැනීමට උපකාර වේ.
- සෑම විටම ලබන්නාට අවබෝධ කරගත හැකි වන පරිදි පැහැදිලි හා ගැලපෙන ලිපි ශීර්ෂයක් යොදන්න. උදාහරණයක් ලෙස “රැස්වීම” යන්නට වඩා “මාසික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම” අර්ථාන්විතය.
- සෑම විටම මාතෘකාවට අදාළ වන කරුණු පමණක් ලිපියේ අඩංගු කිරීමට උත්සාහ කරන්න . සංක්ෂිප්තව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව මෙහිදී වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි.
- එක් එක් කරුණු ඡේද වශයෙන් ගොනු කිරීම වඩා යෝග්‍ය ක්‍රමයයි. එය ලබන්නාට ලිපිය කියවීම පහසු කරවන අතර ඔබගේ පණිවිඩයේ ප්‍රබලතාව වැඩි කරයි . හැකි සෑම විටම කෙටි ඡේද භාවිතා කරන්න. ඒවා අතර හිස් පේළියක් තබන්න.
- සෑම විටම ලිපිය සාමාන්‍ය පාඨ (Plain Text) ලෙස යැවීමට උත්සාහ කරන්න. එය ලබන්නාට ඕනෑම විද්‍යුත් තැපෑලේ යෙදුමක් භාවිතයෙන් ලිපිය කියවීමේ හැකියාව ලබා දේ. ලිපියේ තද අකුරු, ඇල අකුරු හා අනෙකුත් හැඩගැසුම් (Formatting) භාවිතා කිරීමට පෙර ලබන්නාට එය කියවීමට හැකි බව සහතික කර ගන්න.
- වචන වල මුල් අකුරු එක් කර සෑදුණු යෙදුම් භාවිතය අවම කරන්න. (උදා. ASAP)
- සෑම විටම පිටපත් හෝ රහස්‍ය පිටපත්, මාතෘකාවට අදාළ වන අයට පමණක් යොමු කරන්න.
- ලිපිය යැවීමට පෙර අක්ෂර වින්‍යාසය හා ව්‍යාකරණ පිළිබඳව නැවතත් පරීක්ෂාකාරී වන්න. ඉංග්‍රීසි ලිපියක් යවන්නේ නම් යෙදුමේ ඇති මෙවලම් භාවිතා කර ලිපිය පරීක්ෂා කරන්න.
- ලිපිය යැවීමට පෙර නැවතත් කියවා ඔබගේ අදහස නිවැරදිව නිරූපනය වන්නේ දැයි බලන්න. මෙම ලිපිය ඔබට ලැබුණේ නම් ඔබගේ ප්‍රතිචාරය කෙබඳු දැයි සිතන්න.
- කිසිවිටෙකත් මාතෘකාවට අදාළ නොවන ඇමුණුම් ලිපි යට අඩංගු නොකරන්න. එසේම විශාල ඇමුණුම් ලබන්නා අපහසුතාවයට පත් කරන බවත් ලබන්නා දුරකථන මාර්ගයෙන් අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබාගත් අයෙක් නම් එය විශාල ගැටළුවක් වන බවත් අවබෝධ කරගන්න.
- පෞද්ගලික, රාජකාරී හෝ ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා වෙන වෙනම හැඳුනුම්පත් (Signatures)

භාවිතයා කිරීම වඩා යෝග්‍ය ක්‍රමයයි. එසේම හැඳුනුම්පත් සෑම විටම ජේළි 4 - 6 අතර ප්‍රමාණයකට සීමා කරන්න. එසේම එය ලිපියේ අනෙක් කරුණුවලින් වෙන්ව තබන්න.

- විද්‍යුත් තැපෑලේ ලේඛන ඇති “ඉහළම ප්‍රමුඛතාවය” අවිධිමත් ලෙස භාවිතයා නොකරන්න. එසේම ලිපි සඳහා “ලදුපත්” (Return Receipts) ඉල්ලීම එකරම් සාර්ථක ක්‍රමයක් නොවේ. බොහෝ විට සිදුවන්නේ ලිපි බන්තා එය නොසලකා හැරීමයි. එබැවින් විද්‍යුත් තැපෑලේ ලේඛන ඇති එම අංශය භාවිත කිරීමට පෙර සැලකිලිමත් වන්න.
- ලිපියකට පිළිතුරු යැවීමේදී, මුල් ලිපියේ කොටස් ඇතුළත් කරන්නේ නම් ඒවා වෙන් කර හඳුනාගත හැකි වන පරිදි පිළිතුරු ලිපිය සකස් කරන්න. බොහෝ විට මෙහිදී මුල් ලිපියේ ජේළි “ > “ වැනි සංකේතයකින් ආරම්භ වීමට සලසයි.
- සමහර පුද්ගලයින් යම් අවස්ථාවලදී සමහර කරුණු සම්බන්ධයෙන් උරණව සිටිනු ඔබ දැක ඇතිවාට සැකයක් නැත. ඔබත් එවැනි අවස්ථාවකට පත් වී නම් එවැනි අවස්ථාවලදී ලිපි ලිවීමෙන් වළකින්න. ඔබ ලිපියකට පිළිතුරු යැවීමේදී ප්‍රතිචාර දක්වන්නාකු මිස ප්‍රතික්‍රියා දක්වන්නාකු නොවන්න.

විද්‍යුත් තැපෑලේ ලේඛන සපයන පහසුකම් භාවිතා කරමු

- අනවශ්‍ය ලිපි මකා දමන්න. මෙය ඔබට පහසුවක් ගෙන දෙනවා මෙන්ම සිස්කයේ ඉඩ ද ඉතිරි කරයි.
- එක් එක් මාතෘකා යටතේ ලැබෙන ලිපි සඳහා සුදුසු පරිදි වෙන වෙනම ලෝල්ඩර් සාදා ඒවා තුළ එම ලිපි දමන්න. එය අදාළ ලිපි සොයා ගැනීම ඔබට පහසු කරවයි.
- හැකි සෑම විටම “ලදලිපි” (Inbox) ලෝල්ඩරය හිස්ව තබා ගන්න. අනවශ්‍ය ලිපි මැකීමෙන් හා ලිපි අදාළ ලෝල්ඩරය තුළට දැමීමෙන් මෙය කළ හැකිය.
- ලිපි යැවීමේදී සෑම විටම පිටපතක් තබා ගැනීමට හැකි ව නසේ විද්‍යුත් තැපෑලේ ලේඛන ගිණුම් සැකසීමේ වරණයන් සකස් කරන්න.
- සෑම නිශ්චිත කාල පරතරයකටම පසු ලිපි සේවාදායකයේ (Mail Server) ඇති අලුත් ලිපි ලබා ගැනීම සඳහා විද්‍යුත් තැපෑලේ ලේඛන සකස් කර තැබීම ද ප්‍රයෝජනවත් විය හැකිය.
- ලිපිනයන් ගබඩා කර ගැනීම සඳහා “ලිපින පොත්” (Address Books) භාවිතා කිරීමෙන් ඔබට පහසුවෙන් විද්‍යුත් තැපෑලේ ලිපිනයන් හා තවත් තොරතුරු රැස් කර තබා ගත හැකිය.

වැඩි විස්තර ලබා ගැනීම සඳහා පහත වෙබ් අඩවි වලට පිවිසෙන්න

Thunderbird පිළිබඳ
<http://www.mozilla.com/en-US/thunderbird/>

සිංහල භාෂා පැකේජය පිහිටුවීම
<http://www.fonts.lk/>

Thunderbird සිංහල භාෂා පැකේජය සඳහා
<http://www.acciml.ac.lk/sinhala/>

ධීවර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත තොරතුරු හා
සේවාවන්

රේඛා මල්දෙනිය
සමුද්‍රජීව විද්‍යා අංශය
ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා
සංවර්ධන නියෝජනායතනය

ධීවර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත තොරතුරු හා සේවාවන්

ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදන ආර්ථිකය තුළ ධීවර ක්ෂේත්‍රයට ලැබෙනුයේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. එය දෙවැනි වන්නේ කෘෂි ක්ෂේත්‍රයට පමණි. ධීවර ක්ෂේත්‍රය දේශීය ආර්ථිකයට ඇති දායකත්වය 2% පමණ වූ සුළු අගයක් ගන්නා මුත් එය තුළින් මුළු රැකියා ප්‍රමාණයෙන් 4% ක් රැකියා උත්පාදනය වේ. එසේම ජාතියේ 'සත්ව ප්‍රෝටීනය අවශ්‍යතාවයෙන් 70% ට වඩා අධික ප්‍රමාණයක ලැබෙනුයේ ධීවර සම්පත් තුළිනි. ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ මෑතක සිට ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ විනිමය උපයන කර්මාන්තයක් බවට පත්ව ඇත. 2005 වසරේදී මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අපනයන තුළින් ලබාගත් මුළු ආදායම ඩොලර් මිලියන 107 ක් පමණ විය.

ඉම බලකාය

ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ ඉම බලකාය 2004 වසරේදී 655,000 පමණ විය. මින් 150,000 ක්‍රියාකාරී පුර්ණ කාලීන ධීවරයන් වූ අතර 100,000 පමණ කාලීන ධීවරයන් විය. ධීවර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත වල, විශේෂයෙන් මත්ස්‍ය සැකසීම වෙළඳාම හා බෙදාහැරීම් කටයුතු වල නියුතු වූ ප්‍රමාණය 400,000 පමණ විය. කෘෂි ක්ෂේත්‍රයට වඩා විශාල ලෙස ධීවර ක්ෂේත්‍රය තුළ පුරුෂ ඉම සහභාගිත්වය ඉතා ඉහලින් ඉස්මතු වේ. මෙය මනාලෙස පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රියාකාරී ධීවර පුරාව අතර ජනගහනයෙන් 48% ට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් කාන්තා නියෝජනයක් වුවත් විධිමත් රැකියා වල නියුතුවන කාන්තාවන් හමුවන්නේ 6% ක් පමණ සුළු ප්‍රමාණයකිනි. කෙසේ වෙතත් 80% ට වඩා විශාල ප්‍රමාණයක කාන්තාවන් ගෘහස්ථ අවිධිමත් ක්‍රියාවක් ලෙස වැටුප් නොලබා පිරිසිදු ආකාරයෙන් සම්බන්ධ වේ.

ධීවර ක්ෂේත්‍රය

වාණිජමය අරමුණක් සඳහා සිදුකරන මසුන් ඇල්ලීම, ජලජීව වගාව, මත්ස්‍ය ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය, සැකසීම මෙන්ම මත්ස්‍ය හෝ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන අලෙවිය වැනි සියළුම ක්‍රියා ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අයත් කාර්යයන් වේ. ඉහත කී සියළු අංශ ප්‍රධාන කොටස් 2 ට වෙන්කල හැක. ප්‍රාථමික අංශය හෙවත් නිෂ්පාදන අංශය හා ද්විතීක අංශය නොහොත් උපයෝගී අංශය වේ.

කෘෂි ක්ෂේත්‍ර මෙන් නොව ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ සෑම අංශයක්ම කුඩා ඒකක රාශියක් වක්වී ගොඩ නැගී ඇත අතර ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ පොදුගලික අංශයේ පරිපාලනයෙන් යුක්තවේ.

නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය

ස්වභාවික පරිසරයෙන් මත්ස්‍ය සම්පත් ඇල්ලීම සහ ජලජීව වගා මගින් නිෂ්පාදනය ප්‍රාථමික අංශයට අයත් වේ. පාරම්පරික ධීවර කර්මාන්තය ලෙස සැලකෙන්නේ කරදිය, කිටුල්දිය හෝ මිරිදිය ස්වභාවික පරිසරයෙන් මසුන් ඇල්ලීමයි. ජලජීව වගා ශ්‍රී ලංකාවට මෑතකදී හඳුන්වා දෙන ලද්දකි. මෙහිදී ජලජ සතුන් හෝ ජලජ ශාඛ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ පාලිත වගා තත්ත්ව යටතේ වන අතර සතුන් අභිර්තනය හා ඇතිදැඩි කිරීම ස්වභාවික ගහනයෙන් වෙන්කොට සිදුකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට සිදුකරන ලද ජලජීව වගා ප්‍රධාන ආකාර 2 කි.

1. කෘතිම අභිර්තනයෙන් පසු පැවැත් ඇසිත්තන්/ඇහිල්ලන් බවට ඇති දැඩි කොට ස්වභාවික පරිසරයට මුදා හැරීම
2. කෘතිමව අභිර්තනය කර පැවැත් සුහුඹුලන් බවට පත්වන තුරු පාලිත තත්ත්වයේ ඇතිදැඩි කිරීම

මින් පළමුවැන්න විශාල ප්‍රමාණයෙන් අභිර්තන මධ්‍යස්ථාන වල සිදුකර ඇහිල්ලන්/ඇසිත්තන් පලාශ වලට මුදාහර. අස්වැන්න නෙලා ගනු ලබන්නේ ස්වභාවික පරිසරයෙන්ය.

පුර්ණ ජලජීව වගා මගින් ආහාරමය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ වතරම් ප්‍රචලිත නැත. මෙය කිටුල්දිය ඉස්සන් වගාවට සීමාවී ඇති අතර ප්‍රධාන ලෙස පුර්ණ ජලජීව වගා සිදුකරන්නේ විසිතුරු මත්ස්‍ය හා ජලජ ශාඛ වගා කර්මාන්තයේදීය.

ද්විතීයික අංශය අස්වනු නෙලීම සඳහා උපකාර ක්ෂේත්‍ර මෙන්ම පසු අස්වනු කළමනාකරණය සඳහා අයත් ක්ෂේත්‍ර ඇතුළත් වේ. අස්වනු නෙලීම සඳහා උපකාරක ක්ෂේත්‍ර වන්නේ යාත්‍රා හා ආම්පන්න නිෂ්පාදන හා ඒවායේ නඩත්තු ක්ෂේත්‍රයි. යාත්‍රා හා ආම්පන්න නිෂ්පාදනය හා නඩත්තුව ප්‍රධාන වශයෙන් පොදුගලික අංශය මගින් සිදුවන අතර රාජ්‍ය අංශය නියෝජනය වන්නේ සී නෝර් ආයතනය මගිනි. කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට භාවිතා නොවූවත් ඉදිරියේදී මසුන් බිම් හඳුනා ගැනීම සඳහා වන්දිතා තාක්ෂණ හා තොරතුරු තාක්ෂණය යොදා ගැනීමෙන් නිෂ්පාදනය විධිමත් හා කාර්යක්ෂමව සිදුකිරීමට පිළිවන. මේ සඳහා තාක්ෂණික දැනුම කඩිනමට ලබාදීමට කටයුතු කිරීම රජයේ නව ප්‍රතිපත්තියකි.

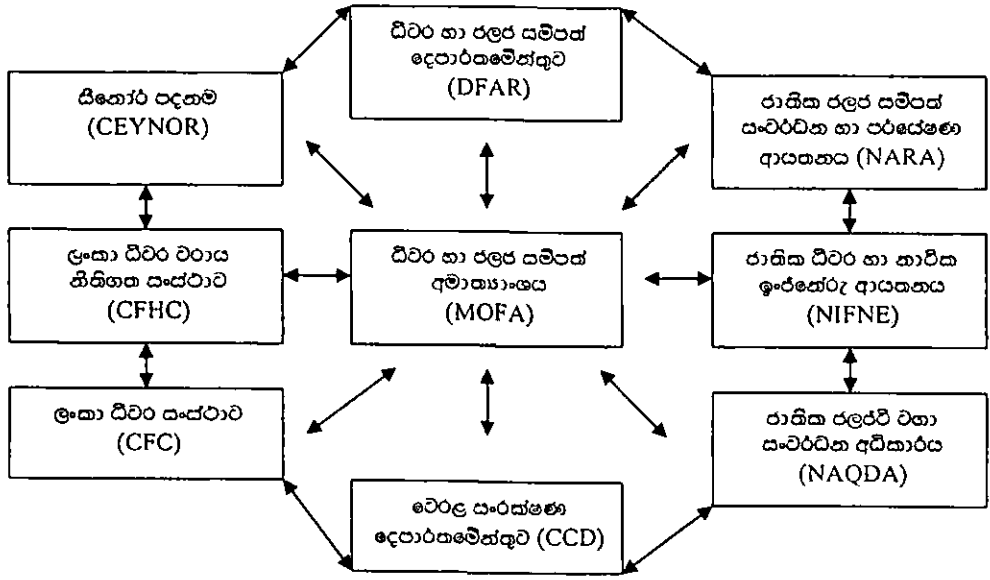
පසු අස්වනු කළමනාකරණ අංශයට මත්ස්‍ය පරිහරණය ගබඩා කිරීම, ප්‍රවාහනය, සැකසීම දේශීය හා විදේශීය වෙළඳාම අයත්ය. මීට අමතරව ධීවර ක්ෂේත්‍රයට එක එල්ලේ සම්බන්ධ නොවූවත් ජලය ආශ්‍රිතව සිදුකරන විනෝද ක්‍රියාවක හල්මසුන් නැරඹීම, කිම්දීම, විනෝදය සඳහා මසුන් මැරීම හා බෝට්ටු සවාරි සැමද විශාල ලෙස රැකියා ප්‍රස්ථාවන් ඇතිකිරීමේ අවස්ථා ඇති අංශවේ.

ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ කර්මාන්ත තොරතුරු හා සේවාවන්

ඉහත සඳහන් විවිධ අංශ පිළිබඳ තොරතුරු හා සේවාවන් සාකච්ඡා කිරීමේදී රාජ්‍ය අංශය හා ඊට සම්බන්ධ ආයතන මෙන්ම පොදුගලික අංශය හා ඊට සම්බන්ධ ආයතන මගින් සපයන සේවාවන් උපදෙසකරවය මෙන්ම ඊ ඊ කර්මාන්ත හා බැඳුණු නීති රීති හා අනුපනත් පිළිබඳ අවහෝධයන්, දැනුමක් ලබාතිබීම වඩා පලදායී ආයෝජනයක් සිදුකිරීමට ඉවහල් වේ.

රාජ්‍ය අංශයේ සේවාවන්

ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අයත් කර්මාන්ත හා බැඳුණු සේවාවන් හා උපදෙස් ලබාදෙන ප්‍රධාන රාජ්‍ය ආයතනය වන්නේ ධීවර හා ජලය සම්පත් අමාත්‍යාංශයයි. මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ දෙපාර්තමේන්තු දෙකක් (02) සහ සංස්ථාපිත මණ්ඩල හයක් (06) පවතී.

ධීවර අමාත්‍යාංශයේ ආයතන සැලැස්ම

ධීරව අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන්නේ ක්‍රම සම්පාදනය හා සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අනුබද්ධ ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය පැවතීම තුළින් ධීරව ක්ෂේත්‍රය විධිමත් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම. මෙහි සමාර සංවර්ධන අංශය තුළින් ධීරව ජනතාවගේ සමාර ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නංවයි. මේවා අතර නිවාස, යටිතල පහසුකම්, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් මෙන්ම සහනාධාර ලබාදීමද විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා දායක කර ගැනීමද සිදුකරයි. එසේම ධීරව සමුදායකාර සංගම් බිහිකිරීම හා උපදෙස් ලබාදීමද ධීරව කාන්තාවන් සඳහා ස්වයං රැකියා පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීමද සිදුකරයි.

ධීරව දෙපාර්තමේන්තුව

ධීරව දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන අරමුණක් වන්නේ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සාගර නීතින්ට හා සම්මුතීන්ට අනුකූලව ධීරව කර්මාන්තය කළමනාකරණය විධිමත් කිරීම, සංරක්ෂණය හා තිරසාර සංවර්ධනයයි. මේ අනුව ධීරව යාත්‍රා ආමිපන්න ලියාපදිංචි කිරීම, සම්පත් වල තිරසාර බව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සුදුසු ආමිපන්න හඳුන්වාදීම, නියෝග නීති කෙටුම්පත් සම්පාදනය කිරීම, මෙහෙයුම් බලපත්‍ර ලබාදීම හා දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සම්මුති හා නියෝග නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම අරමුණු වේ.

ධීරව කර්මාන්තයට ඇතුළුවන නවකයෙක් ප්‍රථමව තමා මිලදීගත් යාත්‍රාවේ ප්‍රමිතිය පරීක්ෂා කර ධීරව දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කලයුතු වන අතර තමා අදහස් කරන ධීරව කර්මාන්තය සඳහා සුදුසු ආමිපන්න හඳුනා ගැනීම හා මෙහෙයුම් බලපත්‍ර ලබාගැනීම හා ඒ සඳහා හඳුන්වාදී ඇති නීති පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට ධීරව දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පිළිවන. ඉහත සේවාවන් ධීරව දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් හෝ දිස්ත්‍රික් ධීරව ව්‍යාපෘති කාර්යාල වන කොළඹ, මහලුට, කඵතර, ගාල්ල, මාතර, තංගල්ල, කල්පුනේ, මඩකලපුව, ත්‍රිකුණාමලය, මුලතිව්, යාපනය, කිලිනොච්චිය, මන්නාරම, පුත්තලම හා හලාවත ප්‍රදේශ වල ඇති කාර්යාල වලින් ඉටුකරගත හැක.

එසේම දේශීය විදේශීය ආයෝජන නගායිරවීම සඳහා, විදේශීය සමාගම් ජාත්‍යන්තර මුහුදු සීමාවේ ඇල්ලු මසුන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගොඩබැමට බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සිදුකරයි. දේශීය හා ජාත්‍යන්තර මුහුදේ දැනට නෙලා ගැනීමට විභවයක් ඇති මත්ස්‍ය සම්පත් නෙලීමට දේශීය ආයෝජකයන් සඳහා නව තාක්ෂණ හඳුන්වාදීම හා දිරිගැන්වීම සිදුකරයි. ධීරව පුරාවගේ සමාර ආර්ථික තත්ත්වය නංවාලීම සඳහා තොටුපළ සංවිධාන පිහිටුවීම, විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා දායකත්වය ලබාදීම, ධීරවයන් සඳහා හැඳුනුම්පත් ලබාදීම, මරණ පාරිතොශික, බෙලහිතතා පාරිතොශික ලබාදීම, අත්අඩංගුවට හෝ ආපදාවකට පත්වූ පත්වූ අවස්ථා වලදී ඉන් මුදාගැනීමට කටයුතු කිරීම සිදුකරයි. ධීරව කාර්මිකයන් සඳහා ගුවන්විදුලි පණිවුඩ සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම, දිනපතා ධීරව කාර්මිකයින්ට හා ගොඩබිම සිටින ඔවුන්ගේ පවුල්වලට පණිවුඩ ලබාදීම/ලබාගැනීම පවත්වාගෙන යාම හා යාත්‍රාවලට අවශ්‍ය කාලගුණ වාර්තා ලබාදීම සිදුකරයි.

පසු අස්ථි නාස්තිය අවම කිරීම සහ දේශීය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සියළුම අපනයන මසුන් හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සඳහා සෞඛ්‍ය තත්ත්ව සහතික නිකුත් කිරීම, මත්ස්‍ය පිරිසැකසුම් කර්මාන්තශාලා සඳහා අවසර පත්‍ර ලබාදීම හා එහි කටයුතු අධීක්ෂණය එහිදී උපද්‍රව විශ්ලේෂණය සහ අතිඅවදානම් පාලන ස්ථාන (Hazard Analysis Critical Control Points - HACCP) අධීක්ෂණය කිරීම සහ නියමිත තත්ත්ව හා ප්‍රමිති පවත්වා ගෙන යාම අනිවාර්ය කිරීම හා සහතික නිකුත් කිරීම. අයිස් නිෂ්පාදනාගාර වල ජලයේ සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂාකර සහතික නිකුත් කිරීම. නුසුදුසු නිෂ්පාදන සඳහා තත්ත්වසහතික අහෝසි කිරීම සිදුකරයි.

වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

වෙරළබඩ සම්පත් තිරසාර ලෙස සංවර්ධනය කිරීම හා වෙරළබඩ ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ සමාර ආර්ථික සහ පාරිසරික තත්ත්වයන් ප්‍රශස්ථ කිරීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙවරයි. වෙරළ බාදනය ලක්වන ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සුදුසු ඉදිකිරීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම. වෙරළබඩ ඉදිකිරීම් සඳහා උපදේශාත්මක සේවා සැපයීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සිදුකරන ප්‍රධාන සේවාවන් වේ. වෙරළ කලාපයේ (මධ්‍ය උදම් රේඛාවේ සිට මුහුදු දෙසට කි.මී. 2 සහ ගොඩබිම දෙසට මීටර් 200 හා මුහුදට සම්බන්ධ වන ජල තීර දිගේ ගොඩබිම දෙසට කි.මී. 2) සියළුම ඉදිකිරීම් හා සංවර්ධන ක්‍රියා සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අවසර පත්‍ර ලබාගැනීමට සිදුවේ.

රාභික ජලජ සමිපත් සංවර්ධන හා පර්යේෂණ නියෝජිතායතනය

ජලජ සමිපත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පර්යේෂණ, සංවර්ධන, කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණ කටයුතු කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම මෙම ආයතනයේ ප්‍රධාන අරමුණයි. සමුද්‍ර ජීව සමිපත්, ගොඩනර ජීව සමිපත් හා ජලජීව වගා, පසු අස්වනු තාක්ෂණ, පරිසර අධ්‍යයනය, සාගර විද්‍යාව, ජලශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන, කොරතුරු තාක්ෂණ, ජෛව තාක්ෂණය, සමාර ආර්ථික හා අලෙවි යන අංශයන්ගෙන් සහ යාත්‍රා හා ආමිපන්න පරික්ෂණ කටයුතු කරන අංශයන්ගෙන් සමන්විත වේ. මෙම පරික්ෂණ ඔලින් සමිපත් ප්‍රමාණාත්මකව හා ඔණාත්මකව ඇගයීම්, සමිපත් නෙලා ගැනීමේ විභව ගණනය, සමිපත් හඳුනාගැනීම, පසු අස්වනු නාස්තිය අවම කිරීම, තත්ව ඇගයීම්, මුහුදු හා ජල ශාස්ත්‍රීය ගවේෂණ, වෙළඳපල සමික්ෂණ සිදුකරයි. වඩා කාර්යක්ෂම යාත්‍රා හා පන්න ක්‍රම හඳුන්වාදීම සිදුකරයි.

මෙම ආයතනය මගින් ව්‍යවසායකයින්ට විද්‍යාගාර පරික්ෂණ සේවා ලබාදීම. මේ අනුව ජලය, අයිස්, පස්, මත්ස්‍ය හා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන වල රසායන, භෞතික තත්ව, ක්ෂුද්‍ර ජීව හා ජෛව තාක්ෂණික අධ්‍යයන, රෝග හඳුනාගැනීම, ජීවිත් හඳුනාගැනීම් සිදුකරයි. එසේම උපදේශක සේවා, ක්ෂේත්‍ර සමික්ෂණ, ජලශාස්ත්‍රීය, සාගර විද්‍යාත්මක, සමිපත් ගවේෂණ සිදුකරයි. ජලජීව වගා සඳහා සුදුසු ස්ථාන හඳුනාගැනීම, පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය, පරිසර ආර්ථික ඇගයීම්, වෙළඳපොළ සමික්ෂණ සිදුකරනු ලැබේ.

එසේම පරික්ෂණ ක්‍රම විද්‍යාව, විසිතුරු මසුන් අභිරතනය හා ඇතිදැඩිකිරීම, කැස්බෑවන් කොරලුපර කඩොලාන වැනි තර්ජනයට ලක්වූ සංරක්ෂිත සතුන් හා පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණ උපාය මාර්ග, දුරස්ථ සංවේදනය (Remote Sensing) තාක්ෂණ යෙදුම්, ජලයේ තත්ව පරික්ෂණ, ආහාර තාක්ෂණය හා තත්ව ඇගයීම පිළිබඳ කෙටි කාලීන පුහුණු පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එසේම වාර්ෂික ධීවර යහරාව එළිදැක්වීම ඔලින් ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අදාළ සියළුම දත්ත මහජනතාවට ලබාගැනීමේ පහසුකම් සපයන අතර විශාල ප්‍රමාණයක් විවිධ ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය කරමින් අත්පත්‍රිකා සහ පොත් උදා: මීරිදිය විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව, කරඅඬු ඉස්සන් වගා කිරීම, විසිතුරු මසුන්ගේ ලෙස රෝග හඳුනාගැනීම, විසිතුරු මසුන් අභිරතනය, ශ්‍රී ලංකාවේ ඒකදේශීය මසුන් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර ආමිපන්න පිළිබඳ ඉන්ට්‍රා ලබාගැනීමට පහසුකම් ඇත. විවිධ ජලජ පරිසර වල සිදුකරනු ලැබූ ජලශාස්ත්‍රීය සිතියම් රාශියක් සහ පෝස්ටර්, මුහුදු ක්ෂීරපායීන්, ඉන්දියන් සාගරයේ ඇති ධීවර සමිපත්, ශ්‍රී ලංකාවේ පොකිරිස්සන්, මුහුදු බෙල්ලන් වර්ග, කැස්බෑවන් වර්ග හා වෙනත් පෝස්ටර් රාශියක් මිලදී ගැනීමට හැකියාව ඇත.

ලංකා ධීවර සංස්ථාව

මත්ස්‍ය අලෙවියට තරහකාර ලෙස මැදිහත්වී පාරිභෝගිකයා හා නිෂ්පාදකයාට වඩා වැඩි ප්‍රතිලාභ ලබාදීම ධීවර සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණයි. මීට අමතරව ශීතාගාර පහසුකම් හා අයිස් ලබාදීමේදී දායක වේ. මෙහි ප්‍රධානතම ශීතාගාර සංකීර්ණය පිහිටා ඇත්තේ කොළඹ මෝදරය. එහි වොන් 800 ධාරිතාවකින් යුත් ශීතාගාරයක් ඇත. මෙය දැනට ඔලී පදනමින් සේවා සපයයි. ධීවර සංස්ථාව මගින් මත්ස්‍ය තොග වෙළඳපැල් කොළඹ සහ නුවර පවත්වාගෙන යන අතර සුළු පරිමාන වෙළඳපැල් 10 කොළඹ ප්‍රදේශයේදී, 30 ට අධික සංඛ්‍යාවක් කොළඹින් නුදුරු ප්‍රදේශවලදී පවත්වාගෙන යයි. මීට අමතරව 100ට අධික සංඛ්‍යාවක් ශීතකරණ චුක්රව සහ ත්‍රිරෝද රථ යොදාගනිමින් ප්‍රවාහන සහ ඊංගම වෙළඳපැල් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. දැනට ධීවර සංස්ථාව සතු සමහර අයිස් නිෂ්පාදනාගාර පොද්ගලික අංශයට ඔලී පදනමට ලබාදී ඇති අතර තවත් කීපයක් මෙතෙක් සුනාමියෙන් පසු ප්‍රතිසංස්කරණය කර නැත. වෙන්තස්පුව, ජේතාලේ, රත්නපුර, අනුරාධපුර, හම්බන්තොට, පුත්තලම හා යාපනයේ අයිස් නිෂ්පාදනාගාර ධීවර සංස්ථාව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. දේශීය මත්ස්‍ය සැපයුම අඩාල වූ අවස්ථා වලදී මසුන් ආනයනය කර පහසු මිලට පාරිභෝගිකයාට සැපයීමට සැලැස්වීම.

ලංකා ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාව

ධීවර වරාය හා නැංගුම්පලවල පහසුකම් සහිතව සංවර්ධනය, කළමනාකරණය හා නඩත්තුව ඔලින් ධීවර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම මෙහි මෙහෙවරයි. දැනට සේවා සපයන ප්‍රධාන ධීවර වරායන් 12 ක් ඇත. ඊටා නම් මෝදර, පානදුර, බේරුවල, හික්කඩුව, ගාලුල, මීරිස්ස, පුරාණවැල්ල, ඔබ්බාදැල්ල, සංගල්ල, කිරිත්ද, කොට්ටාර බොක්ක හා කල්පිටියයි. නමුත් කිරිත්ද වරාය නොබේරු කලකින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට නියමිතය. මීට අමතරව නැංගුම් පොලවල 37 කි.

යුනාමියෙන් විනාශයට පත්වූ වරායන් හා නැංගුම් පොලවල් බොහෝ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු මේ වනවිට නිමකරමින් පවතී. වරායක් තුළ යාත්‍රාවක් නැංගුම් ලැමට හෝ වෙළඳ කටයුතු සඳහා ඇතුළුවීමට අවසර පතක් ලබාගත යුතුයි. බොහෝ වරායන් තුළ අයිස් සැපයීම භිතානාර පහසුකම්, ඉන්ධන හා ජලය ලබාගැනීමේ පහසුකම්, මසුන් වෙන්දේසි කිරීම් ශාලා හා ආම්පන්න පිළියරක කරන ස්ථාන පහසුකම් සපයා ඇත. යාත්‍රා අවත්වැසියා කිරීමේ පහසුකම් ඇත්තේ බේරුවල, හාල්ල, කොට්ටාබේ, තංගල්ල සහ බේරුවල යන වරායන් තුළ පමණි.

සීනෝර් පදනම

දැල් ආම්පන්න, කම් හා යාත්‍රා නිෂ්පාදනය හා නඩත්තු සේවා සැපයීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණයි. කොළඹ, මට්ටක්කුලියේ පිහිටි ප්‍රධාන යාත්‍රා අංගනයට අමතරව එක්දින වොන් 3 1/2 යාත්‍රා නිෂ්පාදන අංගන උණවටුන, කොළඹ, හාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, ත්‍රිකුණාමලය සහ ලුණුවිල යන ප්‍රදේශ වල ප්‍රතිස්ථාපනය කර ඇත. යුරෝපානු වෙළඳුන් සඳහා භිතකරණ සවිකල ත්‍රිවේද රට ජංගම මසුන් වෙළඳාම සඳහා හඳුන්වාදී ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජලජී වගා සංවර්ධන අධිකාරිය

මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය උපරිම ධරණීය මට්ටමක පවත්වා ගැනීම හා ජලජී වගා සංවර්ධනය සඳහා වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වේ. මිරිදිය ජලාශවලින් උපරිම නිෂ්පාදනයක් ලබාගැනීම සඳහා මත්ස්‍ය පැවටුන් සැපයීම සිදුකරනු ලැබේ. උඩවලවේ, දඹුල්ල, ඉතිනියාගල, නුවරඑළිය හා රම්බොඩගල්ල අභිරතන මධ්‍යස්ථාන මගින් කාජ හා තිලාපියා වර්ගයේ මත්ස්‍ය පැවටුන් සපයනු ලැබේ. මීට අමතරව පම්බල පිහිටි අභිරතන මධ්‍යස්ථානයෙන් මිරිදිය ඉසයන් පැවටුන් (පසු කීටයන්) ලබාදෙනු ලැබේ. මෙම මධ්‍යස්ථාන වලින් නිරෝගී පැවටුන් ධීවරයන්ට හෝ ධීවර සංවිධාන සඳහා පහසු මිලට සපයනු ලැබේ. කුඩා පරමාණයේ ජලාශවල ජලජී වගා සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම ආරම්භ කර ඇත.

නුවරඑළිය හා රම්බොඩගල්ල ජලජී වගා මධ්‍යස්ථාන තුලින් විසිතුරු මසුන් පර්යේෂණාත්මකව අභිරතනය හා වගාකිරීමේ කටයුතු සිදුකරයි. එම ආකෘතිය දැනුම වගා කරුවන්ට හා ව්‍යවසායකයින්ට ව්‍යාප්ති සේවා මගින් ලබාදෙනු ලැබේ. එසේම ව්‍යවසායකයන් අතර සම්බන්ධීකරණයට දැනුම හුවමාරු කරගැනීමට හා වෙළඳපල ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් හඳුන්වාදීම සඳහා "මින් විසිතුරු" නමින් වාර්ෂිකව ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශනයක් පවත්වනු ලැබේ. මෙහිදී ඕනෑම ව්‍යවසායකයෙකුට තම නිෂ්පාදන ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා අයදුම්පතක් යොමුකිරීම මගින් අවස්ථාවක් ලබා ගැනීමට හැකිය. එසේම සම්ප්‍රදායික නොවන ජලජී සතුන් සහ ශාඛ වගාකිරීම දිරිමත් කිරීම සඳහා ආකෘතික දැනුම සපයනු ලැබේ.

තිරසාර ඉස්සන් වගාවක් සඳහා සය මසක වගා කාල සටහනක් සහිත නව කළමනාකරණ වැඩ පිළිවෙලක් හඳුන්වා දී ඇත. ඉස්සන් ගොවිපල හා අභිරතන මධ්‍යස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර ලබාගැනීම අනිවාර්ය කරගැනී අතර බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම මෙම ආයතනය තුලින් සිදුකරනු ලැබේ. අනවසර ගොවිපල සම්බන්ධව නීත්‍යානුකූල කටයුතු සිදුකරයි. අභිරතන මධ්‍යස්ථාන වලට රැගෙන එන මට්ට ඉස්සන් හා අභිරතන මධ්‍යස්ථාන වලින් බෙදාහරින ඉස්සන් පැවටුන්ගේ නිරෝගී තත්ත්වය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා බහුඅවයවීකරණ දෘමප්‍රතික්‍රියා (PCR) පරීක්ෂණ කිරීමේ පහසුකම් හා සේවාවන් පම්බල රෝග නිවාරණ මධ්‍යස්ථානය තුලින් ලබාගත හැක.

ජාතික ධීවර හා නාවික ඉන්ජිනේරු ආයතනය

මෙම ආයතනය මගින් අධ්‍යාපන පාඨමාලා අංශ දෙකකින් සිදුකරයි. එනම් උසස් අධ්‍යයන පාඨමාලාව (උපාධි පාඨමාලා) පුහුණු පාසැල් මගින් මෙහෙයවන ජංගම පාඨමාලා, කෙටිකාලීන සහතිකපත් පාඨමාලා හා ඩීප්ලෝමා පාඨමාලා ලෙස දැක්විය හැක. මෙම පාඨමාලාවල සේවා දායකයන් වන්නේ; ධීවර කර්මාන්තයට අවිනිත් අවිනිත් වන්නන්, ධීවර සමුදායාර සමිති නිලධාරීන්, ධීවර කාන්තාවන්, කොටුපල සංවිධාන නිලධාරීන් හා සාමාජිකයන්, ධීවර විෂයන් හා සමාජ අධ්‍යයනයට ඇතුළත් විෂයානුබද්ධ ශූරුභවතුන් හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්හි නිලධාරීන්.

පුහුණු පාසල් මධ්‍යස්ථාන 7 කි. මේවා මට්ටක්කුලිය, මිගමුව, තංගල්ල, මඩකලපුව, යාපනය, හාල්ල හා ත්‍රිකුණාමලය ප්‍රදේශ වල පිහිටා ඇත. මෙම වස් වස් ආයතන මගින් සපයනු ලබන

පාඨමාලා පහත දැක්වෙන වගුවලින් පෙන්වීමේ කරයි. එංගම පාඨමාලා හා සමුද්‍ර ඉන්ජිනේරු කාක්ෂණ පාඨමාලාව, ධීවර කාක්ෂණ පාඨමාලාව හා සාගර විද්‍යාව හා ආපදා කළමනාකරණ පාඨමාලාව යන පාඨමාලා නොමිලේ පවත්වනු ලබන අතර අනෙක් පාඨමාලා සඳහා සුළු මුදලක් අයකරනු ලැබේ. උපාධි පාඨමාලාව මට්ටමකලියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පැවැත්වෙන අතර මෙය ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පවත්වනු ලැබේ. ධීවර හා සමුද්‍ර විද්‍යාව පිළිබඳ සාමාන්‍ය උපාධිය වසර 3 ක් වන අතර විශේෂ උපාධිය සඳහා වසර 4 ක් ගතවේ. විශේෂ උපාධිය සඳහා විෂය ක්ෂේත්‍රය වන්නේ ජලජීව විද්‍යාව, පසු අස්වනු කාක්ෂණය, සාගර විද්‍යාව, පරිසර විද්‍යාව හා ජල සම්පත් කළමනාකරණයයි. නාවික ඉංජිනේරු විශේෂ උපාධිය හා යාත්‍රා ඉදිකිරීම හා නාවික වාස්තු විද්‍යාවේදී උපාධිය සඳහා වසර 4 ක් ගතවේ.

ධීවර අභ්‍යාල මගින් පවත්වන පුහුණු පාඨමාලා

අංක	පාඨමාලාව	පාඨමාලා වර්ගය	වේටක්කලිය	භාෂ්‍ය	මගමුව	පාලකයා	වෙළඳපොළ	ශ්‍රී ලංකාවේ	සංගල්‍ය
1	යාත්‍රා ව්‍යවස්ථාපිත කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර	✓		✓	✓	✓		
2	මුහුදු යාත්‍රා වෙස් නිලධාරී විරලෝමා පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර	✓						✓
3	මුහුදු වැල්කිත් කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර	✓						✓
4	වැල්කිත් කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර	✓						
5	විදිකුරු මධ්‍යස්ථ විභාග කළමනාකරණය	අභ්‍යන්තර	✓						
6	ආරක්ෂක කාක්ෂණ විරලෝමා	අභ්‍යන්තර	✓		✓				
7	ජලජීව විභාග හා ධීවර කර්මාන්ත විරලෝමා	අභ්‍යන්තර	✓						
8	යාත්‍රා නියමිත සහතික (Coxswain)	අභ්‍යන්තර	✓						
9	ජීවන ආරක්ෂක සහතික පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර	✓						
10	මුහුදු ජලයායුධ විරලෝමා	අභ්‍යන්තර	✓						
11	සාගර විද්‍යාව හා ආපදා කළමනාකරණය	අභ්‍යන්තර	✓						
12	ධීවර ආමාන කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර				✓	✓		
13	ජීවන සම්පත් ධීවර ව්‍යවස්ථාපිත කඩක්කුව හා අවසරදීම කිරීම	අභ්‍යන්තර				✓	✓		
14	මුහුදු ධීවර කර්මාන්ත වැඩසටහන	අභ්‍යන්තර					✓		
15	මුහුදු ක්ෂීරිත	අභ්‍යන්තර			✓				✓
16	ජීවන සම්පත් ධීවර ව්‍යවස්ථාපිත කඩක්කුව හා අවසරදීම කිරීම	අභ්‍යන්තර		✓		✓			✓
17	කාන්තාවන් සඳහා ධීවර ආමාන කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර							✓
18	වායුගතකරණ හා ගිනකරණ කඩක්කුව හා අවසරදීම කිරීම	අභ්‍යන්තර		✓					✓
19	මුහුදු ප්‍රකාශන විද්‍යාකර්මය	අභ්‍යන්තර							✓
20	Desktop Publishing Graphic Designing	අභ්‍යන්තර							✓
21	කොරකුරු කාක්ෂණයේ මුහුදු පිළිබඳව	අභ්‍යන්තර							✓
22	ඇඳුම් නිර්මාණය ශිල්පය - සුනාමියට ලක්වූ සඳහා	අභ්‍යන්තර							✓
23	පරිසරයේ දෘඩතා	අභ්‍යන්තර							✓
24	ඉංග්‍රීසි පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර							✓
25	භෞතික පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර							✓
26	දැල් අවසරදීම සහ දැල් සැදීම	අභ්‍යන්තර		✓	✓	✓			✓
27	ජීවන සම්පත් ධීවර ව්‍යවස්ථාපිත කඩක්කුව හා අවසරදීම කිරීම	අභ්‍යන්තර							✓
28	ජීවන සම්පත් ලද යාත්‍රා පරිසරය	අභ්‍යන්තර							✓
29	කාන්තාවන් සඳහා දැල් අවසරදීම සහ දැල් සැදීම	අභ්‍යන්තර							✓
30	මුහුදු පිහිටීම නිර්ණය කිරීම හා GPS භාවිතය	අභ්‍යන්තර			✓				✓
31	ප්‍රවේශන පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර							✓
32	ගැනීමේ සහ නිවැරදි පුහුණුව	අභ්‍යන්තර			✓				
33	ආරක්ෂක කාක්ෂණ පාඨමාලාව	අභ්‍යන්තර			✓	✓			
34	මුහුදු ආහාර කාක්ෂණය	අභ්‍යන්තර				✓			
35	කඩක්කුවේ විභාග	අභ්‍යන්තර				✓			
36	මත්ස්‍ය සැකසීම	අභ්‍යන්තර				✓			

වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනය

ධීවර අමාත්‍යාංශයට අමතරව වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ කර්මාන්ත සඳහා තොරතුරු හා සේවාවන් සපයයි.

ආයතනය	සපයන සේවාවන්
අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය	අපනයන වෙළඳපොළ හඳුන්වාදීම, අපනයන කරුවන් හඳුන්වාදීම හා ඔවුන් සම්බන්ධීකරණය, ආනයන අපනයන පිළිබඳ තොරතුරු හා සංඛ්‍යාලේඛණ හඳුන්වාදීම.
කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය	ධීවර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සඳහා තාක්ෂණය ලබාදීම, පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම හා උපදේශක සේවා, දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ හඳුන්වාදීම.
ශ්‍රී ලංකා රේගුව	ආනයන අපනයන බදු තොරතුරු හා ශාස්තූ, ආනයන හා අපනයන සීමා හඳුනාගැනීම. නිරෝධායන අවසරපත් ලබාගැනීම.
ආයෝජන මණ්ඩලය	දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයන් දිරිගැන්වීමේ සහන වලින් යුත් පැකේජ හඳුන්වාදීම, ආයෝජන සඳහා උපදේශන ලබාදීම.
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	කර්මාන්ත ඇරඹීමේදී පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ අවසරපත් ලබාගැනීම
පළාත් සභා හා ප්‍රාදේශීය සභා	කර්මාන්ත ඇරඹීමේදී පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ අවසරපත්, අනුමැතිය, බදු සහ ප්‍රාදේශීය නීති පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීම.
වනසංරක්ෂණ හා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව	අපනයනයට, ආනයනයට හෝ පරිහරණයට සීමා පනවා ඇති හෝ තහනම් කරඇති ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අදාළ සත්ත්ව හා ශාඛ විශේෂ පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීම.
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය	තත්ත්ව පාලන සහතික ලබාගැනීම
ආහාර දෙපාර්තමේන්තුව / වෙළඳ හා පාරිභෝගික කටයුතු අමාත්‍යාංශය	ආනයනය කරන මත්ස්‍ය ආහාර නිෂ්පාදන වලට තත්ත්ව සහතික හා බලපත්‍ර ලබාගැනීම.
බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන හා රක්ෂණ සමාගම්	ණය පහසුකම් ලබාගැනීම, ආනයන අපනයන සඳහා මුදල් අණකර සහ මූල්‍ය පාලන කටයුතු, ආයෝජන සඳහා උපදේශක සේවා, රක්ෂණ කටයුතු.
උසස් අධ්‍යාපන හා තොරතුරු තාක්ෂණික ආයතන	උපාධි පාඨමාලා සහ තොරතුරු තාක්ෂණික පාඨමාලා මගින් කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය දැනුම හා තාක්ෂණය ලබාදීම.
කර්මාන්ත තාක්ෂණික ආයතනය (ITI)	කුඩා හා මධ්‍ය ප්‍රමාණයේ ව්‍යවසායකයන් සඳහා තාක්ෂණය සැපයීම.
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය	වෙළඳපල තොරතුරු සමීක්ෂණය, මිල තොරතුරු රැස්කිරීම
වෘත්තීය පුහුණු ආයතන	කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය වෘත්තීයමය පුහුණුව ලබාදීම
ඉංජිනේරු කර්මාන්ත සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම සහ සුදුසු කර්මාන්ත හඳුන්වාදීම, වෙළඳපල හඳුන්වාදීම.

වෙනත් රාජ්‍ය නොවන ආයතනය

ආයතනය	සටහන සේවාවන්
ජාත්‍යන්තර හා දේශීය රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන	ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ කර්මාන්ත සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් සහනදායී ණය ව්‍යාපෘති උපදේශක සේවා, සේවා ඇගයීම, යටිතල පහසුකම් හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

පොද්ගලික අංශය

ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අදාළව මධුන් ඇල්ලීම සම්පූර්ණයෙන්ම පොද්ගලික අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන අතරම යාත්‍රා නිෂ්පාදනය, දැල් ආම්පන්න හා අනෙකුත් උපකරණ ආනයනය, අයිස් නිෂ්පාදනය, ඉන්ධන බෙදාහැරීම, ප්‍රවාහනය, වෙළඳපල පවත්වාගෙන යාම, මත්ස්‍ය හා ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනය ආනයන අපනයන වැනි කටයුතු සිදුකරයි.

කිටුල්දිය ඉස්සන් වහාව සහ මීර්දිය මධුන්, සුරතල් මධුන්, විසිතුරු ජලය භාබ, මත්ස්‍ය නොවන වෙනත් සාගර නිෂ්පාදන (උදා. සංඟු, බෙල්ලන්, විසිතුරු නිෂ්පාදන) දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපල සඳහා යොමු කිරීම සිදුකරයි.

මීට අමතරව දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපල හා ආනයන අපනයන වෙළඳපල සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ පාලනය වන්නේ පොද්ගලික අංශය මගිනි.

සමුපකාර අංශය

විශේෂයෙන්ම ධීවර ප්‍රජාවගෙන් සමන්විත ධීවර සමුපකාර අංශය මගින් ධීවර කර්මාන්ත සඳහා ණය පහසුකම් සහ ඉතිරිකිරීමට යොමුකිරීම, වෙළඳපල ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් පාලනයට ලක්කිරීම සිදුකරයි.

ධීවර ක්ෂේත්‍රයට අදාළ කර්මාන්ත පිළිබඳව අවශ්‍ය තොරතුරු අවශ්‍ය සේවා ඉහත දක්වා ඇති ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කරගැනීමෙන් වැඩි විස්තර ලබාගත හැක.

පරිසර හිතකාමී කර්මාන්ත කරා.....

පී. අජිත් චිරසුන්දර
සහකාර අධ්‍යක්ෂ
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

ගැඳිත්වීම

වර්තමාන ලෝකයේ සියලුම රටවල් තම සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා කාර්මීකරනය දෙසට සීඝ්‍රලෙස යොමු වෙමින් පවතී. බොහෝ රටවල ආර්ථිකය කෘෂිකර්මාන්තය මත පදනම් වී පවතින නමුත් ලෝක ආර්ථිකයේ සීඝ්‍ර සංවර්ධනයක් සමග කෘෂිකර්මාන්තයද නවීන තාක්ෂණය සමග මිශ්‍ර වී කාර්මීකරනයට ලක්වී ඇත. දෙවන ලෝක යුද්ධය නිමවීමෙන් පසුව බඳවැටී තිබූ ලෝක ආර්ථිකය නව පුනර්ජීවනයකට ලක්වූයේ සීඝ්‍ර කාර්මීකරනය හේතු කොට ගෙනය. ප්‍රධාන වශයෙන් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, යුරෝපය සහ ජපානය මේවන විටත් තම සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරාගෙන ඇත.

දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු මෙසේ ඇති වූ සීඝ්‍ර ආර්ථික සහ සාමාජික සංවර්ධනයට සමගාමීව පරිසර හානිය හා පරිසර දූෂණයද වැඩි වන්නට විය. එම නත්වය වර්තමාන හා අනාගත පරම්පරාවල පැවැත්මට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

මානව වර්ගයාගේ වරප්පාඩු පැවැත්ම සඳහා පරිසරය ඉමහත් මෙහෙයක් සිදු කරයි. මානව ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් සියල්ලම සෘජුව හෝ වක්‍රව ස්වභාවික පරිසරයෙන් ලබා ගනී. එසේ ලබාගන්නා සම්පත් වවිධ වෙනස්කම් වලට හානිය කර වවිධ ආකාරයේ පාරිභෝගික භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කෙරේ.

අධික ජනගහන වර්ධනය හා සීඝ්‍ර කාර්මීකරනය හේතුකොට ගෙන වර්තමාන ලෝකයේ ස්වභාවික සම්පත් පරිභෝජනය ඉහල මට්ටමක පවතී. සම්පත් භාවිතයේදී බෙහෝවිට දක්නට ලැබෙන්නේ අධිපරිභෝජන රටාවකි. සංවර්ධන හා ඌන සංවර්ධන රටවල් අතර සම්පත් පරිභෝජනයේ වශමතාවය ඉතා විශාලය. වවිධ රටවල පාරිසරික පාද සටහන් (Ecological foot-print) අධ්‍යනයේදී ඒ බැව් මනාව සනාථ වේ. පාරිසරික පාද සටහන යනු එක් පුද්ගලයකු විසින් තම ජීවිත කාලය තුළ තම පැවැත්ම සඳහා භාවිතා කරන ඉඩම් හා සම්පත් ප්‍රමාණය වේ. එම අගය ලෝකයේ වවිධ රටවල් ලබා ඇති ආර්ථික සංවර්ධනය මත පදනම් වී ඇත. එම අගය ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ අක්කර 25 ක් වන අතර ඉතාලියේ අක්කර 9 ක් වේ. එහෙත් එම අගය ශ්‍රී ලංකාවේ අක්කර 5 ට අගයක් ගනී.

ඇස්තමේන්තු කර ඇති ආකාරයට වර්තමාන ජනගහනය ක්‍රි. ව. 2050 පමණ වන විට දෙගුණවේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එනම් බලියන 10 ඉක්මවා යයි. එහෙත් එම අපේක්ෂිත ජනගහනයේ ඉදිරි පැවැත්මට අවශ්‍ය වන සම්පත් ප්‍රමාණය මෙම පෘථිවියේ දැනට ඇති සම්පත් මෙන් 3.8 ගුණයක් පමණ වේ. එම සම්පත් ප්‍රමාණය ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂිත ඉලක්කයට ලගාවීම දේශීය වී ඇත. මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා ඇති එකම විකල්පය වන්නේ අපගේ වර්තමාන පරිභෝජන රටාව වෙනස්කර සම්පත් පාරිභෝජන 4/10 පමණ ප්‍රමාණයකින් අඩුකිරීම වේ. මෙහිදී ස්වභාවික පරිසරයෙන් සම්පත් ලබා ගැනීම, එම සම්පත් භාවිතයෙන් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම, සේවාවන් සැපයීම සහ එම

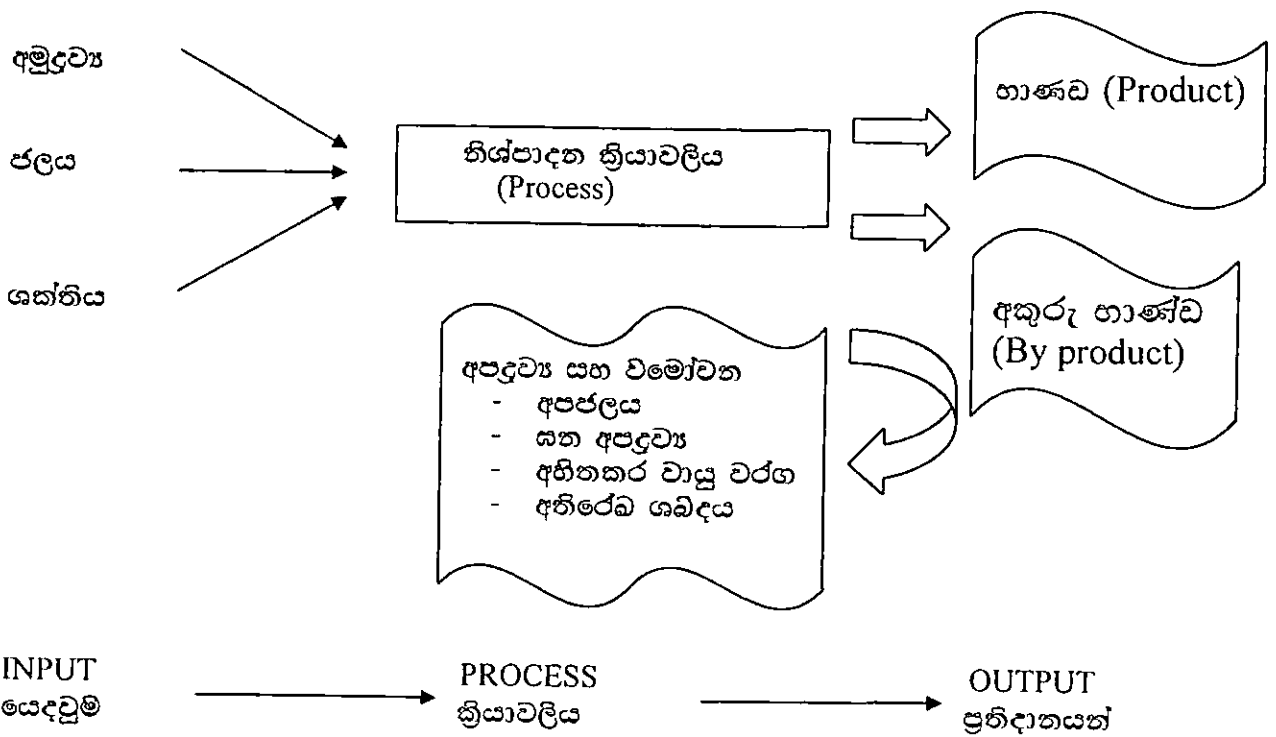
භාණ්ඩ පරිභෝජනය කිරීම යන අවස්ථාවන් ඉතාමත් වටිනාකම හා කාර්යක්ෂම ලෙස සිදු කිරීම වැදගත් වේ.

ලෝකයේ ක්‍රියාත්මක සියලුම කාර්මික ක්‍රියාවලි හෙවත් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි සියල්ල ස්වාභාවික සම්පත් මත රඳා පවතී. එහෙත් සිඝ්‍රයෙන් පුලුල් වන ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් ස්වාභාවික සම්පත් සිඝ්‍රලෙස ක්ෂය වෙමින් පවතී. එසේම පරිසර හායනය සහ පරිසර දූෂණය ද ඉහල යමින් පවතී. එබැවින් ලෝවැසි සියලු ජාතීන්ගේ වර්තමාන ඉලක්කය වී ඇත්තේ ස්වාභාවික පරිසරයේ සමතුලිතතාවය ආරක්ෂා කර ගනිමින් සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීමයි. ආර්ථික සංවර්ධනයන් සමග ඉදිරියට යන සිඝ්‍ර කාර්මික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය පරිසර දූෂණයට ඉතා ඉහල දායකත්වයක් සපයයි. සම්පත් භාවිතය කාර්යක්ෂම ලෙස සිදුකිරීම සහ ඊට සමගාමීව පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම අරමුණු කරගෙන පරිසර හිතකාමී ලෙස කර්මාන්ත පවත්වාගෙන යාම අද කාර්මික ප්‍රජාව මුහුණ දී ඇති වශාලතම අභියෝගය වේ. එමගින් වරස්ථායී සංවර්ධන (Sustainable Development) ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා මහඟු දායකත්වයක් සපයයි.

කර්මාන්ත හා පරිසරය අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය බලපෑමක්වීම සාධනීය ලෙස වෙනස් කිරීම සඳහා ලෝක රාජ්‍යයන් සහ කාර්මික ප්‍රජාව වසර 25 ක පමණ කාලයක් තිස්සේ කටයුතු කරමින් සිටිති. මෙම ක්‍රියාකාරනම් කාර්මික හැසිරීමේ (Industrial Behaviour) සහ තාක්ෂණයේ (Technology) සාධනීය පරිවර්ථනයන් සිදු කිරීම තුළින් කර්මාන්ත නිසා සිදුවන පරිසර බලපෑම් අවම කිරීම මත කේන්ද්‍රගත වී ඇත. මෙහිදී තාක්ෂණික පරිසර දූෂණය පාලනය ක්‍රමවේදයන් (Environmental Pollution Control Methodologies) සහ පරිසර දූෂණය වැලැක්වීමේ ක්‍රමවේදයන් (Environmental Pollution Prevention Methodologies) වැදගත් වේ. මෙහිදී වඩා වැදගත් වන්නේ පරිසර දූෂණය වැලැක්වීමේ ක්‍රමවේදයන්ය. එනම් ආරක්ෂණවාදී මූලධර්මය (Precautionary Principle) යෙදා ගැනීම තුළින් පරිසර හිතකාමී ලෙස කර්මාන්තයක් පවත්වාගෙන යා හැකිය.

කාර්මික ක්‍රියාවලිය

කර්මාන්තශාලාවක් තුළ සිදුවන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පහත රූප සටහන් අංක 01 හි දක්වා ඇති ආකාරයට සිදු වේ. මෙහිදී නොයෙකුත් ආකාරයේ අමු ද්‍රව්‍ය, ජලය සහ ශක්තිය කාර්මික ක්‍රියාවලියට භාජනය කර භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කෙරේ. මෙහිදී භාවිතා කරනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය ස්වභාවික පරිසරයෙන් සාප්පු වම ලබා ගනී. එසේ නොමැතිනම් ස්වාභාවික සම්පත් භාවිතා කර නිෂ්පාදනය කරන ලද වෙනත් භාණ්ඩයක් අමුද්‍රව්‍ය ලෙස භාවිතා කෙරේ. මෙහිදී අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන භාණ්ඩයට අමතරව අතුරු නිෂ්පාදන මෙන්ම අපද්‍රව්‍ය ද ජනනය වේ. අපද්‍රව්‍ය ලෙස අප ජලය, අහිතකර වායු වර්ග, හා සහ අපද්‍රව්‍ය දැකිය හැක. එසේම අතිරේඛ ශබ්දයද පිටවිය හැක.

රූප සටහන් අංක 01

පාරිභෝගික භාණ්ඩයක ජීවන චක්‍රය

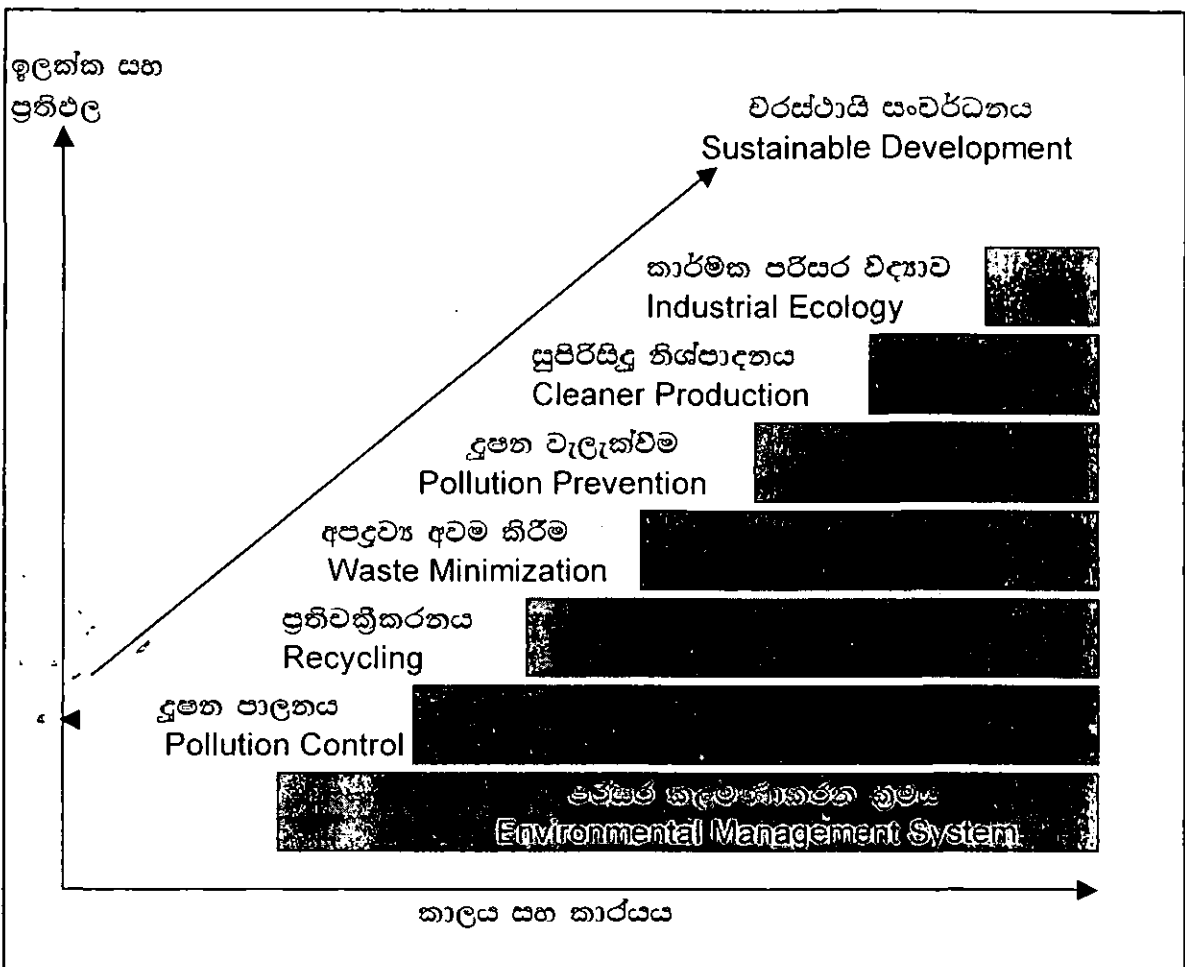
අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ සිට සම භාණ්ඩයක අවසානය දක්වා පවත්නා චක්‍රය භාණ්ඩයක ජීවන චක්‍රය (Product Life Cycle) ලෙස අර්ථ දැක්වේ. මෙම ජීවන චක්‍රය ප්‍රධාන වශයෙන් අවස්ථා 5 කින් සමන්විත වේ. එම අවස්ථා 5 නම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම (Extraction of Raw Materials), නිෂ්පාදනය (Manufacturing), භාණ්ඩ බෙදා හැරීම (Distribution), භාණ්ඩ භාවිතය (Use of product), සහ භාණ්ඩයේ ජීවන කාලය අවසන් වීම (End of the life time of the product) වේ. පරිසර හිතකාමී කර්මාන්තයක් පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් භාණ්ඩයක ජීවන චක්‍රයේ මෙම එක් එක් අවස්ථාවට අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ.

සංකල්ප සෝපානය

පරිසර හිතකාමී කර්මාන්තයක් කරා යාමේදී පරිසර කළමනාකරණ සංකල්ප අඩංගු ක්‍රමවේදයක් එම කර්මාන්තය සතුව තිබිය යුතුය. එම පරිසර කළමනාකරණ සංකල්ප සෝපානයක ආකාරයට පහත පරිදි දැක්විය හැකිය (Staircase of Concepts) (රූප සටහන් අංක 02). මෙම සෝපානයේ එක් එක් පියවරයන්හි විවිධ සංකල්ප අඩංගු කර ඇත.

මෙම සංකල්ප එක එක පියවර ඉහල සිට පහලට පහත ආකාරයට දැක්විය හැක.

- වරස්ථායී සංවර්ධනය (Sustainable Development)
- කාර්මික පරිසර විද්‍යාව (Industrial Ecology)
- සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය (Cleaner Production)
- පරිසර දූෂණ වැළැක්වීම (Environmental Pollution Prevention)
- අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කිරීම (Waste Minimization)
- ප්‍රතිචක්‍රීකරණය (Recycling)
- පරිසර දූෂණ පාලනය (Environmental Pollution Control)
- අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම (Waste Disposal)
- පරිසර කළමනාකරණ ක්‍රමය (Environmental Management System)

රූප සටහන් අංක 02

මෙම සංකල්ප අතර ඇති සම්බන්ධතාවය වන්නේ මෙම පියවරවල් සියල්ල උප කුලක සහ කුලක වීමයි. එනම් පහලින් පවතින පියවරවල් ඉහලින් පවතින පියවරවල් වල කොටසක් වේ. ඉහලින්ම පවත්නා සංකල්පය වන වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධන ඉලක්කය නිරා ලඟාවීම පිණිස පහලින් පවතින සියලුම සංකල්ප භාවිතා කෙරේ. මීට අමතරව ජනගහන පාලනය, ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරනය, ආර්ථික සංවර්ධනය යන සංකල්පද වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධන සංකල්පයට අයත් වේ.

මෙම සෝපානයේ ඇති සංකල්ප ආකාර තුනකට බෙදා දැක්විය හැක. මහා පරිමාන සංකල්ප (Mega Scale Concepts) වන වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධන සහ කාර්මික පරිසර වද්‍යාව එක් කර්මාන්තයකට පමණක් සීමා නොවී වෙනත් කර්මාන්ත, සමාජ ආයතන, ජනතාව සහ පරිසරය අතර තීරණය වන සම්බන්ධකම් පවතින සංකල්ප වේ. පරිසර කළමනාකරන ක්‍රමය සහ සුපිරිසිදු නිශ්පාදනය යන සංකල්ප කර්මාන්ත මට්ටමේ සංකල්ප (Firm-wide Concepts) වේ. මෙම සංකල්ප දෙක ස්වාභාවික සම්පත් ලබා ගැනීමේ සිට නිශ්පාදන ක්‍රියාවලිය (Production process), භාණ්ඩ භාවිතය Use of product), භාවිතයෙන් පසු භාණ්ඩ ඉවත් කිරීම දක්වා (Disposal of used product) සියලුම කරුණු අඩංගු වන කර්මාන්තයේ ක්‍රියාකාරකම් ආමන්ත්‍රනය කරයි. ඉතිරි සියලුම සංකල්ප ක්‍රියාකාරී සංකල්ප (Operational Concepts) වන අතර එම සංකල්ප එක් එක් ව්‍යාපාරයට විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම් ආමන්ත්‍රනය කරයි.

මහා පරිමාන සංකල්ප (Mega scale concepts)

වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධනය (Sustainable Development)

“ස්වකීය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමේදී අනාගත පරාමපරවල අවශ්‍යතාවතට බාධා නොවන ලෙස තම වර්තමාන අවශ්‍යතාවන් සපුරා ගැනීම වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධනය යනුවෙන් අර්ථ දැක්වේ”.

රූප සටහන් අංක 02 හි සඳහන් අනෙක් සියලුම සංකල්ප වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධනය නමැති කුලකයේ උප කුලක වේ. එනම් මෙම උප කුලක වලට අයත් සියලුම සංකල්ප භාවිතා කරනු ලබන්නේ වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධනය නැමති ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා ය. එබැවින් වර්ෂ්ඨායි සංවර්ධනය වනාහි එක් එක් කර්මාන්තය හෝ ව්‍යාපාරය විසින් සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපාරික කටයුත්තකට වඩා ලබාගැනීමට අපේක්ෂිත දීර්ඝ කාලීන ඉලක්කයක් වේ.

කාර්මික පරිසර වද්‍යාව (Industrial Ecology)

කාර්මික පරිසර වද්‍යාව යන්නෙන් අදහස් වන්නේ තීරණය ආර්ථිකමය, සංස්කෘතිකමය, සහ තාක්ෂණිකමය අභිවර්ධනයක් ලබා දෙමින් මානව ප්‍රජාවට සුදුසු පරිදි අභිමත දරාගැනීමේ ධාරිතාවයක් වෙත ලඟාවීමට සහ එම තත්වය පවත්වා ගැනීමට ඇති හැකියාවයි. සත්‍ය වශයෙන් මෙහිදී සිදුවන්නේ කාර්මික ක්‍රියාවලදී භාවිතා වන විවිධ තාක්ෂණයන් (Forms of Technologies) පරිසර පද්ධතිවල පැවැත්මට අහිතකර ලෙස බල නොපා පරිසර හිතකාමී ලෙස ක්‍රියාත්මකවීමයි.

කාර්මික පරිසර ව්‍යාධි පහත දක්වා ඇති අවස්ථා ඇතුළත් ඒකාබද්ධ කළමනාකර හා තාක්ෂණික වැඩසටහනක් වේ.

- 1 කාර්මික පරිසර පද්ධති ඇති කිරීම.
- 2 කාර්මික යෙදවුම් (Inputs) සහ ප්‍රතිදානයන් (Outputs) ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිවල ඇති ධාරිතාවයට සමපාත කිරීම.
- 3 කාර්මික ක්‍රියාවලි සහ ද්‍රව්‍ය භාවිතාව සිදුකරන පරිවෘතීය ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කිරීම.
- 4 ශක්ති භාවිතයේ වඩමත් ආකාර.
- 5 කාර්මික පරිසර පද්ධති විකාශනය සම්බන්ධ දීර්ඝ කාලීන ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රතිපත්ති සමග සම්බන්ධවීම.

කර්මාන්ත මට්ටමේ සංකල්ප (Firm-wide Concepts)

සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය (Cleaner Production)

සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය යනුවෙන් අර්ථ දක්වන්නේ කාර්යක්ෂමතාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා සහ මිනිසාට හා පරිසරයට සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීම සඳහා කර්මාන්තයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට, නිෂ්පාදනයන්ට හා සේවා සැපයීමේදී පරිසර හානි වැළැක්වීම අරමුණු කර ගත් ඒකාබද්ධ නිවාරන උපාය මාර්ග නිරන්තරවම උපයෝගී කර ගැනීම වේ. එනම් ආර්ථික ලෙසින් ව්‍යාපාරික ලෙසින් නිවැරදි අවබෝධයකින් යුක්තව වඩාත් තරගකාරී හා ලාබදායී අයුරින් ද ඒ සමගම ජනතාවට හා පරිසරයට සෞඛ්‍ය සලසමත් ද කර්මාන්ත හා සේවා පවත්වාගෙන යාමේ සමස්ථ මාර්ගය සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය වේ.

රටක කර්මාන්තයක් හෝ ව්‍යාපාරයක් මනාව පරිසර හිතකාමී ලෙස පවත්වාගෙන යාමේ වඩාත්ම ප්‍රශස්ථ මග වන්නේ සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන සංකල්පයයි. මෙම සංකල්පයෙහි හරය වන්නේ කාර්යක්ෂමතාවයයි. අඩුවෙන් අමුද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීමේ හා අඩුවෙන් අපද්‍රව්‍ය නිපදවීමේ ප්‍රතිඵලය වන්නේ පරිසර හිතකාමී කර්මාන්තයක් පවත්වාගෙන යාමට හැකිවීමයි.

ඉහත සඳහන් කරුණු අනුව පෙනීයන්නේ සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය යනු කළමනාකරන ක්‍රියාවලියක් වන අතර සුපිරිසිදු තත්වය කරා යන අවසානයක් නොමැති ගමනක් බවයි.

පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම (Environmental Pollution Prevention-2P)

මෙම සංකල්පය ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතා වන්නේ අමරිකා එක්සත් ජනපදයේය. පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහයට (Waste Stream) හෝ පරිසරයට එකතු වන අන්තරාකාරී ද්‍රව්‍ය හෝ පරිසර දූෂකාරක ප්‍රතිචක්‍රීකරනයට (Recycling), පිරිපහදු කිරීමට (Treatment) හෝ ඉවත් කිරීමට (Disposal) පෙර එම අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අඩු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම සහ එම අපද්‍රව්‍ය හේතුකොට ගෙන මහජන සෞඛ්‍යයට සහ පරිසරයට සිදුවන උපද්‍රවය අඩු කිරීම වේ.

පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සහ සුපිරිසිදු නිෂ්පාදනය යන සංකල්ප දෙකෙහි බොහෝ දුරට සමානකම් ඇත. එහෙත් පරිසර දූෂණය වැළැක්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් වලදී වස සහිත රසායනික ද්‍රව්‍ය අඩුවෙන් භාවිතා කිරීම සහ එම රසායනික ද්‍රව්‍ය මූලාශ්‍රයෙන් අපද්‍රව්‍ය ජනනයවීම අවම කිරීම කෙරෙහි ප්‍රමුඛත්වය දෙනු ලැබේ.

ක්‍රියාකාරී සංකල්ප (Operational Concepts)

අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කිරීම (Waste Minimization)

අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කිරීම යන සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සිදු කරන්නේ හැකි උපරිමයෙන් අන්තරාකාරී අපද්‍රව්‍ය ජනනය වීම අවම කිරීම සහ ඊට සමගාමී ලෙස ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය පිරිපහදු කිරීම (Treatment), තේරීම (Sorting), සහ ඉවත් කිරීම (Disposal) වේ. මිනුම් ආකාරයක අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කරන ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්‍රියාකාරකම් මට අයත් වේ.

පරිසර දූෂණය වැලැක්වීම සහ සුපිරිසිදු නිශ්පාදනය යන සංකල්ප දෙකෙහි උප කුලකයක් ලෙස අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කිරීමේ සංකල්පය දැක්විය හැක. මෙම සංකල්පය බෙහෝ විට රසායනික කාර්මික ක්‍රියාවලිවලදී භාවිතා වේ.

ප්‍රතිචක්‍රීකරණය (Recycling)

ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සංකල්ප සෝපානයේ දක්වා ඇත්තේ අපද්‍රව්‍ය ජනනය අවම කිරීමේ සංකල්පයට එක් පියවරක් පහලින්ය. නිශ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වලදී බෙහෝවිට සෑම අවස්ථාවකදීම වාගේ අපද්‍රව්‍ය ජනනය වීම සිදු වේ. එබැවින් එම අපද්‍රව්‍ය හැකි පමණ ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට ලක් කිරීමට අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සිදු කරනු ලබන ස්ථානය අනුව ප්‍රතිචක්‍රීකරණය ආකාර දෙකකට වෙන් කර දැක්විය හැක. අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන ස්ථානයේදීම ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම සහ නැවත භාවිතය (On-site Recycling and Reuse) සහ බාහිර ස්ථානයක ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම සහ පිළිසැකසුම් කිරීම (Off-site Recycling and reclamation) එම ආකාර දෙක වේ.

පරිසර දූෂණ පාලනය (Environmental Pollution Control)

අපද්‍රව්‍ය ජනනය වැලැක්වීමට නොහැකි හා එම අපද්‍රව්‍ය හුවමාරු කරගත නොහැකි අවස්ථා වලදී අපද්‍රව්‍ය ධාරණාවය සහ එම අපද්‍රව්‍යවල විෂතත්වය අඩු කිරීම සඳහා පරිසර දූෂණ පාලන සංකල්පය යෙදා ගනී. පරිසර දූෂණ පාලනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඉහල ප්‍රාග්ධනයක් සහ මෙහෙයුම් වියදමක් දැරීමට සිදු වේ.

පරිසර දූෂණ පාලනය සංකල්පය පිළිබඳ සලකා බැලිය යුත්තේ ඉහල මට්ටමේ සංකල්ප පිළිබඳ මූලමතින්ම වමර්ශනය කිරීමෙන් අනතුරුවයි. කෙසේ නමුත් අපජල පිරිපහදුව වැනි පරිසර දූෂණ පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී දැරීමට සිදුවන විවිධ මලදී ගැනීම් (Purchasing), විවිධ ඉදි කිරීම් හා සවි කිරීම් (Installation) සහ මෙහෙයුම් Operation) සඳහා යන වියදම් හා සංසන්ධනය කිරීමේදී සුපිරිසිදු නිශ්පාදනය වැනි ඉහල මට්ටමේ ඇති සංකල්ප භාවිතයේදී ඒ සඳහා කරනු ලබන ආයෝජනයන්ගෙන් ආපසු ප්‍රතිලාභ ලැබේ. එහෙත් පරිසර දූෂණ පාලන ක්‍රමවේදයන් සෑම විටම යෙදවනු ලබන යෙදවුම් වලට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් නොලැබෙන ක්‍රියාකාරකම් වේ.

අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම (Waste Disposal)

සංකල්ප සෝපානයේ පහලින්ම ඇත්තේ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමේ සංකල්පය වේ. මෙහිදී මහජනතාවට සහ පරිසරයට සිදුවිය හැකි උපද්‍රව අවම වන පරිදි අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා වන අවස්ථා තෝරා ගෙන ක්‍රියාත්මක කල යුතු වේ.

සාකච්ඡාව

ධනවාදී සමාජ ක්‍රමයක් තුළ කර්මාන්ත සිදු කරනු ලබන්නේ මුදල් උපදවීම හා ලාභ ලැබීමයි. මෙහිදී කාර්මික ක්‍රියාකාරීත්වයන් පරිසර හිතකාමී ලෙස සිදුකිරීම තුලින් වරස්ථායී සංවර්ධන ඉලක්කයන් සපුරා ගත හැක. සංකල්ප සෝපානයේ පියවරවල් පරිසරයේ නියම ස්වභාවයන් අවබෝධ කර ගෙන වරස්ථායී සංවර්ධන ඉලක්කයන් කරා යාමට පැහැදිලි මාර්ගයක් සපයයි. මෙම සංකල්ප සෝපානයේ ඉහලට ගමන් කරන ව්‍යාපාර විසින් ඉහලට ගමන් නොකරන ව්‍යාපාර තරගකාරීත්වය නිසා ඉවතට පලවා හරිනු ලබයි. එනම් පරිසර හිතකාරී නොවන ලෙස පවත්වා ගෙන යනු ලබන කර්මාන්ත ඉවතට විසි වී යයි. කර්මාන්ත මත බලපාන පරිසරය විසින් ඇති කරනු ලබන පීඩනය වර්තමානයේදී වැඩි වෙමින් පවතී.

මෙම ලිපියෙහි ඉහත සාකච්ඡා කරන ලද සංකල්ප සෝපානයේ අඩංගු සියලුම සංකල්ප වල සාධනීය මෙන්ම නිශේධනීය ලක්ෂණද ඇත. මෙම සංකල්ප පොදුවේ පරිසර දූෂණය ඉලක්ක කරගත් සංකල්ප වේ. බොහෝ ඉහල විධායක නිලධාරීන් පරිසර දූෂණය කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකර එම විෂය තම යටතෙහි සේවය කරන වෙනත් නිලධාරීන්ට පවරයි. ඉහල විධායක නිලධාරීන්ගේ ඉලක්කය වන්නේ ලාභ උපදවීමයි.

සියලුම කළමනාකරුවන්ගේ අපේක්ෂාව වන්නේ තම ව්‍යාපාරය වරස්ථායී ලෙස පවත්වාගෙන යාමයි. එහෙත් මෙහිදී පාරිසරික ගැටලු පිලිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. සංකල්ප සෝපානය අඩංගු සංකල්ප තම කර්මාන්තයට හෝ ව්‍යාපාරයට යොදා ගැනීම තුලින් පරිසර හිතකාමී කර්මාන්තයක් හෝ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යා හැක.

කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සැපයීමේදී මහජන පුස්තකාලවල දායකත්වය
අයි. මුදන්තායක ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර පුස්තකාලාධිපති
කෘෂිකර්ම පුස්තකාලය
ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

සාරාංශය

මෙම ලිපිය ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සේවාවන්හි වත්මන් තත්වය අලො කරන ලද විමසුමකි. 'කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති සේවා' මගින් ගොවි ජනතාවට තොරතුරු ලබා ගැනීම සම්බන්ධව රාජ්‍ය කෘෂිකර්ම ආයතනවල මෙහෙය සමාලෝචනය කර ඇත. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි ව්‍යාප්ත සහ පුහුණු කිරීමේ අංශයෙන් සහ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානයෙන් කෙරෙන කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවා පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෑතකදී හඳුන්වා දෙන ලද ගොවිසරණ දුරකතන සේවය හා සයිබර් ව්‍යාප්ත සේවය (cyber extension) පිළිබඳව කෙටි විස්තරයක් දක්වා ඇත.

කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති සේවාවන් මුහුණපා ඇති ගැටලු සහ දුෂ්කරතාද මෙහි පෙන්වා ඇත. මහජන පුස්තකාල ග්‍රාමීය ජනතාවට කෘෂිතොරතුරු සහ තාක්ෂණය ලබාදීමේදී දිය හැකි දායකත්වය පෙන්වා ඇත.

පසුබිම්

ශ්‍රී ලංකාව කෘෂිකර්මය මත පදනම් වූ ආර්ථික සමාජ ක්‍රමයක් ඇති රටකි. එනමුදු කෘෂිකර්මයේ දායකත්වය දළ ජාතික නිෂ්පාදනයට පසු ගිය දශ වර්ෂ දෙකක පමණ කාලයක සිට ක්‍රමයෙන් හීන් වන ප්‍රවණතාවයන් පෙන්නුම්වද (Central Bank, 2004) ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහන සංයුතියෙන් 72% පමණ ග්‍රාමීය ජනතාව වන අතර ඔවුන්ගෙන් 45% කගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වනුයේ කෘෂිකර්මයයි. (Dharmawardena 2001)

කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ නිරසාර සංවර්ධනය සඳහා නව තාක්ෂණ ක්‍රම, උසස් තත්වයේ වැඩි අස්වනු ලබාදෙන, බිජු සහ රෝපණ උපාය, පොහොර ඇතුළු සියලුම යෙදවුම් (Inputs) වැනි භෞතික සම්පත් වල අවශ්‍යතාවයන් මෙන්ම කෘෂි පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් ආදිය පදනම් කර ගත් දිප ව්‍යාප්ත කෘෂිකර්මික තොරතුරු සේවාවක දායකත්වයද ඉතාම වැදගත් වේ.

කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ, අත්හදා බැලීම් වලින් සොයා ගන්නා ලද විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන්, නව තාක්ෂණය, ගොවි ජනතාවට තේරුම් ගැනීමට පහසුවන ආකාරයට නැවත සකස් කර (information repackaging) කෘෂි උපදේශන හෝ කෘෂි ආදර්ශන තුළින් ගොවි ජනතාව වෙත සන්නිවේදනය කිරීම කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ත සේවාවේ මූඛ්‍ය පරමාර්ථය වේ.

කෘෂි පර්යේෂණ මගින් සොයා ගන්නා ලද නව දැනුම එලෙසි ලෙස ගොවි ජනතාව වෙත ලබා දිය හැක්කේ කායඝ්‍රීක කෘෂිව්‍යාප්ත සේවාවක් තුළින් බව කෘෂි විද්‍යාඥයින් විසින් තීරණයකරගත් අවධාරණය කරන කරුණකි. ගොවිජනතාව නිතරම මුහුණ පාන කෘෂිකාර්මික ගැටළු, උවදුරු, දුෂ්කරතා ආදියට පිලියම් සෙවීම කෘෂි පර්යේෂණයන්ට පදනම් වන බැවින් කෘෂි පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ත සේවා එකිනෙකට සම්බන්ධ ක්‍රියාදාමයක් වේ. මෙම සහ සම්බන්ධතාවයේ ප්‍රතිඵල ගොවිජනතාව වෙත තිරතුරුව ලැබෙනවාද යන්න විමසුමට ගාජනය වී ඇති කරුණකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ත කටයුතු වල නිරත ප්‍රධාන රාජ්‍ය ආයතන පහත දක්වා ඇත.

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
- අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
- චන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- තේ පර්යේෂණ ආයතනය
- රබර් පර්යේෂණ ආයතනය
- පොල් පර්යේෂණ ආයතනය
- හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය
- උක් පර්යේෂණ ආයතනය
- පශු සම්පත් හා සත්ව නිෂ්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව
- පසු අස්වනු හා තාක්ෂණ ආයතනය
- ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ අධිකාරිය
- ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සභාව
- කෘෂි විද්‍යා පීඨ

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මය, ක්ෂේත්‍ර වශයෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක. එනම් වැවිලි ක්ෂේත්‍රය (Plantation Sector) හා වැවිලි නොවන ක්ෂේත්‍රය (Non-Plantation Sector) යනුවෙනි.

වැවිලි ක්ෂේත්‍රය

වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේ කෘෂි ව්‍යාප්ත සේවාවන් ප්‍රධාන වැවිලි හෝග සඳහා ස්ථාපිත තේ, පොල්, රබර්, පර්යේෂණ ආයතන. කුඩා තේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය ආදිය මගින් සිදුකරනු ලැබේ.

වැවිලි නොවන ක්ෂේත්‍රය

මෙම ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී ගොවි ජනතාව ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාර හෝග වගාවන්ගේ (වී, ඉරිඟු, කුරහන්, කවිපි, මුං, මීරිස්, ලොකු ලුණු, එළවළු, පලතුරු) නියැලෙන අතර මවුන්ගේ වැඩි පිරිස දේශීය වෙළඳපොළ ඉලක්ක කරගෙන කෘෂිකාර්මික කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. මෙම ගොවි ජනතාවගේ එක් පුද්ගලයෙකු සතු වගා ඉඩම ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් එකකට අඩුය (Dept. of Census and Statistics, 2006). මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ගොවිජනතාවගෙන් වැඩි දෙනා ලිඛිත, කියවීමට හා අවබෝධ කර ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති පිරිසක් වුවද, තව අත්හදා බැලීම්, නවතාක්ෂණය, වෙළඳපොළ ආදිය පිළිබඳව කෘෂි උපදෙස්, කෘෂි තොරතුරු සැමදෙනාටම කාර්යක්ෂම අත්දැකීම් එකසේ නොලැබෙන බවත් විද්‍යාමාන වේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස

- කෘෂිකර්මයේ ඵලදායීතාවය අඩුවීම
- නිෂ්පාදන මිල ඉහල යෑම
- අවම ලාභයක් ලැබීම
- පරිසර හානිය

ආදිය සිදු වන බව පෙන්වා දිය හැක. (Samarasinghe, 2006).

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ත සේවාවන්ට මූලික වශයෙන් දායක වනුයේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු, මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය හා ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවයි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින කෘෂි ව්‍යාප්ත හා පුහුණු අංශය සහ එයට අනුබද්ධ ශ්‍රව්‍ය දාප්ත මධ්‍යස්ථානය මෙහිලා සුවිශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ලැබේ.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමස්ත වැවිලි නොවන කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ ව්‍යාප්ත සේවා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු වල නියැලුණද, මවුන් සාප්පුවම සේවා සපයනු ලබන්නේ මහා වාරි මාර්ග පද්ධතියට සම්බන්ධ අත්තර්කලාපීය කෘෂි ක්ෂේත්‍රයන් වෙතය. ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් කෘෂි ව්‍යාප්ත සහ සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මගිනි. ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන පළාත් 08 කට බෙදා ඇති අතර ඒ සෑම පළාතකම පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු පිහිටුවා ඇත. එම දෙපාර්තමේන්තු මධ්‍යම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේදී සහය ඇතිව ඒ ඒ පළාත් වල කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ත හා සංවර්ධන කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂි ව්‍යාප්ත සේවා කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන් පස් වැදෑරුම් ආකාරයකට සිදු කරනු ලැබේ.

1 කෘෂි උපදේශකවරු පුහුණු කිරීම (පුහුණු වැඩසටහන්, සම්මන්ත්‍රණ, සාකච්ඡා ආදිය මගින්)

2 ජන මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගනිමින් ගොවි ජනතාව වෙත තොරතුරු බෙදා දීම.
(ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්, රූපවාහිනී සහ පුවත් පත් අතිරේක)

3 පැලෑටි රෝග සායන අලුත් බීජ වර්ග අත්හදා බැලීම් (variety adaptative trials) ආදිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ ආයතන (කේන්ද්‍ර හෝග, උද්‍යාන හෝග, සුහල් පර්යේෂණ ආයතන) මගින් සිදුකිරීම.

4 ගොවි සමාජ, ගොවි කණ්ඩායම්, ගොවි සමිති සමග සම්බන්ධ වී ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ඵලදායීතාවයන් දියුණු කිරීම.

5 තොරතුරු තාක්ෂණය (cyber extension) හා ගොවිසරණ දුරකථන සේවාව මගින් ගොවිජනතාවගේ ගැටලු වලට පිලියම් සෙවීම සහ අදාළ තොරතුරු ලබා දීම.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂි ව්‍යාප්ත සේවාවන්ට කාර්යක්ෂම අන්දමින් පවත්වාගෙන යෑමට ඉහත දක්වා ඇති පරිදි නොයෙක් ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කළද, කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවයේ නොයෙක් අඩුපාඩු විද්‍යාමාන වේ.

ඒවායින් සමහරක් පහත දක්වා ඇත.

1 කෘෂි ව්‍යාප්ත තිලධාරීන් පුහුණුකිරීමේ සම්බන්ධ පවතින ඌණතා

- 2 සෞභූ මට්ටමින් කෘෂි උපදේශකවරුන්ගේ (AI) හිඟය
- 3 ව්‍යාප්ත සේවා සඳහා ප්‍රතිපාදන නොමැතිකම
- 4 කෘෂි පර්යේෂණ තොරතුරු නිසිලෙස ව්‍යාප්ත සේවා වලට නොලැබීම
- 5 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු අතර ජනමාධ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු නිසිලෙස නොවීම. (Samarasinghe, 2006)

කෘෂි තොරතුරු ලබාදීමේදී මහජන පුස්තකාල වල දායකත්වය

මෙවැනි පසුබිමක මහජන පුස්තකාල මගින් කෘෂි තොරතුරු ලබාදීම සම්බන්ධව පුර්ණ දායකත්වයක් ලබාදීමෙන් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ගොවි ජනතාවගේ දෛනික කටයුතු සඳහා අත්වැලක් සැපයිය හැක. පුස්තකාල තොරතුරු රැස්කිරීම, සංවිධානය කිරීම, ඒවා බෙදාහැරීම, යන කාර්යයන් ඉටුකරන තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන ලෙස හඳුන්වන බැවින් කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ලබාදීම සම්බන්ධව විශේෂ දායකත්වයක් ලබාදීම මහජන පුස්තකාල වලට අනිවාර්යයෙන්ම කළ හැක.

මහජන පුස්තකාල සෑම ප්‍රදේශයකම ඒ ඒ පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශවල ජනතාව ඉලක්ක කරගෙන පිහිටුවා ඇත. මහජන පුස්තකාල ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික ආයතන, විශේෂයෙන් පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන, ගොවි සංවිධාන, ගොවි සමාජ ආදිය සමග සම්බන්ධ වී කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ලබාදීම සම්බන්ධව දායකත්වයක් ලබාදිය හැක.

මහජන පුස්තකාල පිළිබඳ ‘යුනෙස්කෝ ප්‍රඥප්තියෙන්’ මහජන පුස්තකාල සියලුම ආකාරයේ ප්‍රජා තොරතුරු ලබාගැනීමට අවකාශ සැලසීම, ප්‍රාදේශීය ව්‍යවසායකයකට, සංගම් සහ කණ්ඩායම් වලට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සේවාවන් සැපයීම යන මෙහෙවරයන් කළයුතු බව පෙන්වා ඇත. මින් අදහස් කරනුයේ ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් හෝ ග්‍රාමීය මට්ටමින් ඒ ඒ ප්‍රදේශ වල ජනතාවගේ ජීවනෝපාය නගා සිටුවීම සඳහා මහජන පුස්තකාල අත්වැලක් වියයුතු බවය.

මෙහිදී විශේෂයෙන්ම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කරගෙන යනු ලබන ව්‍යාප්ත සේවා කටයුතු පිළිබඳව ගොවි ජනතාව දැනුවත් කිරීම මහජන පුස්තකාල ඇසුරින් ද කළ හැක.

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ගොවි අත්පොත්, පත්‍රිකා පුස්තකාලවල ප්‍රදර්ශනය කර තැබීම හා ඒවා ලබා ගැනීමට මඟ පෙන්වීම.

මෙම අත්පොත් හෝඟ වගාවන් පිළිබඳ ප්‍රායෝගික තොරතුරු ඇතුළත් කර කෘෂි විද්වතුන් විසින් තේරුම් ගැනීමට පහසු අකාරයට සකසා ඇත.

වී වගාව, බීන්තර වී නිෂ්පාදනය, බීජ ගබඩා කිරීම, එළවලු පලතුරු වගාව, මී මැසි පාලනය, පස් රහිත වගාව (hydroponics), ගෙවතු වගාවන්, කොස් වගාව, බිම්මල් වගාව, පළිබෝධනාශක ලෙස කොහොඹ භාවිතය වැනි නොයෙක් මාතෘකා යටතේ

විශේෂයෙන්ම හෝග වගාවන් සාර්ථකව කරගෙන යෑමට අවශ්‍ය කරුණු ඇතුළත් අත්පොත් සිංහල හා දෙමළ භාෂාවෙන් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. අතර ඒවා ඉතා අඩු මිලකට (රු:5.00 සිට රු:200.00 දක්වා) ලබා ගත හැක.

මෙම කෘෂි ප්‍රකාශන මිලදී ගත හැකි ස්ථාන පහත දක්වා ඇත. (දකුණ, බස්නාහාර, වයඹ, නැගෙනහිර හා උතුරු පළාත පමණක් මෙහි ඇතුළත් කර ඇත).

ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය :

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
කෘෂිකර්ම ප්‍රවෘත්ති මධ්‍යස්ථානය
ගලත හන්දිය, පේරාදෙණිය.
දුරකථන: 081-2388123

දකුණු පළාත

1. සේවා සංස්කරණ ආයතන මධ්‍යස්ථානය
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
අගුණකොළපැලැස්ස.
දුරකථන: 047-2228266
2. දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය
තව නගරය, වීරවිල.
3. බීජ වෙළඳ සැල
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාප්ති) කාර්යාලය
මාතර.
දුරකථන: 041-2221672
4. රජයේ ගොවිපල, බටහන, ඉංගම.
දුරකථන: 047-2226004
5. රජයේ ගොවිපල, අම්බලන්තොට.
දුරකථන: 055-2257346
6. ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය, ලබුදුව, අක්මිමන.
දුරකථන: 091-2294878

බස්නාහිර පළාත

1. වෙළඳ සැල සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය)
තාරාහේන්පිට.
දුරකථන: 011-2584399
2. උද්‍යාන විද්‍යා පර්යේෂණ ගොවිපල, බණ්ඩාරගම.
දුරකථන: 034-2291617
3. උද්‍යාන විද්‍යා පර්යේෂණ ගොවිපල, කනත්විල, හොරණ.
දුරකථන: 034-2261323
4. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැල තවාන
මාකස් ප්‍රනාන්දු මාවත, කොළඹ 7.
දුරකථන: 011-2696574

නැගෙනහිර පළාත

1. සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (ව්‍යාප්ති)
දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, අම්පාර.
දුරකථන : 063-2222066
2. සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය)
මල්වත්ත, අම්පාර.
දුරකථන : 063-2222657
3. සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය)
කන්තලේ.
දුරකථන : 026-2234116

උතුරු පළාත

1. සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය)
වව්නියාව.

වයඹ පළාත

1. සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය)
නිකවැරටිය.
දුරකථන : 037-2260253
2. වි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය
බතලේගොඩ, ඉබ්බාගමුව.
දුරකථන : 037-2222681
3. නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ
නිලබැම්ම ව්‍යාපාරය, කරුවලවැව
දුරකථන : 032-2265601

මෙම මධ්‍යස්ථානයන්ට අමතරව සෑම ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයන්ගෙන්ම මෙම ප්‍රකාශන මිලදී ගැනීම්, විමසීම් කළ හැක. තවද කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජංගම සේවා සහ කෘෂි පුද්ගල ස්ථානයන්හිදීද මේවා ලබාගත හැක.

ගොවි පුහුණු හා තාක්ෂණික දැනුම ලබාගැනීමේ වැඩසටහන්

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ගොවි ජනතාව, තරුණ ගොවි කණ්ඩායම් සඳහා විවිධ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මේවා බොහෝ විට නොමිලේ ලබාදෙන සේවාවන් වේ. මෙම පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික්ක පුහුණු මධ්‍යස්ථාන වලින් තොරතුරු ලබාගත හැක.

පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මගින් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් බොහෝ විට සතිදෙකේ සිට ත්‍රෛසීමාසීන පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධව සමහර අවස්ථාවල පුවත්පත් දැන්වීම් පලකරනු ලැබේ. තවද ප්‍රාදේශීය ලේකම් මගින් හෝ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයන්හි කෘෂි උපදේශක (AI) මගින්

අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම් සහ විමසීම් කලහැක. මෙම පුහුණු වැඩසටහන්හි ප්‍රයෝගික වැඩසටහන්ද ඇතුළත් කර ඇත.

විශේෂයෙන්ම ප්‍රදේශවල තරුණ, තරුණියන් සඳහා කෘෂි ව්‍යවසායකත්වය , විසිතුරු පැල හා මල් වගාව, ආහාර තාක්ෂණය, තවත් පාලනය, අධිතාක්ෂණය වැනි පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වේ.

මීට අමතරව සත්ව නිෂ්පාදන සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව මගින්ද කෙටි පුහුණු පාඨමාලා ස්වයං-රුකියාලාභීන් වෙත පවත්වනු ලැබේ. මේ සඳහා වැඩි විස්තර පහත ලිපිනයෙන් ලබාගත හැක.

අධ්‍යක්ෂ මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය,
සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
ගැටඹේ
දුරකථන 081 - 2388462

උසස් තත්වයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීම්

බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධව පළාතේ ඇති ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් හෝ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අලෙවි සැල්, පැල අලෙවිසැල් වලින් මිලදීගත හැක. බිත්තර වී ලබාගැනීම සඳහා කෘෂි උපදේශක (AI) මගින් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයට අනුබද්ධිත වෙළඳසැල් හෝ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල වලින් ලබාගත හැක.

ගොවි ණය ලබාගැනීම්

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් ගොවිණිය සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා ගත හැක. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික්ක ගොවි බැංකු පිහිටුවා ඇත. ජීව්‍යයේ ණය ලබාගැනීම සඳහා පළාතේ ගොවි සංවිධානයක සමාජිකත්වයක් තිබිය යුතුය. මේ සම්බන්ධව වැඩි විස්තර පළාතේ ඇති ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් ලබාගත හැක.

කෘෂි විශ්‍රාම වැටුප් සහ කෘෂි රක්ෂණ ක්‍රම

වයස අවු: 18 සිට අවු: 59 දක්වා වයස් කාණ්ඩවල ශ්‍රී ලංකා පුරවැසියන්ට මෙම කෘෂි විශ්‍රාම වැටුප් හා රක්ෂණ ක්‍රමවලට දායක විය හැක. තවද මෙම විශ්‍රාම සහ රක්ෂණ ක්‍රමයන් කෘෂිකාර්මික, සත්ව නිෂ්පාදන හා ධීවර ජනතාව එක සේ ආවරණය කරනු ලැබේ. වැඩි විස්තර පහත ලිපිනයෙන් ලබාගත හැක.

කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය
තවමි මාවත
කොළඹ 02.

කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍ර හා උපකරණ පිළිබඳ උපදෙස් සේවාව

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ, ගොවිපල යාන්ත්‍රික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය ශ්‍රී ලංකාවට ගැලපෙන කෘෂිකාර්මක යන්ත්‍ර නිර්මාණය හා සංවර්ධනය කිරීම කරනු ලබයි. තවද මෙරට ආනයනය කරන ලද හා නිෂ්පාදනය කරන ලද කෘෂි යන්ත්‍රවල යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමේ කටයුතුද මෙම ආයතනය මගින් සිදුකරනු ලැබේ. (FMRC, 2006) මෙම යන්ත්‍රෝපකරණයන්හි ඇති විශේෂතාවය වන්නේ ජීවා ලක් පොළොවට ගැලපෙන ආකාරයට නිර්මාණය කර තිබීමයි.

මෙම උපකරණ අතර බීජ සැකසීමේ යන්ත්‍ර, වල්මර්ධන උපකරණ, ගොයම් පැල සිටුවීම හා කැපීමේ යන්ත්‍ර ආදිය අඩංගු වේ.

මේ සම්බන්ධව වැඩි විස්තර පහත ලිපිනයෙන් ලබා ගත හැක.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ගොවිපල යාන්ත්‍රික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය
මහලුපුප්පල්ලම
දුරකථන: 025-224922

තරුණ ගොවි සමාජ

මෙම ගොවි සමාජ පාසැල් අධ්‍යාපනය නිමා කළ තරුණ තරුණියන් සඳහා විවෘතව පවතී. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය සම්බන්ධ වී මෙම තරුණ ගොවි සමාජ පළාත්, දිස්ත්‍රික්ක හා ග්‍රාමීය මට්ටමින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම තරුණ ගොවි සමාජයන්හි අරමුණ වී ඇත්තේ ස්වයංසාධනයෙන් නැගී සිටිය හැකි තවත් කාණ්ඩයක් පිරිසුන්, අධ්‍යාත්මික ගුණවතාවෙන් යුත්, ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවෙන් යුත්, තරුණ ගොවි පරපුරක් බිහිකිරීමයි.

මෙම ගොවි සමාජයන් පිළිබඳ වැඩි විස්තර පහත ලිපිනයෙන් ලබා ගත හැක.

සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (තරුණ ගොවි සමාජ)
තරුණ ගොවි සමාජ මූලස්ථානය
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ගලහ හන්දිය
පේරාදෙණිය.

දුරකථන අංකය: 08-2388123

ගොවි සරණ (1920) දුරකථන සේවය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය මගින් 2006 පෙබරවාරි මස සිට නොම්ලේ ශාස්ත්‍ර දුරකථන සේවාවක් මගින් ගොවි ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ, මග පෙන්වීමේ, උපදෙස් ලබාදීමේ වැනි කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.

මෙම දුරකථන සේවාව ගොවි ජනතාවට ඍණික තොරතුරු ලබා ගැනීමට හැකි ඉතාම විශ්වාසදායක පහසු මගක් වන අතර, එය ගොවි ජනතාව අතර ප්‍රචලිත වෙමින් පවතී.

මෙම සේවාව පෙ.ව.8.00 සිට ප.ව.6.00 දක්වා දිනපතා ක්‍රියාත්මක වේ. ගොවියන් එදිනෙදා මුහුණ පාන ගැටළු, ඉඩම් ගැටළු, රෝග හානි, වෙළඳපොළ, වාරි මාර්ග ගැටළු ආදී නොයෙක් කෘෂිකාර්මික ගැටළු, උතුනා ආදිය සම්බන්ධව මෙම සේවයෙන් මග පෙන්වීමේ උපදෙස් දීමේ වැනි කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. මේ සඳහා 1920 දුරකථන අංකය භාවිතා කළ හැක.

වැඩි විස්තර පහත ලිපිනයෙන් ලබා ගත හැක.

අධ්‍යක්ෂ
ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය
ගන්තෝරුව
පේරාදෙණිය

සයිබර් ව්‍යාප්ති සේවාව (Cyber Extension)

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය මගින් 2004 වසරේ සිට අන්තර්ජාලය හරහා කෘෂි තොරතුරු සැපයීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙය

කෘෂි තොරතුරු ගම් මට්ටමින් කාය්ෂම ආකාරයට ලබා දීම සඳහා සකස් කරන ලද වැඩ පිලිවෙලකි. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ,

1 විද්‍යුත් තැපෑල මගින් කෘෂි විද්‍යාඥයින් ව්‍යාප්ත සේවකයින් ගොවි සහ අනෙකුත් ග්‍රාමීය ජනතාව අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් ඇති කිරීම.

2 අන්තර් ක්‍රියා බහුමාධ්‍ය සංයුක්ත තැටි (interactive multimedia CD-ROMS) VCD හා DVD මගින් කෘෂිකාර්මික දැනුම ලබාදීම.

ග්‍රාමීය ජනතාවට තම ප්‍රදේශයේ ආසන්නව පිහිටා ඇති ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය තුළින් අන්තර්ජාලය හරහා තමන්ට අවශ්‍ය ගොවි උපදෙස් ලබා ගත හැක. දැනට ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 48 ප්‍රමාණයකට මෙම සේවාව පවත්වාගෙන යෑමට අවශ්‍ය උපකරණ වන පරිගණක යන්ත්‍ර, ස්කෑන් යන්ත්‍ර (scanners), මුද්‍රණ යන්ත්‍ර (printers) විද්‍යුත් කැමරා (digital still cameras) වෙබ් කැමරා ආදිය සපයා ඇත.

ගන්නෝරුවේ පිහිටි ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය මගින් වණ රූප සහිත අන්තර් ක්‍රියා බහු මාධ්‍ය සංයුක්ත (interactive multimedia CD-ROMs) තැටි 20 පමණ, නොයෙක් ගෝගයන් සඳහා සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් නිපදවා ඇත.

මෙම විද්‍යුත් තොරතුරු සේවාව ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ කෘෂි උපදේශක නිලධාරී (Agriculture Instructor) මගින් පාලනය වේ. ගොවි ජනතාවට මුහුණ දෙන ගැටළු, මෙම කෘෂි උපදේශක සේවාව මගින් පර්යේෂණ නිලධාරීන්, ව්‍යාප්ත සේවා නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් කෘෂි ක්‍ෂේත්‍රයේ විද්වතුන් කරා යොමු කළහැක.

දැනට මෙම සේවාව අන්තර් ජාල පහසුකම් තවම ලබා නැති ස්ථානයන්හි සංයුක්ත තැටි ආධාරයෙන් ක්‍රියාත්මක වේ. ගොවි මහතුන්ගේ ගැටළු ඇති කල්හි විද්‍යුත් කැමරාවෙන් ඒවායේ ඡායාරූපයන් ගෙන අවශ්‍ය ස්ථානයන් කරා යොමු කිරීමෙන් ගැටළු නිරාකරණය කරනු ලැබේ.

සයිබර් ව්‍යාප්ති සේවා ක්‍රියාත්මක වන ස්ථානයන් පහත දක්වා ඇත. (දකුණු,බස්නාහිර පළාත් පමණක් ඇතුළත් කර ඇත).

දකුණු පළාත

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,
නව නගරය, වීරවිල,
(දුරකථන 047-2237021)

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,
මිහහසුර,සුපියවැව,
හම්බන්තොට,
(දුරකථන 047-2289109)

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,
කමුරුපිටිය,
මාතර.

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,
අම්බලන්තොට,
(දුරකථන 047-2223233)

බස්නාහිර පළාත

ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය,
උදුරාපොල,ගම්පහ.

(දුරකථන: 033-2268082)

කෘෂිකර්ම ප්‍රවෘත්ති මධ්‍යස්ථානය,
කැලණිය.
(දුරකථන: 033-4673238)

කෘෂිකර්ම ප්‍රවෘත්ති මධ්‍යස්ථානය,
කළුතර, උතුර.
(දුරකථන: 034-2236619, 034-2225497)

රත්මලාන ප්‍රවෘත්ති මධ්‍යස්ථානය,
රත්මලාන.
(දුරකථන: 011-2632717)

වැඩි විස්තර පහත සඳහන් වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැක.

www.agridept.gov.lk

නිමාව

කෘෂිකර්මයේ නියැලී සිටින ජනතාව නිරන්තරයෙන් මුහුණ පාන ගැටළු දැක්වීමට හේතු වන ආදිය අවම කරගෙන, කෘෂිකර්මාන්තයේ ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීමෙන්, අභාර අතින් රට ස්වයන්පෝෂණය කර ගැනීම සඳහාත් අවසානයේ ගොවිජනතාවගේ ජීවන තත්වය උසස් කරලීම සඳහාත් කාර්යක්ෂම කෘෂි තොරතුරු සේවාවක දායකත්වය ඉතාම වැදගත් වේ. මෙහිදී මහජන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස සැලකෙන මහජන පුස්තකාල කෘෂිකාර්මික තොරතුරු සේවා සමග සම්බන්ධ වී එම තොරතුරු පහසුවෙන් ගොවි ජනතාව වෙත ලගා කරදීමට සුවිශේෂී මෙහෙයක් කරලීමට අවශ්‍යය කාලය දැන් එලඹ ඇත.

References

1. Agricultural and Agrarian Insurance Board. (2004). Leaflets. Colombo: Agricultural and Agrarian Insurance Board.
2. Central Bank of Sri Lanka. (2005). Annual Report 2004. Colombo: Central Bank.
3. Department of Agriculture. (2003). Administrative Report 2003. Peradeniya: Dept. of Agriculture.
4. Department of Census and Statistics. (2006). Data Bank. Kandy: Dept. of Census and Statistics.
5. Dharmawardena, H.S. (2001). Sri Lanka. In Rural transformation in the Asia and the Pacific, 234-253. Tokyo: APO.
6. Dissanayake, M.B. (2006). Personal communication. Peradeniya: Dept. of Agriculture.
7. Emitiyagoda, S.S. (2006). Personal Communication. Peradeniya: Dept. of Agriculture

8. Farm Machinery Research Centre. (2006). Leaflet. Mahailuppalama:FMRC
9. Herath, T.B: (2006). Personal Communication. Peradeniya:Provincial Dept. of Agriculture
10. Jawad, A.R.L.M. (2006). Personal Communication. Peradeniya: Dept. of Agrarian Development.
11. Ranaweera Banda, R.M. (2006). Personal Communication. Mahailuppalama:FCRDI.
12. Samarasinghe, S.H.M.G. (2006). Personal Communication. Peradeniya:Dept. of Agriculture.
13. Samaraweera, Kalyani (2006). Personal Communication. Peradeniya:Provincial Dept. of Agriculture.
14. Sivayoganathan,C. and Wirasinghe, S. (1992). Agriculture extension in the food crop sector of Sri Lanka:Past present and future. In Jubilee year publication of the faculty of agriculture and the postgraduate institute of agriculture, 174-195. Peradeniya: Faculty of Agriculture.
14. Wijekoon,Rohan (2006). Personal Communication.Gannoruwa:Audio Visual Centre.
15. Young Farmer's Clubs. (2006). Leaflet. Peradeniya:Young Farmer's Clubs.

කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර වලට සහ ස්වයං රැකියා ප්‍රවර්ධනය සඳහා
ලබාගත හැකි බැංකු පහසුකම්

ඩබ්ලිව්.එම්.කරුණාරත්න *

(1) කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සංවර්ධනය

කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර හා ස්වයං රැකියා ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් ආර්ථිකය තුළ රැකිරිමක්වන අවස්ථාවන් විශාල ප්‍රමාණයක් ඇති කළ හැකි බව පිළිගෙන තිබේ. ඒ සමගම ආර්ථික කටයුතු විවිධාංගීකරණය වීමෙන්, විශේෂයෙන්ම කෘෂිකර්මය මත පමණක් යැපීමට සිදුවූ ජනතාවකට කෘෂි මූලික නිෂ්පාදන කටයුතු හා කෘෂි අංශය හා බැඳුණු වෙනත් විවිධ ආර්ථික කටයුතු වල යෙදීමෙන් ස්වකීය ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නංවා ගැනීමටත් අවස්ථාව ලැබේ. එසමඟින් නොව, වර්ධනය වන ආර්ථිකයක උද්ගත වන විවිධ අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන පරිදි භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයන්හි ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමටත්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන නිපුණතා දියුණු කර ගැනීමටත් ව්‍යවසායකයින්ට / ව්‍යාපාරිකයින්ට අවස්ථාව සැලසේ. ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුතු භාණ්ඩ නිපදවන විට ඒවා දේශීය වෙළෙඳපොළ ඉක්මවා යමින් විදේශීය වෙළෙඳපොළ කරා අපනයනය කිරීමේ අවස්ථාව ද එම ව්‍යවසායකයින්ට විවෘතව පවතී. බැංකු මූල්‍ය පහසුකම් යටතේ කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ලෙස ආරම්භ කොට දශකයක් දෙකක් ඇවෑමෙන් විදේශ වෙළෙඳපොළට අවතීර්ණ වූ ව්‍යාපාර රාශියක් පවත්නා අතර, දේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ සාර්ථකත්වයට පත් ව්‍යාපාර දහස් සංඛ්‍යාවක් පවතී. එවැනි කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ආරම්භ කර දියුණු කර ගැනීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථාව දිගින් දිගටම අඛණ්ඩවම පවතී.

වර්තමාන රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අනුව විශේෂයෙන්ම ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය උදෙසා ව්‍යවසායකයින් දිරිගන්වා මවුන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම, නිපුණතාව, යටිතල පහසුකම්, මූල්‍ය පහසුකම් සහ වෙළෙඳපොළ සපයා ගැනීමට උදව් කිරීම මගින් ආර්ථිකය තුළ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවත්නා අසමානතාවයන් තුල්‍යය වන පරිදි සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයට අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රමුඛතාවය ලැබී ඇත. එබැවින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය විෂයයෙහි පෙර නොවූ විරු උද්යෝගයක් දක්නට ලැබේ. කුඩා ව්‍යාපාර හා ස්වයං රැකියා ප්‍රවර්ධනයෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල නෙලාගත හැක්කේ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන, පෞද්ගලික අංශය හා බැංකු මූල්‍ය අංශය ආදී සියළුම ක්‍රියාකාරී අංශ එකම අරමුණක් කරා යොමු වූ ඒකාබද්ධ ප්‍රතිපත්තියක් තුළින් පමණි.

* අධ්‍යක්ෂ, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව - කොළඹ 01.

(2) ව්‍යවසායකත්වය

කුඩා, මධ්‍ය හෝ විශාල පරිමාණය කුමක් වුවද, ඕනෑම ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රධානතම සාධකයක් වන්නේ එම ව්‍යාපාර ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යන අයගේ (ව්‍යවසායකයින්ගේ) ව්‍යවසායකත්ව කුසලතාවය සහ නිපුණතාවයයි. ධනය ඉපැයීම සඳහා තමන්ගේම දැඩි කැමැත්තෙන් කිසියම් ආර්ථික කටයුත්තක් ආරම්භ කොට ආශාවෙන් යුතුව එය වැඩි වර්ධනය කරමින් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයෙකි. තම ව්‍යාපාරයට මුහුණදීමට සිදුවේ යැයි කලින් අපේක්ෂා කළ අවදානම අඩුකර ගැනීමට විධිවිධාන යොදා ගන්නා අතර තරඟකාරී වාතාවරණයක් තුළ විවිධ මානව සම්පත්වලින් හරහා භෞතික හා මානව සම්පත් යොදාගෙන ව්‍යාපාරය දිගින් දිගටම පවත්වාගෙන යෑමටත්, අතපේක්ෂිත අර්බුදවලට මුහුණ දී නොපසුබටව ඉදිරියට පියම. කිරීමටත් ඔහුට ධෛර්යය හා හැකියාව තිබිය යුතුය. එබැවින් අප කතා කරන කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාය සංවර්ධනයේදී ව්‍යවසායකයා නිර්ණාත්මක සාධකයක් වේ. බැංකු මූල්‍ය පහසුකම් මගින් සාර්ථකත්වය ලබාගත හැක්කේ එවැනි දුරදර්ශී ධෛර්යවත්ත හා නිපුණතාවයක් සහිත ව්‍යවසායකයින්ට පමණි. අසාර්ථකත්වය හමුවේ පසුතොබසිත ව්‍යාපාර වලට අතදුන් ආයතන හා පුද්ගලයන් සමග නිරන්තරව ව්‍යාපාරික සබඳතා පවත්වා ගන්නා ව්‍යවසායකයින්ට ඔවුන් අපේක්ෂා කරන ඉහලම සාර්ථකත්වය කරා යෑමට බැංකු හා වෙනත් මූල්‍ය ආයතන වල පහසුකම් විවෘතව පවතී.

(3) මූල්‍ය පහසුකම්

කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සංවර්ධනයට හා ස්වයං රැකියා ප්‍රවර්ධනය සඳහා වර්තමානයේදී මූල්‍ය පහසුකම් සපයන ආයතනික ව්‍යුහය පහත සඳහන් ආයතන වලින් සමන්විත වේ.

- වාණිජ බැංකු
- සංවර්ධන බැංකු
- මූල්‍ය සමාගම්
- කල්බදු (ලීසිං) සමාගම්
- සමුපකාර අංශය

මීට අමතරව රාජ්‍ය නොවන ආයතන සමග අනුබද්ධිත වූ කුඩා මූල්‍ය ආයතන රාශියක්ම මෙම ක්ෂේත්‍රයෙහි ක්‍රියාත්මක වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට වාණිජ බැංකු, සංවර්ධන බැංකු, ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම් හා කල්බදු සමාගම් විෂයයෙහි අධීක්ෂණ බලතල පවතී. එම ලියාපදිංචි බැංකු ආයතන මාර්ගයෙන් මහ බැංකුව ඇතැම් විශේෂිත ණය යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරන අතර, එම ණය යෝජනා ක්‍රම යටතේ ද කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාය

සංවර්ධනයට මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදෙනු ලැබේ. මීට අමතරව, ජාතික සංවර්ධන භාරකාර අරමුදල (NDTF) මගින් ද කුඩා පරිමාණ ණය සැපයීම සඳහා ලියාපදිංචි බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන වලට ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් සපයනු ලැබේ.

කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර හා ස්වයං රැකියා සඳහා ලබාදෙන ණය අවශ්‍යතාවයන් අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් දෙයාකාර වේ.

1. ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා සපයන ණය.
ඉඩම්, ගොඩනැගිලි, ස්ථාවර ලෙස භාවිතා කරන යන්ත්‍රෝපකරණ ආදී (ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය)
2. කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා සපයන ණය.
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම, යන්ත්‍රසූත්‍ර සඳහා අමතර කොටස්, ක්‍රියාකාරීත්වයට අවශ්‍ය උපයෝගී ද්‍රව්‍ය (තින්ත, කඩදාසි වැනි) තොග පවත්වාගෙන යාම, ශ්‍රම කුලී හා වේතන, ඉන්ධන, වෙළෙඳ කොමිස් ආදී අවශ්‍යතා.

(4) විශේෂ ණය යෝජනා ක්‍රම

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පහත සඳහන් ණය යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

(අ) සුනාමියෙන් හානියට පත් ව්‍යාපාර යළි ගොඩනැගීම සඳහා වන ණය යෝජනා ක්‍රමය. මේ වනවිට මහ බැංකුව ණය යෝජනා ක්‍රම 3 ක් ක්‍රියාත්මක කර අවසන් කර ඇත.

ණය යෝජනා ක්‍රමයේ නම	ලබාදුන් මුළු ණය සංඛ්‍යාව	ලබාදුන් මුළු මුදල (රුපියල් මිලියන)	ණය ලබාගත් කුඩා ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව (රුපියල් ලක්ෂ 1 ට අඩු ණය)	කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා ලබාගත් ණය මුදල (රුපියල් මිලියන)	කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා ලබාගත් ණය ප්‍රතිශතය	
					ණය සංඛ්‍යාව	ණය මුදල
සුසහන	5,166	3,136	2,495	198	48	6.3
SBRP	5,342	2,598	2,913	196	55	7.5
ජීවන ශක්ති (රු.50,000 ට අඩු ණය)	2,990	97	2,990	97	100	100.0
එකතුව	13,498	5,831	8,398	491	62	8.4

තවත් එක් ණය ක්‍රමයක් වන EIB ණය යෝජනා ක්‍රමය දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතී. එහෙත් මෙම ණය ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වන්නේ කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා නොවේ. අවම ණය මුදල රුපියල් ලක්ෂ 13 කි. උපරිමය ලක්ෂ 650 කි. පොලී ප්‍රතිශතය - වාර්ෂිකව 9% කි.

(ආ) නව සපිරී ගාමිය ණය යෝජනා ක්‍රමය

වී ඇතුළු අතිරේක ආහාර බෝග 31 ක් වගා කිරීමට අවශ්‍ය කාරක ප්‍රාග්ධනය සඳහා ණය ලබාගත හැක.

පොලී ප්‍රතිශතය - වාර්ෂිකව 8% කි.

වගාකරන එම බෝග මිලට ගැනීම සඳහා ගොවීන් සමග ඉදිරි වෙළෙඳ ගිවිසුම් අත්සන් කරන වෙළෙඳුන් / ගැණුම්කරුවන් / කර්මාන්තශාලා ගිණිසන්ට රුපියල් ලක්ෂ 500 දක්වා මිලදී ගැනීමේ ණය සපයනු ලැබේ.

ඒ සඳහා ඉදිරි වෙළෙඳ ගිවිසුම් යටතේ සාධාරණ මිලකට ගොවීන්ගෙන් අදාළ ගොවි නිෂ්පාදන මිලට ගත යුතුය. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ණය දෙන බැංකු වලට මහ බැංකුව හරහා පොලී සහනාධාරයක් ලබාදෙනු ලැබේ.

(ඇ) තේ සංවර්ධන ණය යෝජනා ක්‍රමය

කුඩා තේ වතු සංවර්ධනය

පැල තවාන් දැමීම

HACCP තත්ත්ව සහතිකය ලබාගැනීම පිණිස කර්මාන්තශාලා නවීකරණය සඳහා ණය සපයනු ලැබේ.

පොලී ප්‍රතිශතය - වාර්ෂිකව 9% කි.

(ඈ) බහුවාර්ෂික බෝග සංවර්ධන ණය යෝජනා ක්‍රමය

කෙටි කාලීන නොවන මැදි හා දිගුකාලීනව එල නෙලාගත හැකි කෘෂි බෝග, උද්‍යාන බෝග, පළතුරු ආදී වගාවන් සඳහා ණය ලබාදෙනු ඇත. එම බෝග ආශ්‍රිත කර්මාන්ත / සකස් කිරීම් හා අලෙවිකරණ කටයුතු සඳහා ද ණය ලබාගත හැක.

පොලී ප්‍රතිශතය - වාර්ෂිකව 9%

(ඉ) ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ණය යෝජනා ක්‍රම

- (i) මාතලේ ප්‍රාදේශීය ආර්ථික ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
- (ii) සබරගමුව පළාත් ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන ණය ව්‍යාපෘතිය
- (iii) වියලි කලාපීය ප්‍රදේශයන්හි දිළිඳු ගොවීන්ගේ ජීවනෝපාය කටයුතු නංවාලීමේ ව්‍යාපෘතිය
 - අනුරාධපුර
 - කුරුණෑගල
 - බදුල්ල
 - මොණරාගල

(ඊ) දිළිඳුභාවය තරන් කිරීම සඳහා වන ණය යෝජනා ක්‍රම

- (i) සුළු ගොවීන් හා ඉඩම් නොමැති අය සඳහා වන සුළු පරිමාණ ණය යෝජනා ක්‍රමය (ඉසුරු)
 - මහනුවර, පුත්තලම, ගාල්ල හා මාතර
- (ii) දිළිඳුභාවය දුරුලීමේ සුළු පරිමාණ ණය යෝජනා ක්‍රමය
 - කුරුණෑගල, මාතලේ, තුවරළුපිය, බදුල්ල, හම්බන්තොට, කළුතර, යාපනය, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්ක.

ණය ලබාගැනීමට සුදුසුකම් ලබන්නේ දුප්පත් ජනතාව පමණි. මවුන් කුඩා තණ්ඩායම් වශයෙන් සංවිධානගත කර, ණය දෙන බැංකුව සමග ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් විවෘත කිරීමට මවුන්ට උපදෙස් දෙනු ලැබේ. ඉන්පසු අවශ්‍යතාවයන් අනුව තණ්ඩායමේ නිර්දේශය මත බැංකුව ණය ලබාදෙයි. ව්‍යාපෘතිය මගින් ව්‍යවසායකත්ව හා නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා පුහුණුවීම් ලබාදෙනු ඇත. ව්‍යාපෘතියෙහි අරමුණ මවුන්ගේ ආදායම් හා සමාජ තත්ත්වය වර්ධනය කිරීමයි.

5. අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන

(අ) ලංකා බැංකුව

ඉහත සඳහන් ණය යෝජනා ක්‍රම වල සහභාගි වන ණය දෙන ආයතනයක් වන ලංකා බැංකුව එම යෝජනා ක්‍රම යටතේ ණය ලබාදීමට අමතරව බැංකුවේ අරමුදල් යොදවා කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර හා ස්වයං රැකියා වර්ධනය කිරීම සඳහා විශේෂ ණය ක්‍රම රාශියක් ක්‍රියාවට නංවයි.

(i) " ගොවි ශක්ති " ණය යෝජනා ක්‍රමය

මෙම ණය ක්‍රමය යටතේ, වී බිස්සක් සාදා ගැනීමට, ලීඳක් කැනීමට, වතුර පොම්ප මිලට ගැනීමට, ඇඹරුම් යන්ත්‍ර, (වී මෝල්) ට්‍රැක්ටර් ඇතුළු ගොවි උපකරණ මිලට ගැනීමට වාර්ෂිකව සියයට 12 - 14 අතර පොලී අනුපාතයක් යටතේ මෙම ණය ලබාගත හැක.

(ii) " ධීවර ශක්ති " ණය යෝජනා ක්‍රමය

ධීවර ජනතාවගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ලංකා බැංකුව " ධීවර තැන්පතු " නමින් ඉතුරුම් තැන්පතු සහ " ධීවර ශක්ති " නමින් ණය ක්‍රමයක් ද හඳුන්වාදී ඇත. ධීවර ජනතාව මාළු අස්වනු සරු කාලයේදී ඉහළ ආදායම් ලබන අතර අනෙක් කාලවලදී මූල්‍ය අපහසුතාවලට මුහුණ දෙනු පෙනේ. එබැවින් ධීවර කර්මාන්තයෙන් ආදායම් ලැබෙන විට එම මුදල්

ධීවර තැන්පතු විශේෂ ඉතුරුම් ගිණුම් වල එලදායී ලෙස තැන්පත් කිරීමට විධිවිධාන යොදා ඇත. එලෙස බැංකුව හා සම්බන්ධීතව ගනුදෙනු කරන ධීවර ජනතාවට ආදායම් උපදවන (වෙනත්) ඕනෑම කර්මාන්තයක නිරත වීමට හෝ ධීවර යාත්‍රා, එන්ජින්, දැල් ආම්පන්න, මීලට ගැනීමට හෝ අළුත්වැඩියා කර ගැනීම සඳහා ද, දිග අඩි 28 ට වැඩි ඇතුළත එන්ජින් සවිකළ ධීවර යාත්‍රා මීලට ගැනීමට ද පහත සඳහන් පරිදි ණය ලබාගත හැක.

අංශය	උපරිම ණය මුදල (රු.)	වාර්ෂික පොලී	දායකත්වය මුළු වියදමින්	ආපසු ගෙවීමේ කාලය (මාස)
ආදායම් උපදවන ඕනෑම කර්මාන්තයක් (ආදායමක් ඇති පවුලේ සාමාජික ඇප මත)	50,000/-	10%	10%	36
ධීවර යාත්‍රා, එන්ජින්, දැල් ආම්පන්න (බැංකුව පිළිගත් ඇපකරුවන්. ධීවර යාත්‍රාවේ උකස් හා රක්ෂණය මත)	200,000/-	12%	20%	48
දිග අඩි 28 ට වැඩි ධීවර යාත්‍රා (පිළිගත් ඇප, යාත්‍රාවේ උකස් හා රක්ෂණය මත)	1,000,000/-	14%	25%	60

සුනාමි ව්‍යසනයෙන් හානියට පත් ප්‍රදේශවල ධීවර ජනතාවට මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමයෙන් වඩාත් ප්‍රයෝජනයක් සැලසේ.

(iii) සුක්ෂ්ම ණය යෝජනා ක්‍රමය

තමන්ගේම වූ ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරන ඉහතදී බැංකුවකින් ලබාගත් ණය පිළිබඳ බැඳීමක් නොමැති හා අදාළ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව දැනුමක් හෝ පුහුණුවක් ඇති ඕනෑම ශ්‍රී ලාංකික වැඩිහිටි පුරවැසියකුට රුපියල් 250,000/- ක් දක්වා කුඩා ණය පහසුකම් ලබාගත හැක.

පොලී අනුපාතය - වාර්ෂිකව 10%

ආපසු ගෙවීමේ කාලය - අවුරුදු 3 - 8 දක්වා (මාසික වාරික වලින්)

කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර හා ස්වයං රැකියා දියුණු කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන දහස් සංඛ්‍යාත තරුණ ව්‍යවසායකයින්ට ඉමහත් ප්‍රයෝජනයක් සැලසෙන ඉතා ජනප්‍රිය ණය යෝජනා ක්‍රමයකි. ලංකා බැංකුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ඉහත සඳහන් ණය යෝජනා ක්‍රම හා වෙනත් අදාළ වැඩිමහත් තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා එම බැංකුවේ, සංවර්ධන බැංකු කටයුතු අංශයෙන් විමසීම සුදුසු වේ.

දුරකථන අංකය : 011 - 2445807

(ආ) මහජන බැංකුව

මහජන බැංකුව ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන විශේෂිත ණය යෝජනා ක්‍රම යටතේ සහභාගි වන බැංකු ආයතනයකි. එම ණය යෝජනා ක්‍රම යටතේ කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘති වලට ණය සැපයීමට අමතරව මහජන බැංකුව එම අංශය තුළ ප්‍රධාන ණය යෝජනා ක්‍රම 2 ක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

- (i) වාණිජමය ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණ ණය ක්‍රමය (නව මහජන වේග ණය)
- (ii) ජාතික සංවර්ධන භාරකාර අරමුදල මගින් ප්‍රතිමූල්‍ය සපයන දිළිඳුකම පිටුදැකීම සඳහා වූ සුළු ව්‍යවසාය සංවර්ධන ණය යෝජනා ක්‍රමය

ණය ක්‍රමය	උපරිම ණය මුදල (රුපියල්)	ව්‍යසායකයාගේ දායකත්වය මුළු වියදමින්	පොලී ප්‍රතිශතය
1. නව මහජන වේග ණය	ක්ෂුද්‍ර - 500,000 කුඩා - 1,000,000 මධ්‍යම - 5,000,000	රු.100,000 ට අඩු - 10% රු.100,000 ට වැඩි - 25%	16%
2. සුළු ව්‍යවසාය සංවර්ධන ණය	75,000	10%	18

ඇප, සුරැකුම් ආදිය ලබාගන්නා ණය මුදලේ ප්‍රමාණය මත තීරණය වේ. පවුලේ සාමාජික ඇප, නිශ්චල හා වංචල දේපල සුරැකුම් වැනි පිළිගත හැකි ඇප හා සුරැකුම් මත මෙම ණය සපයනු ලැබේ. " නව මහජන වේග " ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ මහජන බැංකුව කුඩා ව්‍යාපාරිකයින් හා ස්වයං රැකියා කරන පිරිස් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද පවත්වනු ලැබේ. මෙම ණය ලබාගැනීම සඳහා මහජන බැංකුවේ පුද්ගලික හා සංවර්ධන බැංකු කටයුතු අංශයෙන් විමසා වැඩිදුර තොරතුරු ලබාගත හැක. දුරකථන අංකය : 2481348

(ඇ) හැටන් නැපතල් බැංකුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ණය යෝජනා ක්‍රම යටතේ ණය සැපයීමට අමතරව, හැටන් නැපතල් බැංකුව කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර අංශය සඳහා " ගැමි පුබුදුව " නමින් එම බැංකුවේම අරමුදල් යොදාගෙන විශේෂ ණය යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත. මෙම ණය ක්‍රමය 1989 වර්ෂයේ සිට අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ. ගැමි පුබුදු උපදේශකයින් මාර්ගයෙන් තෝරාගත් ගම්මාන වල සුදුසු ව්‍යාපාරිකයින් හඳුනාගෙන ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් අනුව, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා ණය පහසුකම් සපයනු ලැබේ. කෘෂිකාර්මික, සත්ව පාලන, ඇඳුම් මැසීම, (ඇඟළුම්) ධීවර කටයුතු, විදුලි හාණ්ඩ හා වාහන අළුත්වැඩියා කිරීම ආදී ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක ලාභදායී ව්‍යාපෘති සඳහා එම ණය ලබාගත හැක. ණයලාභීන්ගේ ව්‍යාපෘති සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් තාක්ෂණික හා ව්‍යාපාර යෙදවුම් ලබාගැනීමට ද ගැමි පුබුදු උපදේශකවරයා

මැදිහත්කරුවකු ලෙස ව්‍යාපාරිකයාට උපකාර වේ. සුනාමියෙන් විනාශයට පත් ප්‍රදේශයන්හි ව්‍යාපාර යළි ආරම්භ කිරීම සඳහා අදාළ ව්‍යාපාරිකයින්ට කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට හා ස්වයං රැකියාවන්හි නියුතු වූ අයට ණය පහසුකම් සැපයීම සඳහා හැටන් නැපතල් බැංකුව " ගැමි පුබුදුව " යටතේම විශේෂ ණය වැඩසටහනක් ක්‍රියාවට නංවයි. මේ සඳහා ජර්මන් ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවෙන් ලබාගත් ණය පහසුකම් යොදවන අතර, උපරිම වශයෙන් රු. 1,000,000/- ක් දක්වා ණය ලබාගත හැක.

පොලී අනුපාතය - වාර්ෂිකව 12% කි.

ණය ආපසු ගෙවීමේ කාලය - වසර 4 කි

මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ වැඩි විස්තර හැටන් නැපතල් බැංකුවේ සංවර්ධන බැංකු අංශයෙන් ලබාගත හැක. දුරකථන අංක : 2661505, 2661510 සහ 2661511

(ඇ) ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු

දැනට දිවයිනේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල හැර යෙසු පළාත්වල ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු 6 ක් ක්‍රියාත්මක වේ.

- රජරට සංවර්ධන බැංකුව - අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු දිස්ත්‍රික්ක
- කඳුරට සංවර්ධන බැංකුව - මාතලේ, මහනුවර හා නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්ක
- වයඹ සංවර්ධන බැංකුව - පුත්තලම, කුරුණෑගල හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක
- සබරගමුව සංවර්ධන බැංකුව - කොළඹ, කළුතර, රත්නපුර, හා කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්ක
- රුහුණ සංවර්ධන බැංකුව - ගාල්ල, මාතර හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්ක
- ඌව සංවර්ධන බැංකුව - අම්පාර, මොණරාගල, බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක

මෙම බැංකු පිහිටුවීමේ පරමාර්ථය වූයේ ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ආර්ථික-සමාජ සංවර්ධනයට දායක වනසේ විශේෂ ණය වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීමයි. ඒ අනුව කෘෂිකාර්මික, සත්වපාලන, ධීවර, කුඩා කර්මාන්ත, වාණිජ හා වෙනත් ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍ර සඳහා සුදුසුකම් ඇති ව්‍යාපාරිකයින්ට විශාල වශයෙන් ණය සැපයීමට තටයුතු කරනු ලැබේ. මෙම බැංකු සියල්ලම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ණය වැඩසටහන් යටතේ ද ණය පහසුකම් සපයනු ලැබේ.

සුනාමි ව්‍යසනයෙන් හානියට පත් සුළු පරිමාණ ව්‍යාපෘති යළි ගොඩනැගීම සඳහා රුහුණ සංවර්ධන බැංකුව හා සබරගමුව සංවර්ධන බැංකුව විශාල වශයෙන් දායක වී ඇත. පශ්චාත් සුනාමි ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් ක්‍රියාත්මක කළ ණය වැඩසටහන් යටතේ කුඩා පරිමාණ ණය වැඩිම සංඛ්‍යාවක් ප්‍රදානය කරන ලද්දේ රුහුණ සංවර්ධන බැංකුව විසිනි. ඊට අමතරව රුහුණ සංවර්ධන බැංකුවේ අරමුදල් යොදවා (ජර්මන් ඉතිරි කිරීමේ බැංකුවේ ණය පහසුකම් යටතේ) 15% ක වාර්ෂික පොලී

අනුපාතයක් යටතේ සුනාමියෙන් හානියට පත් ඉතා කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘති සඳහා රුපියල් 300,000/- දක්වා ද, කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා රු.750,000/- දක්වා ද ණය පහසුකම් ලබාදෙනු ලැබේ.

(ඉ) අනෙකුත් බැංකු

ඉහත සඳහන් කළ බැංකු වලට අමතරව,

- ස.ණ.ස සංවර්ධන බැංකුව
- සෙලාන් බැංකුව
- කොමර්ෂල් බැංකුව
- සම්පත් බැංකුව

යන බැංකු ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ණය වැඩසටහන් යටතේ සහ එම බැංකුවලම අරමුදල් යොදාගෙන ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන් යටතේ ද කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරික අංශයට මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදේ. ඉහතින් දක්වා ඇත්තේ මෙම අංශයට සැපයෙන බැංකු පහසුකම් වලින් කොටසක් පමණි. ඉහත සඳහන් බැංකු තමන්ගේම සම්පත් යොදවා විවිධ ණය යෝජනා ක්‍රම යටතේ සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරික අංශයට ණය පහසුකම් සපයනු ලැබේ.

(6) මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම

සුළු පරිමාණ ණය පහසුකම් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ඉහත සඳහන් කළ බැංකු වලට විශේෂ නිපුණතාවයක් හා පරිවසක් ඇත. එම බැංකුවල සංවර්ධන ණය සඳහා වෙනම දෙපාර්තමේන්තු පිහිටුවා ඇති අතර එම ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් හා දැනුම ඇති නිලධාරීන් එම කාර්යයන්හි අනුයුක්ත කර තිබේ. එබැවින් ණය ලබාගැනීමට අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයින් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති / ස්වයං රැකියා පිළිබඳ සම්පූර්ණ තොරතුරු ද රැගෙන තමන් ගණුදෙනු කරන බැංකුවක ගාබා කළමනාකරු සමග සාකච්ඡා කර තමන්ට ලබාගත හැකි පහසුකම් පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගත යුතුය. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපාරයක් බව පෙනී යන්නේ නම් එම ව්‍යාපාරය සාර්ථක කර ගැනීමට අදාළ ව්‍යවසායකත්ව දැනුම, හැකියාව, උත්සාහය හා ධෛර්යය ඇති බවට අදාළ බැංකු කළමනාකරු සැහිමකට පත්වන විට සුදුසු හා ප්‍රමාණවත් පරිදි ණය පහසුකම් අනුමත කිරීමට හෝ නිර්දේශ කිරීමට එම කළමනාකරුවන්ට අවකාශ ලබාදී ඇත. එබැවින් ව්‍යවසායකයා උනන්දු විය යුත්තේ තමන්ට බැංකුවකින් ලබාගත හැකි ණය ප්‍රමාණය තෙතරම් ද යන කාරණය ගැන නොව, තමන් ආරම්භ කිරීමට හෝ දියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කරන ව්‍යාපාරය තුළින් ප්‍රමාණවත් ආදායමක් උපයා ගැනීමට හැකියාව ඇද්ද යන්න කෙරෙහිය. ඒ සඳහා තමන්ට හැකියාව, දැනුම, අත්දැකීම්,

උත්සාහය හා ධෛර්යය තිබේ ද යන්න පිළිබඳව ඔහු සිතා බැලිය යුතුය. ඇතිවිය හැකි අවදානම, වෙළෙඳපොළ තත්ත්වය, තරඟකාරී තිත්පාදන, මිල ගණන් වෙනස්වීම්, පවත්නා තීරීර්ති වලට අනුකූල වීම ආදී කරුණු ගැන ඔහු විමසිලිමත් විය යුතුය. එලෙස සැලකිල්ලකින් යුතුව අධ්‍යයනය කොට යෝජිත ව්‍යාපාරයෙන් ආදායම් උපදවාගත හැකි බවට ස්ථිර විශ්වාසයක් තමන් තුළ ඇති වන්නේ නම් පමණක් එම ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමට හෝ දියුණු කිරීමට යෙදවිය යුතු ප්‍රාග්ධනය හෝ කාරක ප්‍රාග්ධනය කෙතරම් දැයි තීරණය කළ යුතුය. එම ප්‍රමාණයෙන් තමන්ට දායක විය හැකි ප්‍රමාණය අඩුකොට, අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සරිලන පරිදි ණය මුදල් ඉල්ලුම් කළයුතු අතර වැඩිපුර ණයවීම උවමනාවෙන්ම කරදරයක වැටීමකි.

එලෙස ක්‍රමානුකූලව සැලසුමක් යටතේ දියුණු වීමේ අපේක්ෂාවෙන් ණය ඉල්ලුම් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් වන ව්‍යවසායකයින් හඳුනාගැනීම පිණිස බැංකු කළමනාකරුවන් බොහෝ දෙනෙකුට ඔවුන්ගේ පෙර අත්දැකීම් අනුව දියුණු කරගත් විශේෂඥතා රූපණයක් තිබේ. එය ඔවුන්ගේ වෘත්තීය නිපුණතාවය තුළින් ඔවුන්ට ලැබුණු දැනුමකි. සාධාරණ හේතුවකින් තොරව ණය ඉල්ලුමක් ප්‍රතික්ෂේප කරන කළමනාකරුවන් ද සිටිය හැකි නමුත් බහුතරයක් බැංකු කළමනාකරුවන්ට සාර්ථක ව්‍යවසායකයින් හඳුනා ගැනීමට හැකි බව පෙනී ගොස් තිබේ. ඔවුන්ගේ (බැංකු) වෘත්තියේ දියුණුව ද එම හැකියාව මතම රඳා පවතී.

සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු කල්පනා කළ යුත්තේ බැංකුව ද තමන් මෙන්ම ව්‍යාපාරික කටයුත්තක යෙදෙන බැවින් බැංකුවටත්, තමන්ටත් පාඩු සිදුනොවන අන්දමේ සාර්ථක ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ගන්නේ කෙසේ ද යන්න පිළිබඳවය. එවැනි ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් කිසිදු බැංකු කළමනාකරුවකු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු නොලැබේ. ව්‍යාපෘති යෝජනාව ගැන තමන්ට විශ්වාසයක් පවතී නම් එය සාර්ථක කර ගැනීමේ නොපසුබට උත්සාහය හා ධෛර්යය තමන් සතු වේ නම් එක් අයකු එය ප්‍රතික්ෂේප කළ පමණින් අධෛර්යය නොවී වෙනත් බැංකුවක් වෙත හෝ අදාළ ඉල්ලුම ඉදිරිපත් කොට ණය පහසුකම් ඉල්ලා සිටිය හැක. සැවොම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නම් එම ව්‍යාපෘති යෝජනාව ගැන නැවත සලකා බැලීම වටී. මක්නිසාදයත්, ව්‍යාපාරිකයකුට / ව්‍යවසායකයකුට අත්දැකීම් ඇති බැංකුකරුවකුගේ මතයට සවන් නොදී හිතුවක්කාර වීම ප්‍රඥාගෝචර නොවන බැවිනි. සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරයක් සාර්ථක වීම සඳහා එම ව්‍යාපාරයේ ආයෝජනය පිළිබඳව ව්‍යාපාරිකයාගේ හා බැංකුකරුවාගේ අදහස් අතර එකඟතාවයක් තිබීම ද වැදගත් වේ. කුඩා ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය ව්‍යාපාරිකයාගේ පමණක් නොව එයට මූල්‍ය පහසුකම් සැපයූ බැංකුකරුවාගේ ද ජයග්‍රහණයක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

sme-slf

ගහභාගි වූ අයගේ නාමලේඛනය

පුරා සංවර්ධන කිලෝමීටර්

පී.පී. ආණ්ඩුකර මිය
 මංජුලා මල්පාත්ති අබේසිංහ කරව්ව මිය
 එච්.ඩබ්.එල්. ආලෝක මයා
 නලින් පුස්පික මනමිජේර මිය
 එන්.සේ. රණසිංහ මයා
 එම්.ඒ.එම්. සෝමාර මයා
 හයන්ත ද සිල්වා

ගාල්ල
 පානදුර
 මාතර
 හික්කඩුව
 බලපිටිය
 හික්කඩුව
 මහකඩ

පුස්තකාලයාධිපති

ආර්.ඩී.එම්.අනුලාවතී මිය
 එල්. රේනුකා ද සිල්වා මිය
 ඩබ්.පී. ආනුමාවතී මිය
 එල්.වයි. කසිකා දිවන්ති මිය
 වමපිකා අත්තකායක මිය
 සුනිකා හෙට්ටිගොඩ මිය
 හමාන් මයා
 පුස්පිකා ලියනගේ මිය
 මල්ලිකා විජේවීර මිය
 සේමවති වගආරච්චි මිය
 ඊ. ප්‍රියංකති වික්‍රමසේකර මිය
 එම්.ඩබ්. හේමාලී අයි ද සිල්වා මිය
 ඩබ්. සේ. ලක්මි ජේමා මිය
 කිරිපා වසන්ති මිය
 කන්දනි ලියාලකා මිය
 සේ. රාජපක්‍ෂ මිය
 සේකාරත්ත මිය
 ස්වර්ණා ජයන්ති මිය
 එන්.ඒ.ඒ.වී.සේ. කරුණාරත්න මයා
 ස්වර්ණා මිය
 සද්මා ජයරත්න

පානදුර
 බලපිටිය
 ආඩාවැල්ල තංගල්ල
 ආඩාවැල්ල තංගල්ල
 ආඩාවැල්ල තංගල්ල
 රජගම
 රජගම
 අතංගම
 දික්වැල්ල
 රදාවැල්ල
 බලපිටිය
 බලපිටිය
 රජගම
 කේරවෙල,අලුත්ගම
 මොරටුව
 දෙහිවල
 දෙහිවල
 කටුබැද්ද
 පයාතල
 බලපිටිය
 අත්තිවිය

සහකාර පලාත්පාලක-කොමසාරිස්

වී.පී.එස්. නිලන්ත මයා

විදානා කිලෝමීටර්

ඩබ්.අයි.එච්. සල්ගමුව මයා
 එම්.එල් ධනුස්ක ජයදේව මයා
 ලලිත් ඉන්දික ආරජපු මයා
 එම්.ඩබ්.එස්. හරංගිකා මිය
 එච්.පී කමලනාත් ධම්මික ආමාර මයා
 ඩබ්.ඒ. නානාමලී ප්‍රියසේන මිය
 ඩබ්.ඒ.එස්. පිනසෝම මයා
 ඒ.ආර්.පී. හාමිනී මයා
 ඩී.පී. අනුර භාණ්ඩ මයා
 ඩබ්.ඒ.ඩී. චිරභංග මිය
 ජේ.සේ.පී. දිල්ලරසේනා මිය
 පී.එම්.ශ්‍රී. ප්‍රියංක මයා

කබරාදව
 හම්බන්තොට
 පානදුර
 බලපිටිය
 උස්කාපිටිය
 වැලිගම
 බටපොල
 සුරියවැව
 රජගම
 කෙලමදෙහිය, වරකාපොල
 දෙවුන්දර
 හික්කමහාරාමය